

[e601][s655]

XIV

VOIMAT – LIIKKEEN LAJEJA VAI INTELLIGENSSEJÄ?

Tämä on siis luonnontieteen viimeinen sana nykyiseen vuoteen 1888 asti. Mekaaniset lait eivät voi milloinkaan todistaa alkuperäisen aineen homogeenisuutta, paitsi päättelemällä ja epätoivoisena välttämättömyytenä, kun ei ole mitään muuta mahdollisuutta – kuten esim. eetterin tapauksessa. Nykyajan tiede on turvallinen ainoastaan omassa valtapiirissään, nimittäin oman aurinkokuntamme fyysisten rajojen sisällä. Sen tuolla puolen on kaikki, jokainen aineosanen, toisenlainen kuin tieteen tuntema aine, ja siellä aine on olemassa sellaisissa muodoissa, joista tiede ei voi luoda itselleen mitään käsitystä. *Tuo* aine on todella homogeenista ja ihmiskäsitystä tuonnempana, mikäli tajuntamme rajoittuu vain viiden aistimme piiriin. Me tunnemme sen vaikutukset niiden INTELLIGENSSIEN [järkiolentojen] perusteella, jotka ovat tuloksia aineen ensimmäisestä erilaistumisesta. Me kutsumme niitä dhyâni-chohaneiksi. Hermeettisissä teoksissa niitä kutsuttiin ”seitsemäksi johtajaksi”. Poimandre-sin ”Jumalajatus” sanoo niitä ”rakentaviksi voimiksi”. Asklepios nimittää niitä ”ylhäisiksi jumaliksi”. Tämä aine – todellinen alkuperäinen substanssi, kaiken meidän tuntemamme aineen tosiolimus – on voittanut puolelleen muutamien astronomien luottamuksen, koska he epäilevät, onko koskaan mahdollista selittää kiertoliikettä, painovoimaa tai minkäänlaisten mekaanisten luonnonlakien syntyä, jollei tiede tunnusta näitä *järkiolentoja*.

Edellä lainatussa Wolfin astronomisessa teoksessa¹ kirjoittaja yhtyy täydellisesti Kantin teoriaan, ja tämä teoria taas, jollei yleisesti niin ainakin muutamissa piirteissään muistuttaa läheisesti eräitä esoteerisia oppeja. Siinä näet maailman systeemi *syntyy uudestaan omasta tuhkastaan* tähtisumun muodossa, joka on emanoitunut kuolleista ja avaruuteen hajonneista [s656] kappaleista, jotka aurinkokeskus on muuttanut *hehkuvaksi massaksi* planeettojen palamiskelpoisen aineen elvyttämänä. Tässä teoriassa, jonka keksi ja kehitti tuskin 25-vuotias nuori mies, joka ei ollut koskaan jättänyt kotipaikkaansa, pikku kaupunkia Pohjois-Preussissa (Königsberg), voi tuskin olla tunnistamatta jonkin inspiroivan ulkopuolisen voiman vaikutusta tai sitten se on todiste *jälleensyntymisen* puolesta, kuten okkultistit siinä näkevät. Se täyttää aukon, jota Newton nerokkuudestaan huolimatta ei voinut silloittaa. Ja varmasti Kantilla oli mielessään meidän alkuaineemme, âkâsha, kun hän edellytti kaikkialle levinneen alkuaikaisen substanssin ratkaistakseen Newtonin pulman, kun tämä tunsii olevansa kyvytön selittämään luonnonvoimilla planeettojen saamaa ensimmäistä säsäystä.

Sillä kuten Kant sanoo luvussa 8: jos kerran myönnetään, että tähtien ja

¹ *Les Hypothèses cosmogonique. Examen des Théories scientifiques modernes sur l'origine des mondes, suivi de la Théorie du Ciel* de Kant, Paris, 1886.

planeettojen täydellinen harmonia ja [e602] niiden ratojen yhtäpitävyys todistaa jonkin luonnollisen syyn olemassaolon, joka syy olisi näin ollen alkusyy, ”tuo syy ei voi olla sama aine, joka täyttää nykyään taivaan avaruudet”. Sen täytyy olla sitä, mikä täytti avaruuden – oli avaruus – alun perin, ja sen liike erilaistuneessa aineessa antoi synnyn taivaankappaleiden nykyiselle liikkeelle. ”Tiivistymällä itse noihin kappaleisiin se jätti siten avaruuden, mikä huomataan tänä päivänä tyhjäksi.” Toisin sanoen, tuosta samasta aineesta ovat nyt muodostuneet planeetat, komeetat ja itse aurinko, joka muovauduttuaan alussa noiksi kappaleiksi on säilyttänyt siinä luonnostaan asuvan liikeominaisuuden. Tuo ominaisuus on nyt keskittynyt pallokeskuksiin ja ohjaa kaikkea liikettä. Tarvitaan vain hyvin pientä sanojen vaihtelua ja muutamia lisäyksiä, niin siitä seuraa esoteerinen oppimme.¹

Esoteerinen oppi kertoo, että tämä alkuaikainen perimmäinen *prima materia*, jumalallinen ja älyllinen, maailmanjärjen – *daivîprakritin* (*logoksesta* emanoituvan jumalallisen valon²) – suoranainen emanaatio, muodosti kaikkien ”itse liikkuvien” pallojen keskukset kosmoksessa. Se on elähdyttävä, alati läsnä oleva liikevoima ja elonprinsiippi, aurinkojen, kuiden, planeettojen ja jopa meidän maapallomme elollissielu. Edellinen on uinuvassa, jälkimmäinen toimivassa tilassa – näkymätön johtaja ja opas sille karkealle ruumiille, joka on sidottu ja kiinnitetty sieluunsa. Sielu taas on lopulta näiden taivaankappaleiden planeettahenkien henkinen emanaatio.

Toinen aivan okkulttinen oppi on se Kantin teoria, että aine, josta muiden planeettojen asukkaat ja eläimet ovat muodostuneet, on *keveämpää ja hienompaa laatua ja täydellisemmin muotoutunut, mitä kauempana nuo planeetat ovat auringosta*. Aurinko on näet liian täynnä elollissähköä, fyysistä eloa suovaa prinsiippiä. Sen tähden ihmiset Marsilla ovat paljon eetterisempiä kuin me olemme, [s657] jota vastoin Venuksen asukkaat ovat karkeampia, vaikka ne ovat paljon älykkäämpiä mutta vähemmän henkisiä kuin me.

Viimeksi mainittu kohta ei ole aivan meidän oppimme – ja kuitenkin Kantin teorit ovat yhtä metafysisiä ja yhtä transsendentaalisia kuin kaikki salaiset opit. Lisäksi useampi kuin yksi tiedemies omaksuisi ne, kuten Wolf tekee, jos he vain *uskaltaisivat* lausua julki omat ajatuksensa. Kantin olettamasta aurinkojen ja tähtien järjestä ja sielusta on vain yksi askel purânoiden MAHATIIN (järkeen) ja prakritiin. Jos tiede tunnustaisi tämän, se ei olisi muuta kuin jonkin luonnollisen syyn myöntämistä, vaikka se ei ulottaisikaan uskoaan tuollaisiin metafysisiin korkeuksiin. Mutta *mahat*, JÄRKI, onkin ”Jumala”, ja fysiologia tunnustaa ”järjen” olevan ainoastaan aineellisten aivojen ohimenevää toimintaa eikä muuta.

Materialismin Saatana nauraa nyt yhtä makeasti kaikelle ja kieltää näky-

¹ [Lainattu ja koottu Immanuel Kantin teoksesta *Allgemeine Naturgeschichte und Theorie des Himmels* (1755), II osa, viii, niin kuin C. Wolf on kääntänyt teoksessa *Les Hypothèses cosmogoniques*, s. 227–228.]

² Jota valoa kutsumme *fohatiksi*.

vän yhtä hyvin kuin näkymättömän. Nähdessään valossa, lämmössä, sähkössä ja vieläpä *elämän ilmiöissä* ainoastaan aineelle kuluvia ominaisuuksia [e603] se nauraa aina kun elämää nimitetään ELOLLISPRINSIIPiksi ja ivaa sitä aatetta, että se voisi olla elimistöstä erossa ja riippumaton.

Mutta tässäkin taas tieteelliset mielipiteet eroavat toisistaan, kuten kaikessa muussa, ja on useita tiedemiehiä, jotka omaksuvat hyvin samanlaisia mielipiteitä kuin meidän. Katsokaamme esim., mitä tri Richardson, Kuninkaallisen tiedeakatemian jäsen, (jota on toisaalla lainattu laajasti) sanoo ”elollisprinsii-*pistä*”, jota hän nimittää ”hermoetteriksi”:

Minä puhun ainoastaan todellisesta *aineellisesta välittäjästä*, joka olkoonpa kuinka hieno tahansa on kuitenkin *todellinen ja substantiaallinen*. Tuolla välittäjällä on painon ja volyymin ominaisuudet ja se on altis kemiallisille yhdistyksille ja siten fyysisten olotilojen muutoksille. Se on toiminnassaan passiivinen, ts. sen panevat aina liikkeelle itsensä ulkopuolella olevat vaikutukset,¹ ja se tottelee muita vaikutuksia. Sillä ei ole mitään itsenäistä kykyä, ei mitään *vis* tai *energia naturae* [luonnollista voimaa tai energiaa],² mutta kuitenkin se on mitä tärkein, jollei ensimmäinen tekijä niiden ilmiöiden aikaansaamisessa, jotka johtuvat *energian* vaikutuksesta näkyvään aineeseen.³

Koska biologia ja fysiologia kieltävät nyt kauttaaltaan elollisprinsii-*pin* olemassaolon, tämä ote yhdessä de Quatrefagesin tunnustuksen kanssa on selvä näyte siitä, että on tiedemiehiä, joilla on sama käsitys ”salaisista asioista” kuin teosofeilla ja okkultisteilla. Viimeksi mainitut tunnustavat elollisprinsii-*pin*, joka [s658] on erillinen ja elimistöstä riippumaton, aineellinen tietysti, *koska fyysinen voima ei voi olla aineesta erossa*, vaan on muodostunut sellaisesta aineksestä, joka on tieteelle tuntemattomassa olotilassa. *Elämä on okkultistien mielestä jotakin enemmän kuin vain molekyylien ja atomien keskinäistä toimintaa*. On olemassa elollisprinsii-*ppi*, jonka puuttuessa eivät mitkään molekyyliyhdistelmät olisi koskaan voineet aikaansaada elävää elimistöä, kaikkein vähiten ns. ”epäorgaanisessa” aineessa meidän tajunnantasollamme.

”Molekyyliyhdistelmillä” tarkoitetaan tietysti sellaista ainetta, joka kuuluu meidän nykyisen harhanomaisen havaintomme piiriin ja joka toimii ainoastaan tällä meidän tasollamme. Tämä on pääkohta, josta ollaan eri mieltä.⁴

¹ Tämä on erehdys, joka edellyttää aineellista välittäjää erotettuna sitä liikuttavista vaikutteista, ts. sokeaa ainetta ja ehkä taas ”Jumalaa”, vaikka AINOA elämä ”Itse” on todellinen Jumala ja jumalat. [H. P. B.]

² Sama erehdys. [H. P. B.]

³ *The Popular Science Review*, vol. X, 1871, s. 39.

⁴ ”Onko *jiva* tarua, kuten tiede sanoo, vai ei? kysyvät muutamat teosofit häilyen materialistisen ja idealistisen tieteen keskivälillä. Vaikeus niiden esoteeristen ongelmien oikein käsittämisessä, jotka koskevat ”aineen äärimmäistä tilaa”, ovat samat kuin tuossa vanhassa *objektiivisen* ja *subjektiivisen* pulmassa. Mitä aine on? Onko meidän

[e604] Okkultistit eivät siis ole uskossaan yksin. Eivätkä he kaiken kaikkiaan ole niin typeriä hylätessään nykyajan tieteen ”painovoiman” muiden *fyysisten* lakien ohella ja niiden sijaan omaksuessaan *veto-* ja *työntövoiman*. He näkevät näissä kahdessa vastakkaisessa voimassa vain universaalisen ykseyden eli ”ILMENNEEN JÄRJEN” kaksi *aspektia*. Näissä aspekteissa okkultismi eli sen suuret näkijät huomaavat lukemattoman joukon toimivia olentoja: kosmisia dhyâni-chohaneja, olentoja, joiden perusolemus *kaksine* luonteineen on kaikkien maisten ilmiöiden syy. Tuo perusolemus on näet samaa olemusta kuin universaali sähkömeri, joka on ELÄMÄÄ. Se on, kuten sanottu, kaksinainen – positiivinen ja negatiivinen – ja tuon kaksinaisuuden emanaatiot tunnetaan nyt maan päällä toimiessaan ”liikkeen lajien” nimellä. *Voimakin* on näet nykyään tullut vastenmieliseksi sanaksi, koska se voisi johtaa jonkun jopa ajatuksissaan erottamaan sen aineesta! Okkultismi sanoo, että tuon kaksinaisen olemuksen kahta *vaikutusta* nimitetään nykyään keskihakuiseksi ja keskিপakoiseksi voimaksi, negatiiviseksi ja positiiviseksi navaksi eli polarisoitumiseksi, lämmöksi ja kylmyydeksi, valoksi ja pimeydeksi jne.

[s659] Ja vielä okkultismi vakuuttaa, että jopa kreikkalais- ja roomalaiskatoliset kristityt ovat viisaampia uskoessaan todella enkeleihin, pääenkeleihin, arkontteihin, serafeihin ja aamutähtiin – vaikka sokeasti yhdistävätkin ja jäljittävät ne antropomorfiseen jumalaan – uskoen, lyhyesti sanoen, kaikkiin niihin teologian *deliciae humani generis* [ihmissuvun ilonaiheisiin], jotka hallitsevat kosmisia elementtejä. He ovat viisaampia kuin tiede, joka ei ensinkään voi uskoa niihin vaan tuo esille omat koneelliset voimansa. Nuo voimat toimivat nimittäin hyvin usein järkevämmin ja oikeampaan osuen kuin ihmiset. Kuitenkin niiltä kielletään järki ja niiden toimintaa pidetään pelkästään sattumasta riippuvaisena. Mutta kuten de Maistre oli oikeassa kutsuessaan painovoimalakia pelkäksi *sanaksi*, joka oli tullut ”tuntemattoman olion” tilalle,¹ me olemme oikeassa sovittaessamme saman huomautuksen kaikkiin muihin tieteen *voimiin*. Jos meitä vastaan muistutetaan, että kreivi de Maistre oli kiihkeä roomalaiskatolilainen, me voimme toistaa yhtä kiihkeän materialistin Lecouturerin sanoja. Hänkin sanoi samaa ja niin teki Herschell ja monet muut.²

nykyisen objektiivisen tajuntamme havaitsema aine mitään muuta kuin meidän omat AISTIMUKSEMME? Totta kyllä, saamamme aistimukset tulevat *ulkoapäin*, mutta voimmeko todella (muuten kuin ilmiöiden alalta otetuilla sanoilla) puhua ”karkeasta aineesta” tällä tasolla, ikään kuin se olisi jokin olio meistä erillään ja meistä riippumatta? Kaikkiin tällaisiin kysymyksiin okkultismi vastaa: *Todellisuudessa* aine ei ole meidän havainnostamme riippumaton eikä sen ulkopuolella olemassa. Ihminen on *harhaa*, myönnettäköön. Mutta että on asiallisesti olemassa vielä enemmän harhanomaisia vaikka silti yhtä *todellisia* olentoja kuin me olemme, on väite, joka ei kumoudu vaan päinvastoin vahvistuu tuon vedantalaisen opin ja Kantin idealismin perusteella.

¹ *Les Soirées de St. Petersburg.*

² *Musée des Sciences*, elokuu 1856.

Jumalista ihmisiin, maailmoista atomeihin, tähdistä kynttilään, auringosta mitättömimmän orgaanisen olennon elonlämpöön asti on muodon ja olemassaolon maailma ääretön ketju, jonka osat ovat kaikki kiinni toisissaan. Analogian laki on maailmanarvoituksen ensimmäinen avain ja näitä ketjun osia on tutkittava tasavertaisesti niiden okkulttisessa suhteessa toisiinsa.

Kun siis salainen opi edellyttää, että ehdonalaisella eli rajoitetulla paikalla (sijainnilla) ei ole mitään todellisuutta paitsi tässä harhamaailmassa eli toisin sanoen meidän omissa käsityskyvyissämme, ja opettaa, että jokainen korkeammista ja myös alemmista maailmoista on sekoittunut meidän omaan ulko-kohtaiseen maailmaamme; että miljoonat oliot ja olennot ovat [e605] paikallisuuden suhteen meidän ympärillämme ja meidän *sisällämme*, kuten me olemme niiden ympärillä ja sisällä, tämä ei ole mikään metafyyssinen sanonta vaan oikeaa luonnon todellisuutta, vaikka se aisteillemme olisi kuinka käsitämätön tahansa.

Mutta täytyy perehtyä okkulttiseen kielenkäyttöön, ennen kuin voi ymmärtää sen väitteitä. Se ei esim. käytä sanoja ”ylhällä” ja ”alhaalla”, ”korkeampi” ja ”alempi” *näkymättömistä* piireistä (niin kuin tiede käyttää yhdessä merkityksessä) koska nuo sanat ovat silloin merkityksettömiä. Myös sanat ”itä” ja ”länsi” ovat vain sopimukseen perustuvia ja meidän inhimillisen käsityksemme avuksi. Sillä joskin maapallolla on kaksi kiinteää kohtaa, napansa, jotka määräävät pohjoisen ja etelän, itä ja länsi ovat vain suhteellisia ja riippuvat asemastamme maan pinnalla ja sen kiertoliikkeestä lännestä itään. Sen tähden kun mainitaan ”*muita* maailmoja” – olkoot ne parempia [s660] tai huonompia, henkisempiä tai vielä aineellisempiä, vaikka kummassakin tapauksessa näkymättömiä – okkultisti ei sijoita *näitä piirejä* meidän maapallomme *ulko-* ja *sisäpuolelle*, kuten teologit ja runoilijat tekevät. Okkulttinen paikallisuus ei näet ole millään kohtaa tavallisten ihmisten *tuntemassa* tai käsitämässä avaruudessa. Nuo piirit ovat ikään kuin sekaantuneet meidän maailmaamme, tunkevat sen läpi ja ovat itse taas sen läpitunkemat.

On olemassa miljoonia ja miljoonia maailmoja ja taivaita, jotka näkyvät meille, mutta on vielä suurempi määrä sellaisia, jotka eivät ole havaittavissa kaukoputkella, ja monet jälkimmäisistä eivät ensinkään kuulu meidän *objektiiviseen* piiriimme. Vaikka ne ovat meille yhtä näkymättömiä kuin jos ne olisivat miljoonia peninkulmia meidän aurinkokuntamme ulkopuolella, ne ovat kuitenkin meidän vieressämme, lähellämme, oman maailmamme *sisällä*. Ne ovat asukkailleen yhtä objektiivisia ja aineellisia kuin meidän maailmamme on omille asukkailleen. Näidenkään maailmojen suhde meidän maailmaamme ei ole sama kuin kiinalaista sisäkkäistä lelusarjaa muistuttavien, toinen toisensa sisällä olevien munan muotoisten laatikkojen keskinäinen suhde. Kukin noista maailmoista on kokonaan omien erikoisten lakiensa ja ehtojensa alainen eikä sillä ole mitään suoranaista suhdetta meidän piiriimme. Näiden asukkaat saattavat, kaiken sen mukaan mitä tiedämme ja tunnemme, liikkua meidän *lävitsemme* ja *ympärillämme* ikään kuin tyhjän ilman läpi, ja niiden olinpaikat ja maat saattavat olla meidän maihimme sekoittuneet, eivät-

kä ne silti osu meidän näköpiiriimme, koska meillä ei ole vielä heidän huomaamiseensa tarvittavia kykyjä. Mutta adeptit henkisine näköineen ja vieläpä muutamat näkijät ja herkät ihmiset saattavat huomata suuremmissa tai pienemmässä määrin meidän luonamme ja aivan lähellämme olentoja, jotka kuuluvat muihin elämänpiireihin. Ne, jotka asuvat (henkisesti) korkeammassa maailmoissa, seurustelevat ainoastaan niiden maan kuolevaisten kanssa, jotka omilla yksilöllisillä ponnistuksillaan voivat nousta heidän rinnalleen sille korkeammalle tasolle, missä ne oleskelevat...

Bhûmin [MAAN] POJAT PITÄVÄT *devalokien* [ENKELIPIIRIEN] POIKIA JUMALINAAN. ALEMPIEN VALTAKUNTIEN POJAT KATSOVAT *bhûmin* IHMISIÄ KUIN *devojaan* [JUMALIA]. IHMISET PYSYVÄT TÄSTÄ TIETÄMÄTTÖMINÄ SOKEUDESSAAN... HE [*ihmiset*] VAPISEVAT [e606] NIIDEN EDESSÄ SAMALLA KUN KÄYTTÄVÄT NIITÄ [*maagisiin tarkoituksiin*]... IHMISTEN ENSIMMÄINEN ROTU OLI EDELLISTEN ”järjestä syntyneitä poikia”. NE [*pitrit ja devat*] OVAT MEIDÄN KANTAISIÄMME... (*DZYANIN kirjan kommentaarin II kirja.*)

Nk. ”sivistyneet ihmiset” nauravat sylfideille ja salamantereille, undiineille ja maahisille. Tiedemiehet pitävät tuollaisten taikauskosten mainitsemistakin loukkauksena. Halveksien johdonmukaisuutta ja tavallista tervettä järkeä, joka on usein ”tunnustetun auktoriteetin” etuoikeus, he antavat niiden [s661] ihmisten, joita heidän on velvollisuus opettaa, elää siinä mielettömässä käsityksessä, ettei koko kosmoksessa tai ainakaan meidän omassa ilmapiirissämme ole mitään muita tajuisia järkeviä olentoja kuin me itse.¹ Mitään muuta ihmiskuntaa (muodostuneena selvästi *inhimillisistä* olennoista) paitsi sitä, jolla on kaksi jalkaa, kaksi kättä ja pää ihmiskasvoineen, ei nimitettäisi ensinkään ihmiskunnaksi, vaikka ihmis-sanan etymologia ei näytä olevan suurestikaan tekemisissä luontokappaleen varsinaisen ulkonäön kanssa. Tiede kieltää jyrkästi sen mahdollisuuden, että olisi olemassa (meille yleensä) näkymättömiä olentoja, ja vaikka ihmisten enemmistö yhä kuitenkin uskoo *salaisesti* tuohon kaikkeen, heidän täytyy julkisuudessa ivata koko aate. Naurulla otetaan vastaan sellaisia kirjoja kuin *Comte de Gabalis*² eikä oivalleta, että *avoin ivailu on varmin totuuden naamari*.

Kaikesta huolimatta on olemassa näkymättömiä maailmoja. Yhtä tiheästi asuttuina kuin meidän maapallomme ne ovat levinneet kautta ilmenneen avaruuden valtavan lukuisina. Muutamat ovat paljon aineellisempia kuin meidän maailmamme, toiset käyvät vähä vähältä eetterisemmiksi, kunnes tulevat muodottomiksi ja ovat kuin ”henkäyksiä”. Se seikka, että fyysinen silmämme ei näe niitä, ei ole mikään syy, miksi niihin ei voisi uskoa. Eiväthän fyysikot

¹ Vieläpä hylätään koko kysymys, onko olemassa useampia aistivien olentojen asuvia maailmoja tai sitä lähestytään mahdollisimman varovaisesti! Mutta katsokaa kuitenkin, mitä suuri astronomi Camille Flammarion esittää kirjassaan *Sur La Pluralité des mondes habités*, 1862.

² [Kirjoittanut pastori Nicolas de Monfaucon de Villars.]

näe eetteriä, atomeja, ”liikkeen lajeja” tai voimia. Kuitenkin he hyväksyvät ne ja opettavat niistä.

Jos me huomaamme jo siinä luonnollisessa maailmassa, johon olemme perehtyneet, että aine ilmaisee osittaisen analogian tuolle *näkymättömien* maailmojen vaikealle käsitteelle, ei luulisi olevan niinkään työlästä tunnustaa ainakin sellainen mahdollisuus. Komeetan pyrstö on jo ensimmäinen askel todisteeseen päin. Se vetää heti huomiomme puoleensa valoisuudellaan, mutta ei mitenkään häiritse eikä estä meitä näkemästä esineitä vaan me havaitsemme niitä yhtä hyvin sen lävitse ja sen tuolla puolen. Komeetan pyrstö kulkee nopeasti yli näköpiirimme emmekä tunne sitä emmekä tietäisi sen kulusta, jollamme näkisi loistavaa valoilmiota. Senkin ainoastaan harvat tästä ilmiöstä kiinnostuneet havaitsevat mutta kaikki muut pysyvät aivan tietämättöminä sen läsnäolosta ja sen kulkemisesta *läpi* tai yli jonkin osan maapalloamme.¹ Tuo pyrstö voi kuulua tai olla kuulumatta olennaisena osana komeetan varsinaiseen olemukseen, [e607][s662] mutta esimerkkiä varten tulee vain kyseeseen sen ohuisuus. Se ei siis ole mitään taikauskoisuutta vaan yksinkertainen seuraus transsendentaalisesta tieteestä ja vielä enemmän johdonmukaisuudesta, jos tunnustetaan sellaistenkin maailmojen olemassaolo, jotka ovat muodostuneet vielä ohuemmasta aineesta kuin komeetan pyrstö. Kieltämällä tämän mahdollisuuden on tiede viimeksi kuluneella vuosisadalla tehnyt palveluksen ei filosofialle eikä todelliselle uskonnolle vaan ainoastaan teologialle. Voidakseen paremmin puolustaa edes aineellisten maailmojen moninaisuutta, jota uskoa monet kirkonmiehet pitävät Raamatun oppeihin soveltumattomana,² Maxwellin täytyi loukata Newtonin muistoa. Hän näet koettaa vakuuttaa lukijoilleen, että Newtonin filosofian sisältämät periaatteet ovat samat kuin ”ne, jotka ovat kaikkien ateististen järjestelmien perustana”.³

”Tri Whewell vastusti maailmojen moninaisuutta vetoamalla tieteellisiin todisteisiin”, sanoo professori Winchell.⁴ Ja jos näin väitetään jo sitäkin vastaan, että fyysiset maailmat, planeetat ja kaukaiset tähdet, jotka tuhansina myriadeina loistavat päämme päällä, olisivat asuttavia, kuinka pieni mahdollisuus on silloin, että hyväksyttäisiin näkymättömiä maailmoja meidän omassa näennäisestä läpinäkyvässä avaruudessamme!

Mutta jos voisimme miettiä sellaista maailmaa, joka on muodostunut

¹ Tämä huomattiin selvästi kun ”Halley’n komeetan” pyrstö keväällä 1911 pyyhkäisi yli koko maapallon eikä tosiaan voitu havaita jälkeäkään sen läsnäolosta vaikka oltiin sen keskellä. – Suom. huom.

² Kuitenkin voidaan todistaa itse Raamatun avulla, ja sen ovat tehneet niinkin hyvät kristilliset teologit kuin kardinaali Wiseman, että maailmojen moninaisuutta opetetaan niin *Vanhassa* kuin *Uudessa* testamentissa.

³ A. Maxwell, *Plurality of Worlds*, 1817 ja 1820. Vrt. A. Winchell, *World-Life*, s. 497.

⁴ Wm. Whewell, *Plurality of Worlds*, 1853 (Winchellin *em. teoksessa*, s. 497), missä on luettelo niistä monista tiedemiehistä, jotka ovat kirjoittaneet tuon teorian puolustukseksi.

(meidän aistiemme kannalta) vielä ohuemmasta aineesta kuin komeetan pyrstö, ja ajatella, että sen asukkaat olisivat yhtä eetterisiä *oman* pallonsa mukaan kuin me olemme verrattuna *omaan* kallioiseen, kovaan maanpintaamme, ei ole ihme, jos emme havaitse heitä emmekä huomaa heidän läsnäoloaan tai edes olemassaoloaan. Miten ajatus sitten sotii tiedettä vastaan? Eivätkö ihmiset, eläimet, kasvit ja vuoret voi olla varustettuja aivan erilaisilla aisteilla kuin me olemme? Eikö heidän elimistönsä voi syntyä, kehittyä ja olla olemassa toisten olemassaolon lakien mukaan kuin niiden, jotka hallitsevat meidän pientä maailmaamme? Onko aivan välttämätöntä, että jokainen ruumiillinen olento olisi verhoitu samanlaisiin ”nahkavaatteisiin” kuin Aadamille ja Eevalle annettiin *Genesisin* tarun mukaan? Ruumiillisuutta – niin meille sanovat useat tiedemiehet – ”voi esiintyä hyvinkin erilaisissa tiloissa”.¹ [s663] Emme-

¹ Puolustaessaan maailmojen moninaisuutta professori A. Winchell huomauttaa: ”Ei ole ensinkään epätodennäköistä, että jotkut vastuskykyiset ainekset voisivat yhdistyä siten muihin aineksiin, meille tunnettuihin tai tuntemattomiin, että ne saattaisivat kestää paljon suurempia lämmön ja kylmyyden vaihteluja kuin meidän maisille elimistöillemme on mahdollista. Maisten eläinten kudokset sopivat yksinomaan maisiin elinolosuhteisiin. Kuitenkin me tälläkin alalla tapaamme monenlaisia eläintyyppisiä ja -lajeja, jotka ovat mukautuneet kestämaan mitä erilaisimpien olotilojen koetuksia... Että eläimellä olisi neljä tai kaksi jalkaa, ei kuulu sen elimistön välttämättömyyksiin eikä sen vaiston tai älyn vaatimuksiin. Että eläimellä pitäisi olla juuri viisi aistia, ei ole mikään välttämättömyys havaintokykyä varten. Maan päällä on eläimiä, joilla ei ole maku- eikä hajuaistia. Saattaa olla olentoja muissa maailmoissa, *vieläpä tässäkin*, joilla on useampia aisteja kuin meillä. Tämä mahdollisuus on ilmeinen, jos otamme huomioon, kuinka perin todennäköistä on, että kosmoksen varastoissa ja vielä maisessa aineessa on muita ominaisuuksia ja muita olemismuotoja kuin me nyt tunnemme. On eläimiä, jotka pysyvät elossa siellä, missä järkevä ihminen hukkuisi – maan sisällä, joissa ja merissä...” [ja miksi ei silloin myös *ihmisolentoja*, joilla olisi erilainen kokoonpano kuin meillä?].” ”Eikä ruumiillinen ja järjellinen olemassaolo ole läminverisyyden rajoittama eikä riippuvainen määrätystä lämpölämmästä, jollei tämä muuta niitä ainemuotoja, joista elimistö on muodostunut. *Saattaa olla järkiolentoja, ruumiillistuneita* johonkin muotoon, jossa ei tule kysymykseen ravinnon ottaminen, sulattaminen ja synnytystoiminta. Tällaiset ruumiit eivät vaatisi jokapäiväistä ruokaa eikä lämpöä. Ne saattaisivat kadota valtameren syvyyksiin tai ajautua tuulen pieksämälle kalliosärkälle ankaraksi arktiseksi talveksi tai upota tulivuoren sisään sadaksi vuodeksi ja yhä säilyttää tajuntansa ja ajattelunsa. Se on ainakin ajateltavissa. Miksi ei psyykkisiä olioita voisi kätkeytyä häviämättömään piikiveen tai platinaankin? Nämä ainekset eivät ole sen kauempana tajunnan luonteesta kuin hiili, vety, happi ja kalkki. Mutta vaikkemme antaisikaan ajatuksemme lentää niin äärimmäisen pitkälle [?], eikö ainakin korkea äly voisi ruumiillistua muotoihin, jotka olisivat yhtä tuntemattomat ulkonaisiin olotiloihin nähden kuin salvia-kasvi Lännen tasangoilla ja Labradorin jäkälät tai rataseläimet, jotka pysyvät kuivuneina vuosikausia, tai bakteerit, jotka elävinä kulkevat kiehuvan veden läpi... Näitä viittauksia esitämme vain muistuttaaksemme lukijalle, kuinka vähän voidaan sanoa niistä ehdoista, jotka ovat välttämättömät järkevään elimelliseen olemassaoloon, jos katsotaan sitä ruumiillista elämää, jota maan päällä tavataan. Järki on luonteeltaan yhtä yleinen ja yhdenmukainen kuin uni-

kö tiedä [e608] tuon kaikki kieltävän tieteen tutkimusten perusteella, että meitä ympäröi myriadeja näkymättömiä eloja? Jos nämä mikrobit, bakteerit ja *tutti quanti* äärettömän pienet oliot ovat meille näkymättömiä pienuutensa takia, eikö voi olla toisessa päässä olentoja, jotka ovat yhtä näkymättömiä aineverhonsa laadun takia – itse asiassa sen ohuuden vuoksi? Toisaalta jos katsotaan komeettojen aineen vaikutuksia, eikö siinäkin ole esimerkki elo- ja ainemuodosta? Kun päivänsäde tunkeutuu huoneeseemme, se paljastaa valokuovassaan lukemattomia pikkuolioita, jotka viettävät mitätöntä elämänsä ja sitten lakkaavat olemasta, riippumattomina meistä ja välittämättä siitä, havaitsemmeko me, suuremmat ja aineelliset olennot, niitä. Samoin on muissa aineen olomuodoissa mikrobeja ja bakteereja ja muita sellaisia näkymättömiä olentoja. Me kuljimme mitään aavistamatta niiden ohi [s664] pitkien synkkien ja tietämättömien vuosisatojen aikana, sen jälkeen kun tiedon soihtu oli lakannut loistamasta pakanallisten ja korkeasti filosofisten järjestelmien kautta kristinuskon taikauskoina ja suvaitsemattomina varhaiskausina. Ja vielä nytkin saattaisimme yhtä helposti olla niitä huomaamatta.

Kuitenkin nuo elot ympäröivät meitä *silloin* yhtä hyvin kuin nykyään. Ne ovat jatkaneet toimintaansa totellen omia lakejaan, ja vasta kun tiede on vähitellen paljastanut niiden olemassaolon, olemme alkaneet ottaa niitä huomioon ja tarkata niiden tuottamia vaikutuksia.

[e609] Kuinka kauan on kestänyt, ennen kuin maailma on tullut sellaiseksi kuin se nyt on? Jos voidaan sanoa, että vielä tänä päivänä kosmista tomua, ”*joka ei milloinkaan ennen ole kuulunut meidän maapallollemme*” (*World-Life*), saapuu tänne, kuinka paljon johdonmukaisempaa onkaan uskoa – kuten okkultistit uskovat – että lukemattomina aikakausina ja miljoonina vuosina, jotka ovat kuluneet siitä asti kun tuo tomu kerääntyi ja muodosti sen pallon, missä me nyt elämme, *tajuisen* alkuaikaisen substanssin *ytimen* ympärille, ovat monet ihmiskunnat esiintyneet ja taas kadonneet maapallon pinnalta, kuten meidänkin ihmiskuntamme tulee katoamaan. Ne ovat eronneet nykyisestä ihmiskunnasta yhtä suuresti kuin se ihmiskunta, joka miljoonia vuosia tämän jälkeen on kehittyvä, tulee eroamaan meidän roduistamme. Noiden alkuaikaisten ja kaukaisten ihmisrotujen olemassaolo kielletään, koska geologien luulon mukaan ne eivät ole jättäneet mitään konkreettisia jäänteitä itsensä. Kaikki jäljet niistä ovat pyyhkiytyneet pois, ja sen vuoksi ne eivät ole koskaan olleet olemassa! Kuitenkin niiden jättämiä muinaisjäännöksiä – vaikka kyllä varsin harvoja – on löydettävissä, ja geologinen tutkimus tulee niitä tapaamaan. Mutta vaikka niitä ei koskaan löydettäisikään, ei olisi mitään syytä toivoa, ettei ihmisiä olisi voinut elää niinä geologisina kausina, jolloin heidän sanotaan olleen maan päällä. Sillä heidän elimistönsä ei tarvinnut lämmintä verta, ei ilmaa eikä ravintoa. *World-Lifen* tekijä on oikeassa, ja kuten siis tie-

versumin lait. Ruumiit ovat vain järjen paikallisia mukautumisia muutamiin erityisiin universaalien aineen ja voiman muunnelmiin.” (*World-Life; or Comparative Geology*, s. 497-500.)

teellisten hypoteesien mukaan tänäkin päivänä saattaa olla ”psyykkisiä olentoja verhoutuneina häviämättömään piikiveen ja platinaan”, ei ole ensinkään *liioiteltua* uskoa, kuten me uskomme, että samoin on ennen ollut psyykkisiä olentoja verhoutuneina yhtä *häviämättömään* alkuaikaiseen aineeseen – meidän viidennen Rotumme todelliset esi-isät.

Kun me siis teoksemme II osassa tulemme puhumaan ihmisistä, jotka asuivat maamme päällä 18 miljoonaa vuotta sitten, emme ajattele nykyisten rotujemme kaltaisia ihmisiä emmekä nykyisiä ilmastollisia lakeja, lämpöolosuhteita jne. Maapallo ja ihmiskunta, kuten aurinko, kuu ja planeetat, kaikki kasvavat, muuttuvat, kehittyvät ja vähitellen edistyvät elämänkausinaan. Ne syntyvät, kasvavat lapsiksi, nuorukaisiksi, tulevat täysikasvuiseksi, vanhuksiksi ja viimein kuolevat. Miksi ei *ihmiskunta* noudattaisi samaa universaalialakia? Uriel sanoo Henokille:

[s665] Katso, minä olen näyttänyt sinulle kaiken... Näet auringon ja kuun, ja ne, jotka ohjaavat taivaan tähtiä ja *saavat aikaan niiden vaikutukset*, kaudet ja tulemisten uusiutumisen. *Syntisten päivinä* vuodet lyhennetään... kaikki maan päällä horjuu... Kuu muuttaa vaiheensa jne.¹

”Syntisten päivät” tarkoittaa niitä aikoja, jolloin aine tuli olemaan vallassa maan päällä ja ihminen oli saavuttanut fyysisen kehityksensä huipun ruumiin koossa ja eläimellisyydessä. Tämä tapahtui atlantilaisten ajalla, heidän Rotunsa (neljännen) keskikohdassa, ja tuo Rotu hukkui, kuten Uriel ennusti. Sen jälkeen ihminen on pienentynyt fyysisessä koossa, voimassa ja iässä kuten tullaan näkemään [e610] II osassa. Mutta koska nyt olemme viidennessä kantarodussa oman *alarotumme* keskikohdalla – missä taas on aineellisuuden huippukohta – eläimelliset taipumukset uudistuvat, vaikka nyt paljon heikommassa muodossa. Tämä näkyy selvimmin sivistysmaissa.

[s666]

XVI

JUMALAT, MONADIT JA ATOMIT

Muutamia vuosia sitten huomautimme,² että esoteerista oppia voidaan syystä kutsua ”lankaopiksi”, koska se kuten *sûtrâtman* vedantafilosofiassa³ kulkee kaikkien muinaisten filosofisten uskontojärjestelmien läpi ja sitoo ne yhteen

¹ *The Book of Enoch, the Prophet* (käännös: Richard Laurence), lxxix. [Vrt. *Etiopialainen Eenokin kirja*, (suom. Johannes Seppälä), LXXX, 1–4.]

² *Five Years of Theosophy*, art. ”The Septenary Principle”, s. 197. [*Collected Writings*, vol. IV, s. 582.]

³ Ätman eli henki (henkinen ITSE) kulkee niin kuin lanka viiden hienon ruumiin (eli prinssiipin, *koshan*) läpi, ja sitä nimitetään sen tähden vedantafilosofiassa ”lankasieluksi” eli *sûtrâtmaniksi*.

sovittaen ne toisiinsa ja selittäen niitä. Sanomme nyt, että se tekee enemmänkin. Se ei ainoastaan sovita yhteen erilaisia ja näennäisesti ristiriitaisia järjestelmiä vaan se myös oikaisee nykyajan eksaktin tieteen keksintöjä ja näyttää, että muutamat niistä ovat ehdottomasti oikeita, koska ne saavat vahvistuksensa muinaisista asiakirjoista. Tällaista lausuntoa tullaan epäilemättä pitämään julkeana ja häpeämättömänä, oikeana majesteettirikoksena tiedettä kohtaan. Kuitenkin se on vanha totuus.

Tiede on kieltämättä äärimmäisen materialistinen meidän päivinämme, mutta sillä on yhdeltä kannalta oikeutuksensa. Luonto näyttäytyy aina esoteerisena toiminnassaan, ja on, kuten kabbalistit sanovat, *in abscondito* [salattu]. Sen tähden tietämättömät voivat arvostella sitä ainoastaan ulkonäön mukaan, ja ulkonäkö on aina petollinen fyysisellä tasolla. Toisaalta luonnontieteilijät eivät tahdo yhdistää fysiikkaa metafysiikkaan, ruumista sitä elähdyttävään sieluun ja henkeen. He jättävät viimeksi mainitut huomioon ottamatta. Tämä on joillekin valintakysymys, mutta vähempi joukko pyrkii järkevästi laajentamaan fyysisen tieteen aluetta rohjeten astua metafysiikan kielletylle perustalle, mikä useimmille materialisteille on kovin epämieluisia. Nämä tiedemiehet ovat oman sukupolvensa viisaita. Sillä kaikki heidän ihmeelliset keksintönsä tulevat mitättömiksi ja pysyvät aina *päättöminä* ruumiina, jolleivät he kohota aineen huntua [s667] ja pinnistä näköään katsoakseen sen *taakse*. Kun he ovat nyt tutkineet luonnon fyysistä muotoa sen pituudelta, leveydeltä ja paksuudelta, on aika siirtää tämä runko toiselle tasolle ja etsiä tuntemattomista syvyyksistä elävää ja todellista olevaista, sen SUB-stanssia – katoavan aineen noumenonia.

[e611] Ainoastaan työskentelemällä tähän suuntaan tulevat muutamat niistä totuuksista, joita nyt sanotaan ”hylätyiksi taikauskoiksi”, osoittautumaan tosiasioiksi ja ikivanhan tiedon ja viisauden pyhiksi muistoiksi.

Yksi tällainen ”alentava” usko – alentava kaikki kieltävän skeptikon mielestä – on se aate, että kosmos, sen objektiivisten planeettojen asukkaiden, sen muissa asutuissa maailmoissa olevien ihmiskuntien lisäksi, on täynnä muita näkymättömiä, älyllisiä olentoja. Länsimaiden ns. pääenkelit, enkelit ja hengen, jotka ovat jäljennöksiä prototyypeistään, itämaiden dhyâni-chohaneista, devoista ja pitreistä, eivät ole todellisia olentoja vaan kuvittelua. Tässä kohden materialistinen tiede on taipumaton. Asemaansa kannattaakseen se tekee tyhjäksi oman aksiomaattisen periaatteensa, että luonnonlait ovat yhtenäisiä ja jatkuvia, ja kumoaa samalla kaiken johdonmukaisen vastaavuuden ja syysuhteen olemassaolon kehityksessä. Tietämättömiä joukkoja käsketään ja heidät saadaan uskomaan, että historian koottu todistusvoima on väärä – kun historia näyttää, että muinaiset ateistitkin, sellaiset kuin Epikuros ja Demokritos, uskoivat *jumaliin*. Ja kun sellaiset suuret filosofit kuin Sokrates ja Platon vakuuttivat noita jumalia olevan, hekin olivat muka harhautuneita haaveilijoita ja tomppeleita.

Jos me olisimme omaksuneet mielipiteemme ainoastaan historiallisin perustein ja luottaisimme lukemattomien mitä suurimpien viisaiden auktoriteet-

tiin, uusplatonikkoihin ja kaikkien aikojen mystikkoihin Pythagoraasta aina tämän vuosisadan moniin eteviin tiedemiehiin ja professoreihin, jotka uskovat ainakin ”henkiin” vaikka hylkäävätkin ”jumalat” – niin täytyisikö meidän pitää näitä auktoriteetteja yhtä heikkomielisinä ja typerinä kuin ketä tahansa roomalaiskatolilaista talonpoikaa, joka uskoo omaan kerran ihmisenä eläneeseen pyhimykseensä tai pääenkeli Mikaeliin ja rukoilee näitä? Eikö sitten todellakaan ole eroa sen välillä, mitä tuo talonpoika uskoo, ja mitä uskovat länsimaiset okkultistit, keskiajan ruusuristiläiset ja alkemistien perilliset? Olivatko van helmontit, khunrathit, paracelsukset ja agrippat Roger Baconista aina St. Germainiin asti kaikki sokeita intoilijoita, hourupäitä tai petkuttajia vai onko ehkä tuo pieni kourallinen nykyajan skeptikkoja – ”ajattelun johtajia” – oman kielteisyytensä sokaisema? Me uskomme, että jälkimmäinen on totta. Olisi todella *ihme*, aivan luonnoton asia todennäköisyyksien ja johdonmukaisuuden maailmassa, jos tuo pieni ryhmä kieltäjiä olisi ainoa *totuuden* vartijajoukko, jota vastoin miljooniin nousevat ihmiset – yksin Euroopassa ja Amerikassa – jotka uskovat jumaliin, enkeleihin ja henkiin, nimittäin kreikkalais- [s668] ja roomalaiskatoliset kristityt, teosofit, spiritualistit, mystikot jne., eivät olisi muuta kuin petettyjä kiihkoilijoita ja harhaan joutuneita meedioita ja usein vielä petkuttajien ja keinottelijoiden uhreja!

Usko eriaosteisten näkymättömien järkiolentojen joukkoihin lepää aina samalla perustalla, vaikka sen ulkonainen esitystapa ja opinkappale vaihtelisi-kin eri tahoilla. Totuus ja erehdys ovat sekoittuneet kaikkeen. Täsmällistä tietoa luonnon mysteerien syvyydestä, leveydestä ja pituudesta koko laajuudessaan tavataan ainoastaan itämaisissa esoteerisissa tieteissä. Luonnon salaisuudet ovat niin laajat ja syvälliset, että vain muutamat korkeimmista vihityistä – ne, *joiden olemassaolonkin tuntevat vain ani harvat* [e612] *adeptit* – kykenevät sulattamaan kaikkea tuota tietoa. Kuitenkin tuo tieto on olemassa, ja luonnon työpajojen tosiasiat ja prosessit löytävät tiensä eksaktin tieteen piiriin siten, että salaista apua annetaan joillekuille harvoille yksilöille muutamien mysteerien paljastamiseksi. Tavallisesti nuo paljastukset tapahtuvat suurten syklien lopussa, jotka ovat tekemisissä rodullisen kehityksen kanssa. Me olemme paraikaa yhden 5 000-vuotisen syklin lopussa nykyisessä arjalaisessa kali-yugassa. Nykyhetken ja vuoden 1897 väliin tulee luonnon esirippuun tehtäväksi suuri aukko, ja materialistinen tiede tulee saamaan kuoliniskun.

Emme tahdo saattaa epäluottamuksen alaisiksi vanhoja kunnianarvoisia käsityksiä millään suunnalla, mutta meidän on pakko vetää selvä raja erottamaan toisistaan teologioiden kehittämä sokea usko ja se tieto, jonka adeptit ovat monissa sukupolvissa hankkineet itsenäisillä tutkimuksillaan. Lyhyesti sanoen, meidän on pakko erottaa usko ja filosofia. Kaikkina aikoina on ollut kieltämättä oppineita ja hyviä ihmisiä, jotka saatuaan kasvatuksensa lahkolaiskäsitysten piirissä ovat kuolleet kristalloituneissa vakaumuksissaan. Ede- nin puutarha on protestanteille ihmiskunnan näytelmän alkukohta, ja juhlallinen surinäytelmä Golgatalla on toivotun tuhatvuotisen valtakunnan alkusoitto. Roomalaiskatolilaisille Saatana seisoo kosmoksen perustuksella, Kristus

sen keskuksessa ja Antikristus sen huipussa. Kummankin mielestä olemassaolon hierarkia alkaa ja päättyy sen oman rajoitetun teologian piirissä: yksi itse luotu *persoonallinen* Jumala ja hänen ympärillään *luotujen* enkeleiden taivaallinen halleluja-kuoro; kaikki muut ovat *vääriä* jumalia, Saatana ja paholaisia.

Teo-filosofia liikkuu laajemmilla alueilla. Aikakausien ensimmäisestä alkamisesta asti – meidän kieroksemme ja maapallomme ajassa ja paikallisuudessa – luonnon mysteereitä (ainakin niitä, joita meidän rotujemme oli lupa tietää) panivat muistiin samojen nykyään näkymättömien ”taivaallisten ihmisten” oppilaat geometristen kuvioiden ja symbolien avulla. Avaimet näihin kulkivat yhdestä ”viisaiden” sukupolvesta toiseen. Muutamat näistä symboleista ovat näin siirtyneet idästä länsimaihin. Niitä toi itämailta Pythagoras, joka ei itse ollut [s669] kuuluisan ”kolmionsa” keksijä. Kolmio yhdessä nelion ja ympyrän kanssa on kaunopuheisempi ja tieteellisempi esitys universumin kehityksestä, henkisestä ja sielullisesta samoin kuin fyysisestä, kuin laajat teokset kuvailevia kosmogonioita ja ilmoitettuja ”luomiskertomuksia”. Ne *kymmenen pistettä*, jotka on merkitty ”pythagoralaisen *kolmion*” sisään, ovat enemmän arvoiset kuin kaikki teogoniat ja enkelien syntyopit, jotka koskaan ovat lähteneet teologiain aivoista. Sillä se, joka tulkitsee nämä 17 pistettä (joista seitsemän matemaattista pistettä ovat salattuina) – sellaisina kuin ne ovat ja samassa järjestyksessä – tulee niistä löytämään keskeytymättömän sarjan sukupuita ensimmäisestä *taivaallisesta* ihmisestä *maiseen* ihmiseen. Ja kuten ne esittävät olentojen astejärjestyksen, siten ne paljastavat sen prosessin, miten kehittyi kosmos, meidän maapallomme ja ne alkuaikaiset elementit, [e613] jotka muodostavat maapallon. Viimeksi mainittu on syntynyt näkymättömissä *syvyyksissä* ja saman ”äidin” kohdussa, kuten sen kumppanipallot, ja se joka hallitsee maapallomme mysteerit, hallitsee kaikkien muidenkin.

Mitä tahansa tietämättömyys, ylpeys ja fanatismi väittäneekin vastaan, voidaan todistaa, että esoteerinen kosmologia on erottamattomasti yhteydessä sekä filosofiaan että nykyajan tieteseen. Muinaisaikalaisten jumalat ja monadit – Pythagoraasta aina Leibniziin asti – ja toisaalta nykyisten materialististen koulujen atomit (kuten ne on lainattu vanhojen kreikkalaisten atomistien teorioista) muodostavat samanlaisen yhdistetyn kokonaisuuden eli asteellisen ykseyden kuin ihmisolento, joka alkaa ruumiista ja päättyy henkeen. Okkulttisissa tieteissä niitä voidaan tutkia erikseen, mutta niitä ei käsitetä koskaan täysin, jollei niitä katsota keskinäisessä vuorovaikutuksessaan tämän elonkauden aikana ja pidetä universaalina ykseytenä *pralajojen* aikana.

Pastori Pluche osoittaa rehellisyytensä mutta antaa samalla huonon näytteen filosofisesta kyvystään, kun hän selittää henkilökohtaiset mielipiteensä monadista eli matemaattisesta pisteestä. Hän sanoo:

Yksi piste riittää sytyttämään maailman kaikki koulukunnat ilmitulleen. Mutta miksi ihmisen tarvitsee tuntea tuo piste, koska niin pienen olion luominen käy täysin yli hänen kykyjensä? Pikemmin voi sanoa, että filosofia toimii kaikkea todenmukaisuutta vastaan, kun se tästä pisteestä,

joka valtaa ja sekoittaa kaiken sen ajattelun, lähtee selittämään maailman syntyä...

Mutta ei filosofia olisi koskaan voinut muodostaa loogisen, universaalien ja absoluuttisen jumaluuden käsitettä, jollei sillä olisi ympyrän sisällä tuota matemaattista pistettä, johon se perustaa pohdiskelunsa. Ainoastaan ilmennyt piste, joka on [s670] aisteillemme saavuttamaton ympyrän äärettömyydessä ja *tutkimattomuudessa* tapahtuneen esigeneettisen esiintymisensä jälkeen, tekee sovinnon mahdolliseksi filosofian ja teologian välillä – sillä ehdolla, että jälkimmäinen jättää karkeat materialistiset dogminsa. Koska kristillinen teologia epäviisaasti kyllä on hylännyt pythagoralaisen monadin ja geometriset kuviot, se on kehittänyt itse luodun inhimillisen ja persoonallisen Jumalan, sen valtaavan Pään, josta vuotavat kahdessa virrassa opit pelastuksesta ja kadotuksesta. Tämä on niin totta, että nekin kirkonmiehet, jotka ovat vapaamuurareita ja tahtoisivat olla filosofeja, ovat mielivaltaisissa tulkinnoissaan lukeneet muinaisten viisaiden ansioksi esim. tällaisen kummallisen aatteen, että ”monadi merkitsi [heille] kaikkivaltiaan jumaluuden *valtaistuinta*, joka oli asetettu korkeimpaan taivaiden keskukseen osoittamaan T.G.A.O.T.U:ta”¹ – lue ”The Great Architech of the Universe” [”Maailmankaikkeuden Korkein Arkkitehti (tai Rakennusmestari)”]. Tämä on kummallinen selitys, ja se on enemmän vapaamuurarillinen kuin ehdottoman pythagoralainen.

Eikä ”hierogrammi ympyrän sisällä eli tasasivuinen kolmio” [e614] koskaan ole tarkoittanut ”jumalallisen olemuksen ykseyden” esittämistä, sillä tätä kuvasi rajattoman ympyrän taso. Mitä se sitten tarkoitti? Ensimmäisen erilais-tuneen substanssin kolmiyhteistä tasa-arvoista luontoa eli (ilmenneen) hengen, aineen ja universumin – niiden ”pojan” – olemuksen yhteisyyttä, pojan lähtiessä pisteestä (todellisesta esoteerisesta LOGOKSESTA) eli pythagoralaisesta MONADISTA. Kreikkalainen *monas* näet merkitsee alun perin ”yhteyttä”. Niiden, jotka eivät kykene näkemään eroa monadin – eli universaalien ykseyden – ja *monadien* eli ilmenneen ykseyden välillä eli toisin sanoen aina salatuun ja paljastuneeseen LOGOKSEEN eli *sanan* välillä, ei pitäisi sekaantua filosofiaan, kaikkein vähiten esoteerisiin tieteisiin. On tarpeetonta muistuttaa sivistyneelle lukijalle Kantin *Teesiä*, jolla hän todisteli toista *Antimoniaan*.² Ne, jotka ovat sen lukeneet ja käsittäneet, oivaltavat selvästi sen rajaviivan, jonka me vedämme *ehdottomasti aatteellisen* universumin ja näkymättömän vaikkakin ilmenneen kosmoksen välille. Meidän jumalamme ja monadimme eivät ole itse äärettömän *ulottuvuuden* elementtejä vaan ainoastaan sen näkymättömän todellisuuden, joka on ilmenneen kosmoksen perustana. Ei esoteerinen filosofia eikä Kant, Leibnitzistä puhumattakaan, koskaan tunnustaisi, että ikiavaruuden ulottuvuus voisi olla koostunut yksinkertaisista eli rajoitetuista osista. Mutta teologi-filosofit eivät käsitä tätä. Ympyrä ja piste – joista jäl-

¹ Past. G. Oliver, *The Pythagorean Triangle*, jne., 1875, s. 36.

² Ks. Kantin *Critique de la Raison pure* (Barnin käänn., vol. II, s. 54.)

kimmäinen vetäytyy ja sulautuu edelliseen, emanoiduttuaan omasta itsestään ensimmäiset kolme [s671] pistettä ja yhdistettyään ne viivoilla, siten luoden ensimmäisen *noumenaalisen* perustan ilmenneen maailman toiselle kolmiolle – ovat aina olleet ylipääsemättömänä esteenä teologien lennolle dogmaattisiin taivaisiinsa. Tuon muinaisaikaisen symbolin nojalla miehinen, persoonallinen Jumala, kaiken *Isä* ja *luoja*, tulee olemaan vain kolmannen asteen emanaatio. Se on Sefira, joka on *neljäs* alaspäin lukien ja on Ain Sofin vasemmalla puolella (ks. *kabbalistista elämänpuuta*). Siten monadi alentuu pelkäksi käyttövälineeksi – ”valtaistuimeksi”!

Monadi – joka on vain pisteen (logoksen) heijastus ilmenneessä maailmassa – tulee ilmenneen tasasivuisen kolmion *huipulla* ”isäksi”. Vasen sivu eli kylki on *duadi*, ”äiti”, katsottuna pahaksi, vastustavaksi prinssiiksi.¹ Oikea puoli edustaa poikaa (”äitinsä puolisoa” *jokaisessa* kosmogoniassa, koska se on yhtä *huipun* kanssa). Perusviiva on hedelmällisen luonnon universaali taso, joka yhdistää ilmiömaailmassa isän-äidin-pojan, kuten nämä olivat yhdistyneinä *huipussa*, yliaistillisessa maailmassa.² Mystisellä muutoksella ne tulivat nelinäisydeksi – kolmio tuli TETRAKTYKSEKSI.

[e615] Tämä geometrian transsendentaalinen sovellus kosmiseen ja jumalalliseen teogoniaan – mystisen käsityksen alfa ja omega – turmeltui Pythagoraan kuoleman jälkeen Aristoteleen käsissä. Jättämällä pois pisteen ja ympyrän ja ottamatta lainkaan huomioon huippua hän supisti aatteen metafysisen arvon ja rajoitti siten tuon suureiden opin pelkäksi KOLMINAISUUDEKSI – *viivaksi*, *pinnaksi* ja *kappaleeksi*. Hänen nykyaikaiset perillisensä, jotka leikkivät idealismia, ovat tulkinneet nämä kolme geometrista kuviota tilavuudeksi, voimaksi ja aineeksi – ”osiensa välillä vaikuttavan ykseyden tekijöiksi”.³ Materialistinen tiede taas käsittää ainoastaan pohjaviivan *ilmenneestä* ”kolmiosta” – ainetason – ja tulkitsee sen käytännössä (isä-) AINEEKSI, (äiti-) AINEEKSI ja (poika-) AINEEKSI, ja teoreettisesti aineeksi, voimaksi ja vastaavuussuhteeksi.

Mutta keskivertofyysikolle, kuten eräs kabbalisti huomauttaa, ”avaruus ja voima ja aine ovat sitä, mitä algebran merkit ovat matemaatikolle, pelkkiä tavanomaisia symboleja”. Toisin sanoen ”voima voimana ja aine aineena on yhtä tuntematonta kuin se oletettu tyhjä avaruus, jossa näiden arvellaan olevan yhteistoiminnassa”. [s672] Koska symbolit edustavat pelkkiä abstraktioita

¹ Plutarkhos, *De Iside et Osiride*, lvi-lvii (373-374).

² Kreikkalaisessa ja roomalaiskatolisessa kirkossa, joissa vihkimistä pidetään yhtenä sakramenttina, edustaa pappi häämenoissa *kolmion* huippua, morsian sen vasenta, naisellista puolta ja sulhanen oikeaa puolta. Pohjaviivaa kuvaa todistajien rivi, morsiuksytöt ja sulhaspojat. Papin takana on alttari salaperäisine sisältöineen ja symbolisine merkityksineen – jonka sisäpuolelle ainoastaan vihityt papit saivat astua. Kristinuskon ensi aikoina häämenot olivat mysteeri ja todellinen symboli. Nyt kuitenkin jopa kirkot ovat kadottaneet käsistään näiden symbolien todellisen merkityksen.

³ Ks. von Hartmannin ja Herbert Spencerin teoksia.

fyysikko perustaa järkeviä hypoteeseja olioiden synnystä... Hän näkee, että siihen, mitä hän kutsuu luomiseksi, tarvitaan kolme asiaa: Paikka missä luodaan. Tekijä jonka avulla luominen tapahtuu. Aine josta luodaan. Ilmaistakseen johdonmukaisesti tämän hypoteesin hän puhuu avaruudesta, voimasta ja aineesta ja luulee todistaneensa sen olemassaolon, mitä kukin näistä kolmesta edustaa *hänen käsityksensä mukaan*.¹

Fyysikko, joka pitää avaruutta pelkkänä mieleemme käsitteenä eli ulottuvuutena, joka ei ole missään tekemisissä siinä oleviin olioihin eli, kuten Locke määritteli, ei kykene liikkumaan tai vastustamaan; ja paradoksaalinen materialisti, joka tahtoi *tyhjyyden* olevan siinä, missä hän ei voi nähdä ainetta – hylkäävät kumpikin mitä suurimmalla ylenkatseella sen päätelmän, että avaruus on ”substantiaalinen vaikka [ilmeisesti ehdottoman] tuntematon elävä entiteetti”.² Tämä on kuitenkin kabbalan ja samalla muinaisen filosofian oppi. Avaruus on todellinen maailma, jota vastoin meidän maailmamme on vain keinotekoinen. Avaruus on ainoa ykseys kautta äärettömyyden: yhtä hyvin pohjattomissa syvyyksissään kuin pettäväällä ulkopinnallaan. Sen ulkopinta on siroteltu täyteen lukemattomia ilmiömäisiä universumeja, aurinkokuntia ja kangastuksen kaltaisia maailmoja. Itämainen okkultisti, joka on pohjimmiltaan objektiivinen idealisti, arvelee kuitenkin, että *todellisessa* maailmassa, joka on voimien ykseys, on ”yhteys kaiken aineen välillä *täyteydessä*”, kuten Leibnitz sanoisi. Tätä kuvaa pythagoralainen kolmio.

[e616] Se muodostuu *kymmenestä pisteestä*, jotka pyramidin tapaisesti (yhdestä neljään) ovat ryhmittyneet sen kolmeen riviin, ja se symboloi universumia, joka tunnetaan pythagoralaisena dekadina. Korkein yksinäinen piste on monadi, esittäen sitä yksikköpistettä, joka on kaiken lähtökohtana oleva ykseys. Kaikki on samaa olemusta kuin se. Kymmenen pistettä tuon tasavivuisen kolmion sisällä kuvaa ilmiömaailmaa, ja ne kolme sivua, jotka sulkevat piiriinsä pisteiden pyramidin, ovat *noumenaalisin* aineen eli substanssin rajoja, jotka sen erottavat ajatuksen maailmasta.

Pythagoras arveli suhteellisesti katsoen *pisteen* vastaavan yksikköä, *viivan* kakkosta, *pinnan* kolmosta, *kappaleen* nelosta. Hän määritteli pisteen olevan monadi, jolla on jokin asema ja joka on kaikkien olioiden alku. Viivan hän ajatteli vastaavan kaksinaisuutta, koska se syntyi ensimmäisen liikkeen kautta jakamattomasta luonnosta ja muodosti kahden pisteen yhdysiteen. Pintaa verrattiin kolmoseen, koska se on ensimmäinen kaikista kuvioissa esiintyvistä aiheuttajista. Sillä ympyrä, joka on kaikkien pyöreiden kuvioiden perusmuoto, on kolminaisuus: keskipiste, ala ja kehä. Mutta kolmio, [s673] joka on suoraviivaisista kuvioista ensimmäinen, perustuu kolmeen ja saa muotonsa siitä. Pythagoralaiset pitävät kolmiota kaikkien sublunaaristen olioiden luoja. Pythagoralaisen kolmion

¹ Henry Pratt, M. D., *New Aspects of Life and Religion*, 1886, s. 7-8.

² *Sama*, s. 9.

juurella olevat neljä pistettä vastaavat kappaletta eli kuutiota, joka yhdistää itseensä pituuden, leveyden ja paksuuden prinssiipit, koska jokaisella kappaleella täytyy olla vähintään neljä äärimmäistä rajapistettä.¹

Väitetään, että ”ihmisjärki ei voi käsittää jakamatonta ykseyttä vaan sen aate häviää samoin kuin sen subjekti”. Tämä on erehdys, kuten pythagoralaiset ovat todistaneet ja monet tietäjät ennen heitä, vaikka tarvitaan kyllä erityistä harjoitusta sen käsittämiseksi ja se on tuskin mahdollista maallisille ajatteli-joille. Mutta on olemassa jotakin sellaista kuin *metamatematiikka* ja *meta-geometria*. Jopa puhdas ja yksinkertainen matematiikka lähtee yleisestä ja siirtyy siitä yksityiseen, lähtee *jakamattomasta* matemaattisesta pisteestä ja johtuu siitä kiinteisiin kappaleisiin. Matematiikan opetus sai alkunsa Intiassa. Euroopassa sitä opetti ensin Pythagoras, joka peitti hunnulla ympyrän ja pisteen – sillä niitä ei voi kukaan elävä ihminen määrittellä paitsi käsittämättömi- en abstraktioiden avulla. Hän asetti erilaistuneen kosmisen aineen alkuperän kolmion pohja- eli horisontaaliselle viivalle. Siten kolmio tuli varhaisimmaksi geometriseksi kuvioksi. *New Aspects of Life and Religion* -kirjan tekijä käsittelessään kabbalistista mysteeriä vastustaa sitä, että pythagoralainen aate niin sanoaksemme objektivisoidaan ja että käytetään tasasivuista kolmiota, jota hän nimittää *vääräksi nimitykseksi*. Hän väittää, että kiinteällä, tasasivuisella kappaleella – ”jonka pohja samoin kuin jokainen sen kyljistä muodostavat yhtäläiset kolmiot – täytyy olla neljä yhdenvertaista kylkeä eli pintaa, jota vastoin kolmikulmaisella tasolla täytyy yhtä ehdottomasti olla viisi rajapintaa”. Mutta tämä todistaa päinvastoin, kuinka suurenmoinen on tuo käsite esoteerisessa sovelluksessaan ajatellen [e617] kosmoksen ideaa *pregeneesistä* ja synnystä.

Myönnettäköön, että aatteellisella kolmiolla, joka piirretään matemaattisilla kuvitelluilla viivoilla ”ei voi olla ensinkään mitään sivupintoja, koska se on vain *tajunnan kuvitelma*. Jos sille annetaan sivupintoja, niiden täytyy olla sen esineen pintoja, jonka rakennetta kolmio edustaa.” Mutta siinä tapauksessa useimmat tieteelliset hypoteesit eivät ole sen parempia kuin ”mielen kuvitelmiä”. Niitä ei voi todentaa muuten kuin [s674] johtopäätösten avulla ja ne on otettu tieteeseen ainoastaan välttämättömyyden vuoksi. Sitä paitsi aatteellinen kolmio – ”kolmikulmaisen kappaleen abstraktina aatteena ja siis erään abstraktin käsitteen perustyyppinä” – täydensi ja toteutti sen kaksinaisen symboliikan, mihin tähdättiin. Kun se symbolina oli sovitettava kuvaamaan objektiivista aatetta, se muuttui yksinkertaisesta kolmiosta kappaleeksi. Kiveen muovailtuna, neljässä ilmansuunnassa, se sai pyramidin muodon. Tämä kuvasi ilmiömaailmaa, joka sulautuu ajatuksen noumenaaliseen universumiin – neljän kolmion huipussa. ”Ajateltuna kuviona, joka on muodostunut kolmesta matemaattisesta viivasta”, se symboloi subjektiivisia tasoja. Nuo viivat näet ”sulkevat matemaattisen alan – joka on sama kuin jos ei-mikään sulkisi it-

¹ Past. G. Oliver, *The Pythagorean Triangle*, s. 18-19.

seensä ei-minkään”. Tämä sen tähden että aisteille ja maallikoiden ja tiedemiesten harjaantumattomalle tietoisuudelle kaiken, mikä on erilaistuneen aineen tuolla puolen – ts. kaikkein henkisimmänkin *substanssin* alueen ulkopuolella ja takana – täytyy pysyä ainaisesti *ei-minkään veroisena*. Se on AIN SOF – *ei-OLIO*.

Kuitenkin nuo ”mielen kuvitelmat” eivät todellisuudessa ole sen abstraktimpia kuin ne abstraktit aatteet yleensä, jotka koskevat evoluutiota ja fyysistä kehitystä – esim. paino, aine, voima jne. – joihin perustuvat eksaktit tieteet. Meidän etevimmät kemistimme ja fyysikkomme jatkavat innokkaasti epätoivoista yritystään löytää viimeinkin *protyyli* eli pythagoralaisen kolmion pohjaviivan kätkeyty tyysija. Tuo kolmio on, kuten sanoimme, suurenmoisoin ajateltavissa oleva käsite, koska se kuvaa sekä aatteellista että näkyvää universumia.¹ Sillä jos ”mahdollinen yksikkö on ainoastaan mahdollisuus jonakin luonnon todellisuutena eli jonkinlaisena yksilönä [ja] luonnon jokainen yksityinen kohde voi jakautua ja jakautumalla menettää ykseytensä eli lakkaa olemasta yksikkö”,² tämä on totta ainoastaan eksaktisen tieteen alalla ja petollisessa illusorisessa maailmassa. Esoteerisen tieteen alalla yksikkö jakautuu loputtomiin eikä silti kadota ykseyttään vaan lähestyy jokaisella jakautumisella yhä enemmän ainoan ikuisen TODELLISUUDEN tasoja. TIETÄJÄN silmä voi seurata ja katsella sitä sen esigeneettisessä loistossa. Sama aate, että subjektiivinen on todellisuutta ja objektiivinen epätodellisuutta löytyy myös pythagoralaisien ja platonilaisten oppien pohjalta, vaikka ne rajoitettaisiin vain *valittujen* piiriin. [e618] Porfyrios esim. puhuessaan *monadista* ja *duadista* sanoo, että ainoastaan edellistä pidettiin todellisena, ”tuota yksinkertaista olevaa, kaiken ykseyden perustaa ja kaikkien olioiden mittaa”.³

[s675] Mutta vaikka duadi on pahan eli aineen alkua – ja sen tähden filosofiassa *epätodellinen* – se on kuitenkin manvantaran aikana substanssi, ja sitä sanotaan usein okkultismissa *kolmanneksi* monadiksi ja yhdyslinjaksi kahden pisteen eli luvun välillä, jotka ovat lähteneet SIITÄ, ”mikä oli ennen kaikkia lukuja”, kuten rabbi Barahiel sanoo. Ja tästä duadista lähtivät kolmen ylemmän ja neljän alemman maailman eli tason kaikki *kipinät*, jotka ovat keskenään alituisessa vuorovaikutuksessa ja yhteydessä. Tämä on se oppi, joka on kabbalalla ja itämaisella okkultismilla yhteisenä. Sillä okkultismissa filosofiasa on ”YKSI syy” ja ”alkuperäinen syy”, joka viimeksi mainittu tulee paradoksaalisesti toiseksi, kuten sanotaan selvästi teoksessa *Quabbalah*:

...ensimmäistä syytä käsiteltäessä täytyy ottaa huomioon kaksi asiaa, ensimmäinen syy itsessään ja sen suhde näkyvään ja näkymättömään uni-

¹ Muodon maailmassa tuo symboliikka ilmenee pyramidien muodossa. Niissä on sekä kolmio että neliö, neljä tasasivuista kolmiota eli kylkeä, neljä perustus pistettä ja viides – *huippu*.

² *New Aspects of Life and Religion*, s. 385-386.

³ Porfyrios, *Vita Pythagorae*, 49-50.

versumiin.¹

Hän näyttää siis, miten vanhimmat heprealaiset seurasivat itämaisen filosofian askeleita – kaldealaisen, persialaisen, hindulaisen, arabialaisen jne. Juutalaisten ensimmäistä syytä merkittiin aluksi

kolminaisella shaddailla, שדי, [kolmiyhtenäisellä] kaikkivaltiaalla, myöhemmin tetragrammatonilla, יהוה, JHVH, menneisyyden, nykyisyyden ja tulevaisuuden symbolilla.²

ja lisäksiämme ikuisella ON eli MINÄ OLEN. Sitä paitsi kabbalassa nimi JHVH (eli Jehova) ilmaisee miehistä ja naisellista, kahta yhdessä eli Hokhmaa ja Binaa ja hänen eli oikeammin heidän *Shekinaa* eli yhdistävää henkeä (arinoa), joka taas tekee duadista triadin. Tätä todistaa juutalaisten helluntai-liturgia ja rukous:

”Ykseyden nimessä, Pyhän ja Siunatun Hu’n [He] ja hänen Shekinansa, salatun ja kätketyn Hu’n nimessä, siunattu olkoon JHVH [nelinäisyys] ikuisesti”. Hu’n sanotaan olevan maskuliininen ja Jahin feminiininen, ja yhdessä ne tekevät יהוה אחד, ts. yhden JHVH:n. Yksi mutta luonnoltaan miehis-naisellinen. Shekinaa pidetään aina kabbalassa naisellisena.³

Ja niin sitä pidetään myös *eksoteerisissa purânoissa*, sillä Skekina ei ole muuta kuin *shakti* – jokaisen jumalan naisellinen kaksoispuoli tässä yhteydessä. Ja niin se oli varhaiskristittyjen parissa, sillä heidän Pyhä Henkensä oli naisellinen, kuten oli myös Sofia gnostikoilla. Mutta transsendentaalisessa kaldealaisessa kabbalassa eli *Lukujen kirjassa* Shekina oli suvuton ja mitä puhtain abstraktio, tila, kuten nirvâna, ei subjekti eikä objekti eikä mitään muuta kuin absoluuttinen LÄSNÄOLO.

Sillä ainoastaan antropomorfisoiduissa järjestelmissä (jollaiseksi kabbala nykyään suurimmaksi osaksi on tullut) on Shekina-shakti naisellinen. Tällaisena siitä tulee Pythagoraan *duadi*, ne symbolin kaksi suoraa viivaa, jotka eivät sellaisenaan voi muodostaa mitään geometrasta kuviota ja ovat [e619] aineen symboleja. Kun tämä duadi kolmion pohjaviivassa yhdistyy jälleen alemmalla tasolla (sefirotisen puun ylemmässä kolmiossa), siitä lähtee Elohim eli jumaluus *kosmisessa* luonnossa. Tämä on todellisilla kabbalisteilla *alin* jumaluuden määrittäminen, mutta Raamatussa se käännetään ”Jumalaksi” (ks. sama teos ja sivu).⁴ Näistä elohimeista lähtevät ”kipinät” [kabbalan *scintillas*].

¹ I. Myer, *Qabbalah, The Philosophical Writings of... Ibn Gebirol* (1888), s. 174.

² *Sama*, s. 175.

³ *Main. kohta.*

⁴ Sellaiset viime aikaiset teokset kuin Isaac Myerin ja S. L. MacGregor Mathersin *Qabbalah* oikeuttavat täydellisesti sen kannan, jonka olemme omaksuneet jehovistisesta jumaluudesta. Me emme vastusta alkuperäisen kabbalistisen ajattelun transsendentaalista, filosofista ja korkean metafyyssistä abstraktiota – Ain Sof-Shekhina-Adam-kadmonia ja kaikkea mitä siitä seuraa – vaan näiden kiteytymistä perin epäfilo-

Kipinät ovat ”sieluja”, ja nämä sielut esiintyvät kolminaisessa muodossa, monadeina (yksikköinä), atomeina ja jumalina – meidän oppimme mukaan. ”Jokainen atomi tulee näkyväksi kokonaisuusyksiköksi [molekyyliseksi], ja monadinen olemus vetäytyttyään kerran maiseen toimintapiiriin kulkee kivi-, kasvi- ja eläinkunnan läpi ja tulee ihmiseksi.”¹ Edelleen ”Jumala, monadi ja atomi vastaavat henkeä, mieltä ja ruumista (*âtmania, manasta ja sthûla-sharîraa*) ihmisessä”. Seitsemäisessä kokoumassaan ne ovat ”taivaallinen ihminen” (ks. kabbalaa tämän nimityksen osalta). Siten mainen ihminen on taivaallisen ihmisen aikakautinen heijastus... ”Monadit (*jîvat*) ovat atomien sieluja. Molemmat ovat sitä ainesta, mihin chohanit (*dhyânit, jumalat*) verhoutuvat kun tarvitaan jokin muoto.”²

Tämä koskee kosmisia ja subplanetaarisia monadeja eikä superkosmista *monasta* (Pythagoraan monadia), kuten panteistiset peripateetikot sitä synteetisessä muodossa kutsuvat. Tässä teoksessa puhutaan monadeista niiden yksilöllisyyden kannalta, ja niitä pidetään *atomisieluina*, ennen kuin nämä atomit laskeutuvat pelkkään maiseen muotoon. Tämä siirtyminen *konkreettiseen* aineeseen merkitsee näet keskikohdalle saapumista niiden omalla yksilöllisellä pyhiinvaellusmatkallaan. Siinä ne kivikunnassa kadottavat yksilöllisyytensä ja rupeavat sitten nousemaan maisen kehityskulun seitsemän tilan kautta sille kohdalle, missä on vakiintunut vahva yhdyssuhde inhimillisen ja *deva* (jumallaisen) [s677] -tajunnan välillä. Tässä kohtaa me emme kuitenkaan käsittele niiden maisia muunnoksia ja vaiheita vaan niiden elämää ja toimintaa avaruudessa, niillä tasoilla, minne ei kannata edes intuitiivisimman kemistin ja fyysikon silmä – jollei hän todella kehittä itsessään korkeita selvänäköisyyden kykyjä.

On tunnettua, että Leibnitz tuli hyvin lähelle tätä totuutta monessa kohtaa, mutta hän määritteli väärin monadien kehityksen, mitä ei pidä ihmetellä, koska hän ei ollut VIHITTY, ei edes mystikko vaan ainoastaan [e620] intuitiivinen filosofi. Ei kukaan psykofyysikko ole tullut lähemmäksi kuin hän evoluution esoteerisia yleispiirteitä. Tuota evoluutiota voidaan katsoa useilta näkökannoilta. Voidaan näet ajatella *universaalia* ja *yksilöitynyttä* monadia ja voidaan katsoa niitä eri puolia, jotka ilmenevät kehittyvässä energiassa sen erilaistumisen jälkeen, puhtaasti henkistä, älyllistä, psyykkistä ja fyysistä puolta. Mutta muuttumattomana lakina tuo kehitys voidaan määritellä näin: se on hengen laskeutumista aineeseen, mitä vastaa nousu fyysisessä kehityksessä; jälleenousu aineellisuuden syvyyksistä ennen vallinneeseen tilaan, jolloin samalla konkreettinen muoto ja substanssi hajoaa aina LAYA-tilaan asti, eli tilaan, jota

sofiseksi, luotaantyöntäväksi ja antropomorfiseksi Jehovaksi, androgyyniseksi ja *rajalliseksi* jumaluudeksi, jolle kuitenkin vaaditaan ikuisuus, kaikkivalta ja kaikkitieto. Me emme sodi AATTEELLISTA TODELLISUUTTA vaan sen kauhistuttavaa teologista *varjoa* vastaan.

¹ *Esoteerinen katekismus.*

² *Sama.*

tiede nimittää nollapisteeksi, ja sen tuolle puolen.

Jos kerran oivalletaan esoteerisen filosofian henki, tulee aivan välttämättömäksi olettaa näitä tiloja jo pelkkien loogisten ja analogisten syiden nojalla. Kun luonnontieteet ovat nyt todentaneet yhden alueensa, kemian, avulla, että atomien kehityksessä vallitsee muuttumaton laki – ”*protyyli*-tilasta” aina fyysiseen tilaan ja sitten kemialliseen osaseen (molekyyliin) asti – se ei voi hevilä kieltää, että nämä tilat ovat yleisenä lakina. Ja kun kerran sen viholliset – metafysiikka ja psykologia¹ – ovat ajaneet sen pois oletetuilta voittamattomilta linnoituksiltaan, sille tulee olemaan vaikeampi kuin miltä nyt näyttää kieltää sija AVARUUDEN *alueilla* planeettahengiltä (jumalilta), elementaaleilta ja vieläpä *elementaarisilta* kummituksilta tai haamuilta ja muilta. Jo Figuiet ja Paul Dassier, kaksi positivistia ja materialistia, ovat alistuneet tähän loogiseen välttämättömyyteen. Toiset ja vielä suuremmat tiedemiehet tulevat jatkamaan heitä tuohon ”älylliseen LANKEEMUKSEEN”. Heidät tulee ajamaan pois asemiltaan eivät spiritualistiset, teosofiset tai mitkään muut fyysiset tai edes mentaaliset ilmiöt vaan ainoastaan ne suunnattomat *aukot* ja *kuilut*, joita joka päivä avautuu ja tulee avautumaan heidän eteensä, mikäli yksi keksintö seuraa toista, kunnes heidät syöksee lopulta jaloiltaan tavallisen terveen järjen yhdeksäs aalto.

[s678] Voimme ottaa esimerkiksi prof. W. Crookesin viimeisimmän keksinnön, jolle hän on antanut nimeksi *protyyli*. Yksi Intian parhaita metafysiikkoja ja vedantalaisia oppineita² viittaa luennossaan ”Notes on the Bhagavad-Gîtâ” varovasti niihin ”okkultisiin asioihin”, joita on tuossa Intian suurenmoisessa esoteerisessa teoksessa ja esittää huomautuksen, joka on yhtä paljon ajatuksia herättävä kuin tarkan totuudenmukainen:

*Minun ei ole tässä tarpeellista syventyä itse aurinkokunnan kehityksen yksityiskohtiin. Te voitte saada käsityksen siitä tavasta, jolla eri alkuaineet saavat alkunsa KOLMESTA periaateista, joihin MÛLAPRAKRITI [pythagoralainen kolmio] erilaistuu, [e621] jos tutkittu professori Crookesin äskettäin pitämää esitelmää nykyaikaisen kemian ns. alkuaineista. Tuo luennoitsija antaa teille jonkin käsityksen, miten nuo ns. alkuaineet lähtevät *vishvânarasta*,³ näistä kolmesta periaateista kaikkein objektiivisimmasta,*

¹ Älköön sana psykologia saako lukijaa assosiaation vaikutuksesta ajattelemaan nykyajan ns. psykologeja, joiden *idealismi* on vain väärä nimitys heidän taipumattomalle materialismilleen ja joiden luuloteltu monismi ei ole muuta kuin naamio, joka peittää lopullisen tuhoutumisen – jopa tietoisuuden – tyhjyyden. Tässä tarkoitetaan henkistä psykologiaa.

² T. Subba Row. Ks. *The Theosophist*, vol. VIII, helmikuu 1887, s. 308. [T. Subba Row, *Bhagavad Gîtân filosofiaa*, s. 33.]

³ ”*Vishvânara* ei... ole ainoastaan ilmennyt objektiivinen maailma vaan... se ainoa fyysinen perusta [kolmion horisontaalinen viiva], josta koko objektiivinen maailma lähtee matkaan.” Ja tämä on kemiallinen *duadi*, androgyyni substanssi. Vasta sen tuolla puolen on oikea *protyyli*.

joka näyttää olevan prof. Crookesin mainitseman *protyylin* tilalla. *Muutamia yksityiskohtia lukuun ottamatta* Crookes näyttää esittävän pääpiirteet fyysisestä evoluutiosta *vishvânaran* tasolla, ja hän on, sikäli kuin tiedän, tullut nykyajan tutkijoista kaikkein lähimmäs TODELLISTA OKKULTISTA TEORIAA tästä aiheesta.

Nämä sanat tulee jokainen idän okkultisti hyväksymään ja niitä toistamaan. Tämän liitteen XII luvussa on jo paljon lainattu prof. Crookesin luennoista. Sen jälkeen hän on pitänyt toisen luennon, ”The Genesis of the Elements”,¹ joka on yhtä merkittävä kuin ensimmäinen, ja vielä kolmannen. Tässä hän miltei vahvistaa esoteerisen filosofian opetuksia alkuaikaisesta kehityksestä. Siinä todella suuri tutkija ja kemian asiantuntija² on tullut *niin lähelle* salaista oppia kuin mahdollista, ennen kuin monadeja ja atomeja sovelletaan puhtaan transsendentaalisen metafysiikan oppeihin ja tutkitaan niiden yhteyttä ja vastaavuutta ”jumalien ja älykkäiden tajuavien monadien” kanssa. Mutta ainakin kemia on nyt nousemassa, kiitos tuon yhden sen korkeimmista eurooppalaisista edustajista. Sen on mahdotonta palata takaisin siihen päivään, jolloin materialismi piti kemiallisia *alaelementtejä* ehdottoman yksinkertaisina ja homogeenisina aineina, jotka se oli sokeudessaan korottanut alkuaineiden arvoisiksi. Naamion on tempaissut pois niin kyvykäs käsi, ettei tarvitse enää pelätä toista naamioitumista. Ja sitten kun vuosikausia on kuljettu eksyksissä ja [s679] valemolekyylit ovat komeilleet alkuaineiden nimellä, joiden takana ei muka ollut muuta kuin tyhjyyttä, tuo suuri kemian professori kysyy vielä kerran:

Mitä ovat nämä alkuaineet, mistä ne tulevat, mitä ne merkitsevät?...

Nämä alkuaineet ällistytävät meitä tutkimuksissamme, uhmaavat pohdiskelujamme ja vainoavat meitä vielä unissamme. Ne leviävät eteemme kuin tuntematon ulappa – ivaten, mystifioiden ja mutisten hämäristä paljastuksista ja mahdollisuuksista.³

[e622] Ne, jotka ovat varhaisimpien ilmoitusten perillisiä, ovat opettaneet näistä ”mahdollisuuksista” kaikkina vuosisatoina, mutta heitä ei ole koskaan kuunneltu. Ne totuudet, jotka inspiroivat Kepleriä, Leibnitzia, Gassendia, Swedenborgia jne., sekoittuivat aina näiden miesten omiin pohdiskeluihin joillakin ennalta määrätyillä suunnilla – ja siitä syystä vääristyivät. Mutta nyt on yksi suurimmista totuuksista näyttäytynyt erälle etevälle nykyaikaisen

¹ Pitänyt W. Crookes, K. S. J., C. S:n varapuheenjohtaja, Lontoon Kuninkaallisessa instituutiossa perjantaina 18.2.1887.

² Kuinka totta tämä on, se tulee selviämään vasta sinä päivänä, jolloin Crookesin säteilevän aineen keksintö on johtanut tieteen paremmin käsittämään valon oikean lähteen ja on mullistanut perin pohjin kaikki tähänastiset pohdiskelut. Myös revontulen valoihin perehtyminen saattaa auttaa tämän totuuden käsittämisessä.

³ Sir William Crookesin luento ”The Genesis of the Elements”, Kuninkaallisen instituutin *Proceedings*, XII, 1889, s. 37.

eksaktin tieteen professorille, ja hän julistaa pelottomasti peruspäätelmänä, että tiede ei ole vielä tähän asti oppinut tuntemaan mitään *todellisia* yksinkertaisia alkuaineita. Prof. Crookes sanoo kuulijoilleen:

Jos rohkenen sanoa, *että meidän yleisesti hyväksytyt alkuaineemme eivät ole yksinkertaisia eivätkä alkuperäisiä* ja että ne eivät ole syntyneet sattumasta *eikä* niitä ole luotu mielivaltaisella ja koneellisella tavalla, vaan ne ovat kehittyneet yksinkertaisemmista aineista – eli ehkä oikeastaan vain yhdestä ainelaadusta –, näin sanoen ilmaisen sellaisen aatteen, joka on jonkin aikaa ollut tieteen piirissä ikään kuin ”ilmassa”. Mitä arvokkaimmat kemistit, fyysikot ja filosofit sanovat empimättä uskovansa, että meidän oppikirjojemme seitsemänkymmentä (tai niillä main) alkuainetta eivät ole niitä Herkuleen patsaita, joiden toiselle puolelle emme voisi toivoakaan pääsevämme... Nykyaikaiset, samoin kun muinaiset filosofit – jotka tosin eivät olleet työskennelleet laboratorioissa – ovat joutuneet tähän mielipiteeseen toiselta suunnalta. Niinpä Herbert Spencer selittää vakaumuksensa olevan, että ”kemialliset atomit ovat syntyneet todellisista eli fyysisistä atomeista kehitysprosessien kautta sellaisten ehtojen vallitessa, joita kemia ei ole vielä kyennyt aikaansaamaan”... Ja runoilija on ennättänyt filosofinkin edelle. Milton antaa päähenkilö Rafaelin sanoa Aadamille kehitysajatuksesta uhkuen, että Kaikkivaltias on luonut

”...samast’ aineksesta,
mut vaihtelevin muodoin, eri hahmoin
ja kehityksen moninaisin astein.”¹

Kuitenkin tuo aate olisi pysynyt kristalloituneena ”tieteen ilmoissa” eikä olisi laskeutunut materialistien ja tietämättömien kuolevaisten tiiviiseen ilma-
piiriin vielä ehkä moneen vuoteen, jollei Crookes uljaasti ja pelottomasti olisi sitä juurta jaksain selvittänyt ja siten pakottanut julkisesti tieteen ottamaan sen huomioon. Plutarkhos sanoo: ”Aate on ruumiiton *olemus*, jolla ei itsessään ole subsistenssia mutta joka antaa muodon ja hahmon muodottomalle aineelle ja tulee ilmennyksen syyksi.”²

[s680] Avogadron saama mullistus muinaisessa kemiassa oli ensimmäinen sivu *uuden kemian* kirjassa. Crookes on kääntänyt auki toisen sivun ja viittaa rohkeasti siihen, *mikä saattaa olla viimeinen sivu*. Sillä jos *protyyli* kerran omaksutaan ja tunnustetaan – kuten hyväksyttiin *näkymätön eetteri, kummatkin loogisina ja tieteellisinä välttämättömyyksinä* – silloin kemia on oikeastaan lakannut elämästä: Se tulee silloin esiintymään jälleensyntymässään *uutena alkemiana* eli METAKEMIANA. [623] Säteilevän aineen keksijä tulee kerran todistamaan oikeaksi, mitä muinaisten arjalaisten okkulttiset teokset ja vieläpä *Vedat* ja *purânat* sisälsivät. Sillä mitä on ilmennyt ”äiti”, ”isä-

¹ Milton, *Kadotettu paratiisi*, V kirja, säkeet 472–474. Crookes, *main. kohta*.

² *De placitis philosophorum*, I, x.

poika-puoliso” (Aditi ja Daksha, Brahmân muoto, luojina) ja ”poika” – nuo kolme ”esikoista” – *muuta kuin yksinkertaisesti vety, happi* ja se, mitä maisessa ilmennyksessään nimitetään *typeksi*. Jopa eksoteeriset kuvaukset tästä ”esikois”-kolminaisuudesta esittävät kaikki näiden kolmen *kaasun* ominaispiirteet. Priestley oli muka hapen ”keksijä”, vaikka se tunnettiin mitä kaukaisimmassa muinaisuudessa!

Kaikki muinaiset, keskiaikaiset ja nykyiset runoilijat ja filosofit puhuvat samaa, mitä on jo eksoteerisissa hindulaisissa kirjoissa aiemmin aavistettu. Niissä on Descartesin aineen *täyteys* erilaistuneena osasiin, Leibnitzin *etterifluidumi*, Kantin ”alkuaikainen fluidumi”, joka jakautuu elementeiksi, Keplerin solaarinen pyörre ja aurinkokunnan pyörteet. Lyhyesti sanoen, lähtien maailmanjärjen paljastamista elementtipyörteistä Anaksagoraan kautta Galileon, Torricelliin ja Swedenborgiin ja heidän jälkeensä eurooppalaisten mystikkojen viimeisimpiin pohdiskeluihin – kaikki tämä löytyy hindulaisista hymneistä, mantroista, jotka on omistettu ”jumalille, monadeille ja atomeille” niiden täydellisyydessä, sillä ne ovat erottamattomia. Esoteerisissa opeissa on sovittava toisiinsa kaikkein transsendentaalisimmat käsitykset universumista ja sen mysteereistä sekä samalla (näennäisesti) kaikkein materialistisimmat pohdiskelut, koska nämä tieteet sisältävät koko laajan kehitysjärjestelmän hengestä aineeseen asti. Kuten muuan amerikkalainen teosofi sanoo: ”[Leibnitzin] monadeja voi yhdeltä näkökannalta katsoen kutsua *voimaksi*, toiselta kannalta katsoen *aineksi*. Okkulttiselle tieteelle *voima* ja *aine* ovat vain saman SUBSTANSSIN kaksi puolta.”¹

Lukija pitääköön mielessään nämä Leibnitzin monadit, joista jokainen on universumin elävä peili ja jokainen heijastaa toisia, ja verratkoon tätä näkökantaa ja määritystä eräisiin Sir William Crookesin kääntämiin sanskritinkielisiin säkeisiin, joissa sanotaan, että jumalallisen järjen luova lähde ”salattuna tiheään pimeyden verhoon muodosti *peilejä* maailman *atomeista* ja *loi heijastuksen kasvoistaan jokaiseen atomiin*”.

[s681] Kun siis Crookes sanoo, että ”jos me voimme näyttää, miten ns. kemialliset alkuaineet ovat voineet syntyä, me kykenemme täyttämään valtaavan aukon universumia koskevissa tiedoissamme”, niin vastaus on valmiina. Teoreettinen tieto tästä aiheesta löytyy *purânoiden* jokaisen hindulaisen kosmogonian esoteerisesta merkityksestä. Sen käytännöllinen todistaminen on sellaisten ihmisten hallussa, jotka eivät *tällä* vuosisadalla saa tunnustusta, paitsi muutamilta harvoilta. Monet keksinnöt, jotka välttämättä johtaisivat eksaktin tieteen tunnustamaan itämaiset okkulttiset näkemykset, niissä kun on kaikki tarvittavat ainekset noiden ”aukkojen” täyttämiseksi, ovat vielä toistaiseksi, kaikkine tieteellisine mahdollisuuksineen, nykyaikaisen materialismin armoilla. Ainoastaan työskenneltäessä siihen suuntaan [e624] kuin William Crookes on tehnyt, on toivoa siitä, että edes muutamat tähän asti salatuista totuuksista tulevat tunnistetuiksi.

¹ *The Path*, New York, vol. I, tammikuu 1887, s. 287–298.

Sillä välin jokaisen, joka tahtoo silmäillä tosiasiallista kuviota alkuaineen kehityksestä, miten se erottautuen ja erilaistuen aikakautisen lain sysäyksestä jakautuu (yleisestä näkökulmasta) seitsemäiseen SUBSTANSSIN luokitteluun, olisi viisainta tutkia kuvia, jotka ovat Crookesin luennon Genesis of Elements liitteinä, ja miettiä tarkoin muutamia tuon puheen kohdista. Eräässä kohtaa hän sanoo:

Meidän käsityksemme kemiallisesta alkuaineesta ovat laajentuneet. Tähän asti on molekyyliä pidetty kahden tai useamman atomin yhdistelmänä eikä ensinkään ole otettu lukuun sitä rakenteellista järjestystä, jonka mukaan nämä atomit yhtyvät toisiinsa. Meidän on ajateltava että kemiallisen alkuaineen rakenne on monimutkaisempi kuin tähän asti on luultu. Niiden molekyylien, joita olemme tottuneet käyttämään kemiallisissa reaktioissa, ja äärimmäisten, ensin luotujen atomien välille tulee pienempiä molekyyliä eli fyysisten atomien kokoumia. Nämä alamolekyylit eroavat toinen toisestaan sen aseman mukaan, joka niillä on yttriumsarjassa.

Ehkä tämä hypoteesi tulee yksinkertaisemmaksi, jos kuvittelemme, että yttriumia edustaisi viiden shillingin raha. Kemiallisella jakamisella olen sen jakanut viiteen eri shillinkiin ja huomaan, että nämä shillingit eivät täysin vastaa toisiaan, vaan ne, kuten hiiliatomit bentsolirenkassa, on asemansa mukaan merkitty luvuilla 1, 2, 3, 4, 5... Jos heitän shillinkini sulatusastiaan tai puran ne kemiallisesti, rahaleima katoaa ja ne kaikki muuttuvat pelkäksi hopeaksi.¹

Tämä tulee tapahtumaan kaikille atomeille ja molekyyleille, kun ne on erotettu yhdistemuodoistaan ja -kappaleistaan – kun *pralaya* alkaa. Kääntäkää asia toisin päin ja kuvitelkaa uuden manvantran syntyminen. [s682] Sulaneista aineksista muodostunut ”puhdas hopea” tulee taas muuntumaan SUBSTANSSIKSI, joka synnyttää ”jumalallisia olemuksia”. Näiden periaatteet² ovat alkuperäisiä elementtejä, alaelementtejä, fyysisiä voimia ja subjektiivista ja objektiivista ainetta. Suppeasti esitettyinä ne ovat JUMALIA, MONADEJA ja ATOMEJA. Jos jätämme hetkeksi syrjään kysymyksen metafysisen eli transsendentaalisen puolen – emmekä tässä kohtaa ota huomioon niitä yliaistillisia ja älyllisiä olentoja ja entiteettejä, joihin kabbalistit ja kristityt uskovat – ja tarkastelemme atomista kehitysteoriaa, silloin okkulttiset opetukset saavat yhä täyden vahvistuksen eksaktilta tieteeltä ja sen tunnustajilta, ainakin mitä tulee oletetuihin ”yksinkertaisiin” elementteihin. Nykyäänhän ne alennetaan [e625] todellisten elementtien kaukaisiksi, köyhiksi sukulaisiksi, tuskin edes pikkuserkuiksi. Sillä prof. Crookes sanoo:

¹ Crookes, *main. teos*, s. 38.

² Jotka kosmisella tasolla vastaavat henkeä, sielu-mieltä, elämää ja kolmea *käyttövälinettä* – (ihmisen) astraalista, *mâyävista* ja fyysistä ruumista, käytettäköön mitä jao-
tusta tahansa.

Tähän asti on ajateltu, että jos jonkin metallin atomipaino, useiden eri tutkijoiden määrittelemänä, jotka ovat sen laatineet erilaisista yhdisteistä, näyttäytyi aina samanlaiseksi... silloin sellaisen metallin täytyi oikeudenmukaisesti saada paikkansa yksinkertaisten aineiden eli alkuaineiden joukossa. Me huomaamme... että näin ei enää ole laita. Meillä on tässäkin pyöriä pyörien sisällä. Gadolinium ei ole alkuaine vaan yhdiste... Olemme osoittaneet, että yttrium on viiden tai useamman uuden aineosan yhdistelmä. Ja kuka uskaltaa väittää, että jokainen näistä yhdysoista voisi olla vielä useampiin jaollinen, jos sitä käsiteltäisiin jollain eri tavalla ja jos tulos pantaisiin vielä hienomman ja herkemman tutkimuksen kohteeksi kuin säteilevä aine? Missä siis on varsinainen äärimmäinen alkuaine? Sitä mukaa kuin etenemme, se väistyy, niin kuin viekoitteleva kuva järkevistä ja lehdoista, jonka väsynyt matkamies näkee autiomaassa. Pitääkö meidän totuutta etsiessämme aina näin pettyä ja jäädä osattomiksi? Se ajatuskin, että kemiallinen alkuaine olisi jotakin aivan ensimmäistä ja perimmäistä, näyttää käyvän yhä epäiltävämmäksi.¹

Hunnuttomassa Isiksessä, tiede osa 2 s. 193, sanoimme, että ”tämä ensimmäisen luomisen mysteeri, joka on aina askarruttanut suuresti tiedettä, jää salaisuudeksi, ellei hyväksytä alkemistien oppia. [*Heidän on seurattava*] *alkemistien jalanjälkiä*.” Ennustuksemme alkaa nyt toteutua.

Mutta Hermeksen ja Huxleyn välillä on keskitie. Kulkekoot tiedemiehet edes puoliväliin ja ajatelkoot vakavasti Leibnitzin teorioita. Olemme näyttäneet, että *meidän* teorianne käyvät ihmeellisesti yhteen Crookesin esittämän atomikehityksen kanssa, kuten se näkyy hänen kuviostaan. Atomien [s683] viimeinen muodostus kemiallisiksi molekyyleiksi on näet tapahtunut maisissa työpajoissa maapallon ilmapiirissä eikä muualla. Monet kerrat on jo sanottu tässä teoksessa, että *mårtanda* (aurinko) on kehittynyt ja kasvanut yhdessä seitsemän pienemmän veljensä kanssa äitinsä (Aditin) helmassa. Tuo helma on *prima* MATER-ia – luennoitsijan alkuaikainen *protyyli*. Esoteerinen oppi opettaa, että on ollut ”aikaisempi muoto energiaa, jolla oli periodiset supistumisen ja paisumisen, levon ja toiminnan kautensa”.² Ja kas, nyt muuan suuri tieteilijä pyytää maailmaa hyväksymään tämän yhtenä postulaattina. Me olemme näyttäneet, että ”äiti”, tulinen ja kuuma, tuli vähitellen kylmäksi ja loistavaksi, ja tämä sama tiedemies väittää toisessa päätelmässään – mikä vaikuttaa *tieteelliseltä välttämättömyydeltä* – että ”sisäinen toiminta, jäähtymisen kaltainen, vaikutti hitaasti protyylissä”. Okkulttinen tiede opettaa, että ”äiti” makaa äärettömyyteen ulottuen (*pralayan* aikana) suurena syvyytenä, ”avaruuden *kuivina vesinä*”, *Katekismuksen* viehättävän sanonnan mukaan, ja tulee *kosteaksi* [e626] vasta eron jälkeen ja *Nârâyanan* liikuttua sen yli. *Nârâyana* on ”henki, joka on näkymätön liekki, joka ei koskaan polta, mutta

¹ Crookes, *main. teos*, s. 50.

² *Sama*, s. 54.

sytyttää tuleen kaiken, mihin se koskee, ja antaa elämän ja synnyn”.¹ Ja nyt tiede sanoo, että ”ensimmäinen alkuaine... lähimpänä protyyliä”... lienee ollut ”vety... joka oli jonkin aikaa ainoa ainemuoto” universumissa. Mitä sanoo *vanha* tiede? Se vastaa: aivan niin, mutta me nimittäisimme *esigeneettisten* ja esigeologisten kausien vetyä ja happea (joka herättää elontulen ”äidissä” hautomalla) *hengeksi*, *noumenoniksi* sille, mikä karkeimmassa muodossaan tulee maan päällä hapeksi ja vedyksi ja typeksi. Tosin tyyppi ei ollut jumalallista syntyä vaan ainoastaan maassa syntynyt sideaines muiden kaasujen ja nesteiden yhdistämiseksi toisiinsa ja ollakseen sienenä ELONhenkäyksen, puhtaan ilman,² kantaja ja säilyttäjä. Ennen kuin nämä *kaasut* ja nesteet tulevat siksi, mitä ne ovat *meidän* ilmakehässämme, ne ovat tähtien välistä eetteriä. Vielä varhemmin ja *syvemmillä* tasolla ne ovat jotakin muuta ja niin edelleen *ad infinitum*. Tuon etevän ja oppineen professorin täytyy suoda okkultisteille anteeksi, että hänen sanojaan toistetaan niin pitkälti, mutta se on rangaistuksena Kuninkaallisen [s684] seuran jäsenelle, joka uskaltaa edetä niin lähelle okkulttisten mysteerien sisintä pyhäkköä, että hän suorastaan astuu kielletyn rajan yli.

Mutta on jo aika jättää nykyajan *luonnontieteet* ja kääntyä kysymyksen psykologiseen ja metafyyssiseen puoleen. Tahtoisimme vain huomauttaa, että niihin ”kahteen hyvin järjenumukaiseen päätelmään”, joita kuuluisa luennoitsija piti tarpeellisena ”edes välähdyksen saamiseksi muutamista syvään pimeyteen kätkeytyvistä salaisuuksista” ”tuntemattoman oven takana”, olisi lisättävä vielä kolmas,³ ettei kolkutus jäisi vastauksetta. Tämä olisi se päätelmä, että Leibnitz pohdiskeluissaan seisoi lujalla totuuden ja tosiasioiden pohjalla. Hänen pohdiskelujensa ihmeen syvälinen yleiskatsaus, jonka on tehnyt Johann Theodor Merz teoksessaan *Leibnitz*, osoittaa, kuinka läheltä saksalainen filosofi hipaisi esoteerisen teogonian salaisuuksia teoksessaan *Monadologie*. Ja kuitenkin Leibnitz tuskin oli pohdiskeluissaan noussut ensimmäisten tasojen, kosmisen suuren ruumiin alimpien prinssiippien, yläpuolelle. Hänen teorianensa ei liitele ylevämpiin korkeuksiin kuin *ilmenneen* elämän, itsetietoisuuden ja älykkyyden alueille jättäen varhaisempien esigeneettisten mysteerien alueet koskematta, koska hänen eetterifluiduminsa on planeettojen syntyä myöhempi.

Tosin nykyajan tiedemiehet tuskin hyväksyvät tätä kolmatta olettamusta. [e627] Descartesin tavoin he pysyttelevät mieluummin ulkonaisten olioiden ominaisuuksissa, vaikka niillä, kuten esim. ulottuvuudella, ei voi selittää liik-

¹ ”Herra, teidän jumalanne, on polttava tuli,” [5. *Moos.* 4:24.] ”Hänessä oli elämä, ja elämä oli ihmisten valo.” [*Joh.* 1:4.]

² Joka erotettuna ALKEMIAALLISESTI antaisi elonhengen ja sen eliksiirin.

³ Ennen kaikkea se edellyttää, ettei luonnossa ole mitään *epäorgaanisia* aineksia tai kappaleita. Kivet, metallit, kalliit ja jopa kemialliset ”atomit” ovat vain syvässä horroksessa olevia orgaanisia yksiköitä. Niiden tajuttomuudella on loppunsa ja niiden inertia muuttuu aktiivisuudeksi.

keen ilmiötä. He eivät näet tahdo hyväksyä liikettä riippumattomaksi voimaksi. Eivät he ainakaan tässä sukupolvessa uskalla asettua Descartesia vastaan eivätkä myöntää, että ”inertian ominaisuus ei ole pelkkä geometrinen ominaisuus. Se viittaa siihen, että ulkonaisissa kappaleissa on jotakin, mikä ei ole ainoastaan ulottuvuutta.” Tämä on Leibnitzin aate, kuten Mertz sitä analysoi. Hän lisää vielä, että Leibnitz kutsui tätä *jotakin* voimaksi ja väitti ulkonaisten olioiden olevan voimalla varustettuja. Voidakseen olla tämän voiman kannattajia täytyy niissä hänen mielestään olla jokin substanssi, sillä ne eivät ole elottomia ja liikkumattomia massoja vaan muodon keskuksia ja kannattajia. Tämä on puhtaasti esoteerinen väite, koska Leibnitzin mukaan *voima* on *toimiva* prinssiippi, ja tällä johtopäätöksellä katosi ero tajunnan ja aineen väliltä. Mutta –

Leibnitzin matemaattiset ja dynaamiset tutkimukset eivät olisi johtaneet samaan tulokseen, jos hän olisi ollut pelkkä tieteellinen tutkija. Mutta Leibnitz ei ollut tiedemies sanan nykyaikaisessa merkityksessä. Jos hän olisi ollut sitä, hän olisi jatkanut pidemmälle ajatusta [s685] energiasta, määritellyt voiman ja mekaanisen työn käsitteitä ja tullut siihen johtopäätökseen, että jo yksin tieteellisiä tarkoituksia varten on suotavaa pitää voimaa ei alkuperäisenä suureena vaan suureena, joka saa arvonsa jostakin toisesta.

Mutta onneksi totuudelle –

Leibnitz oli filosofi ja sellaisena hänellä oli muutamia ennakkoaatteita, jotka vetivät häntä väkisin määrättyjen johtopäätösten puoleen. Ja kun hän keksi, että ulkonaiset oliot ovat voimalla varustettuja substansseja, hän käytti tätä keksintöä heti periaatteidensa sovellukseen. Yksi näistä hänen periaatteistaan oli jatkuvuuden laki, se vakaumus, että koko maailma on keskinäisessä yhteydessä ja ettei siinä ole mitään aukkoja ja kuiluja, jotka eivät olisi täytettävissä. Vastakohta laajennetun ja ajattelevan substanssin välillä oli hänestä aivan sietämätön. Laajennetun substanssin määritelmä oli jo tullut mahdottomaksi: oli luonnollista, että samanlainen tutkimus tulisi kohdistumaan ymmärryksen, ajattelevan substanssin, määritelmään.¹

Leibnitzin tekemät jaotukset ovat kyllä okkultismin näkökulmasta hyvin vaillinaisia ja virheellisiä, mutta niissä näkyy niin henkevä metafyyssinen intuitio, että sitä ei kukaan tiedemies ole saavuttanut, ei edes Descartes eikä Kant. Leibnitzin mukaan oli olemassa rajaton asteikko ajattelua. Hän sanoi, että ainoastaan pieni osa ajatustemme sisällöstä kohoaa apperception selvyteen asti, ”täydellisen tietoisuuden valoon”. Monet pysyvät sekavassa tai hämärässä tilassa, ”havaitsemisen” tilassa, mutta sellaisinakin ne jäävät olemaan. ”Descartes sitä vastoin kielsi sielun eläimiltä. ”Leibnitz varusti [kuten

¹ J. Th. Merz, *Leibnitz*, Heidelberg, 1886, s. 144-146.

okkultistit varustavat] koko luomakunnan mentaalisisällä elämällä, jolla oli hänen mukaansa rajaton mahdollisuus ilmetä eri asteisena.” Ja [e628] tämä, kuten Merz oikein huomauttaa:

...heti laajensi mentaalisen elämän aluetta, hävittäen vastakohtaan *elävän ja elottoman aineen* välillä. Ja vielä enemmän: se vaikutti aineen, ts. laajennetun substanssin, käsitteeseen. Kävi näet ilmeiseksi, että ulkonaisilla eli aineellisilla olioilla on ulottuvuuden ominaisuus ainoastaan meidän aistiemme kannalta, mutta ei meidän ajatuskykymme mukaisesti. Matemaatikon, voidakseen laskea geometrisia kuvioita, täytyy jakaa nämä rajattomaan joukkoon äärettömän pieniä osia, ja fyysikko ei näe mitään rajaa aineen jakautumisessa atomeihin. Se massa, jolla ulkonaiset kappaleet näyttävät täyttävän tilavuuden, on ominaisuus, jonka ne saavat ainoastaan meidän aistiemme karkeuden vuoksi... Leibnitz jatkoi todisteluja jossain määrin, mutta ei voinut tyytyä siihen olettamukseen, että aine olisi koostunut rajallisesta joukosta hyvin pieniä osia. Hänen matemaattinen järjensä pakotti hänet jatkamaan johtopäätöksiä *ad infinitum*, äärettömiin. Ja mitä silloin tuli atomeista? Ne kadottivat ulottuvuutensa ja säilyttivät ainoastaan vastustuskykynsä; ne olivat voimakkeskuksia. ne muuttuivat matemaattisiksi pisteiksi... mutta jos niillä ei ollut mitään ulottuvuutta avaruudessa, *sitä täydempi oli niiden sisäinen elämä*. Olettaen, että sisäinen olemassaolo, kuten ihmismielen, on uusi ulottuvuus, ei geometrinen vaan metafyyminen ulottuvuus... ja supistettuaan atomien geometrista laajuutta olemattomiin asti Leibnitz antoi atomeille äärettömän laajuuden niiden metafyyssissä ulottuvuudessa. Kadotettuaan atomit näkyvistään paikan maailmassa mielen täytyy ikään kuin heittäytyä metafyyssiseen maailmaan löytääkseen ja käsittääkseen siellä todellisen olemuksen siitä, mikä avaruudessa esiintyy vain matemaattisena pisteenä... Niin kuin kartio seisoo huippupisteellään tai niin kuin kohtisuora viiva leikkaa vaakasuoraa tasoa ainoastaan yhdessä matemaattisessa pisteessä, mutta voi [s686] ulottua rajattomiin korkeuteen ja syvyyteen nähden, niin *tosioloiden* ydinolemuksella on ainoastaan pisteen kaltainen olemassaolo tässä fyysisessä paikan maailmassa. Mutta niillä on ääretön syvyys sisäistä elämää metafyyssissä ajatuksen maailmassa.¹

Tämä on okkulttisen opin ja ajattelun henki ja juuri. ”Henki-aine” ja ”aine-henki” ulottuvat rajattomiin *syvyydeltään*, ja niin kuin Leibnitzin ”oloiden olemus”, niin meidän *tosioloiden* olemus on *seitsemännessä syvyydessä*. Sitä vastoin tieteen *epätodellinen* ja karkea aine sekä ulkomaailma on meidän aistiemme havaittavissa alimmassa päässä. Okkultisti tietää, mikä on noiden aistihavaintojen arvo tai arvottomuus.

¹ *Sama*, s. 147-158.

Tutkijalle on nyt näytettävä, mikä perusero on Leibnitzin¹ järjestelmän ja okkulttisen filosofian välillä, kun on kyse monadeista. Tämä voidaan tehdä pitämällä silmiemme edessä hänen *Monalogiansa*. Voidaan varsin oikein sanoa, että jos Leibnitzin ja Spinozan järjestelmät [e629] sovitettaisiin yhteen, niistä kävisi ilmi esoteerisen filosofian henki ja aate. Näiden kahden törmäyksestä – kuten ne ovat vastakkain kartesiolaista järjestelmää – astuu näet esiin ikivanhan opin totuudet. Molemmat vastustivat Descartesin metafysiikkaa. Descartesin aate, että on kaksi vastakkaista olemusta – ulottuvuus ja ajatus – jotka eroavat täydellisesti toisistaan eivätkä ole keskenään muutettavissa, on liian mielivaltaisen ja liian epäfilosofinen noiden myöhempien ajattelijoiden mielestä. Leibnitz teki siis kahdesta cartesiolaisesta substanssista yhden universaalien ykseyden kaksi ominaisuutta. Ykseydessä hän näki Jumalan. Spinoza tunnusti ainoastaan yhden universaalien jakamattoman substanssin ja absoluuttisen KAIKKEUDEN, kuten Parabrahmanin. Leibnitz taas ajatteli, että on olemassa suuri joukko substansseja. Spinozalla oli vain YKSI; Leibnitzillä lukematon joukko olentoja tuosta yhdestä ja siinä. Tästä syystä molemmat tunnustivat ainoastaan *yhden todellisen entiteetin*, vaikka Spinoza teki sen persoonattomaksi ja jakamattomaksi, Leibnitz taas jakoi *persoonallisen* jumaluutensa joukkoon jumalallisia ja puoleksi jumalallisia olentoja. Spinoza oli *subjektiivinen*, Leibnitz *objektiivinen* panteisti, mutta molemmat olivat suuria filosofejia intuitiivisissa käsityksissään.

Jos nämä kaksi oppia nyt sovitetaan yhteen ja niiden annetaan oikeista toisensa – ja ennen kaikkea jos ainoa todellisuus puhdistetaan persoonallisuudesta – loppusummaksi jää esoteerisen filosofian tosihenki, persoonaton, ilman ominaisuuksia oleva, ehdoton jumalallinen olemus, joka ei ole *mikään* olento vaan kaiken olemisen juuri. Vetäkää syvä viiva ajatuksissanne ikituntemattoman olemuksen ja yhtä näkymättömän mutta käsitettävän läsnäolon (*mūlaprakriti*) eli Shekinan välille, jonka läpi ja tuolta puolen värähtelee *verbumin* ääni ja josta kehittyvät lukemattomat hierarkiat äyllisiä egoja, tietoisia ja puolitietoisia, *havaintokykyisiä* ja *käsittäviä* olentoja, joiden olemus on henkistä voimaa, joiden aineperustana ovat elementit ja joiden ruumiit (kun niitä tarvitaan) ovat *atomit* – silloin meidän oppimme on oivallettu. Sillä Leibnitz sanoo: ”Koska jokaisen aineellisen ruumiin alkuelementti on voima, jolla ei ole mitään [*objektiivisen*] aineen ominaisuuksia – tämä alkuelementti voidaan käsittää, mutta se ei koskaan voi edes mielikuvituksessa tulla muodollisesti esitettyksi.” Se, mikä Leibnitzin mielestä oli jokaisen kappaleen ja objektin alkuperäinen ja äärimmäinen elementti, ei siis ollut noita aineellisia atomeja tai molekyylijä, joilla olisi välttämättä suurempi tai pienempi ulottuvuus, kuten Epikuroksen ja Gassendin atomeilla, vaan, kuten Merz osoittaa, aineellisia ja metafysisiä atomeja, ”matemaattisia pisteitä”; eli *todellisia sieluja* – niin kuin selittää hänen ranskalainen päätoimittajansa Henri Lache-

¹ Oikea kirjoitustapa – kuten hän itse kirjoitti – on Leibniz. Hän oli slaavilaista syntyperää, vaikka Saksassa syntynyt.

lies (*Professeur agrégé de Philosophie*). ”Meidän ulkopuolellemme on olemassa ehdottomassa merkityksessä vain sielut, joiden olemus on voimaa.”¹

Siten *todellisuus* ilmiömaailmassa muodostuu niin sanoaksemme *yksiköiden yhteydestä*, jotka yksiköt ovat rajattomia ja (meidän kannaltamme) aineettomia. Näitä Leibnitz nimittää monadeiksi, itämainen filosofia *jivoiksi*. Okkultismi taas samoin kuin kabbalistit ja kaikki kristityt antavat niille useita eri nimiä. [e630] Meille samoin kuin Leibnitzille ne ovat ”universumin ilmaus”,² ja jokainen fyysinen piste on ainoastaan noumenaalisen, metafyyssisen pisteen fenomenaalinen ilmaus. Hänen tekemänsä ero *tajuamisen* ja *apperseption* välillä on myös filosofinen, joskin himmeä ilmaus esoteerisista opeista. Hänen ”pienoismaailmansa”, joita on ”yhtä paljon kuin monadeja” – on sekava vastine meidän seitsemäisestä järjestelmästäämme jaotuksineen ja alajaotuksineen.

Kysyttäessä, mikä on Leibnitzin monadien suhde meidän dhyâni-chohaneihin, kosmisiin henkiin, devoihin ja elementaaleihin, voimme lyhyesti toistaa erään oppineen ja syvällisen teosofin, C. H. A. Bjerregaardin mielipitteen. Mainiossa tutkielmassaan ”Elementaalit, elementaarihenget ja niiden ja [s688] ihmisten välinen suhde”, jonka hän esitti New Yorkin arjalaisessa teosofisessa seurassa, hän määrittelee mielipiteensä seuraavasti:

Spinozan kannalta substanssi on kuollut ja toimeton, mutta Leibnitzin läpitunkevalle järjenkyvyille kaikki oli eloisaa toimintaa ja toimivaa energiaa. Tällä kannallaan ollen *hän tulee äärettömän paljon lähemmäksi itämaista ajattelua kuin kukaan muu hänen aikaisensa tai hänen jälkeisensä ajattelija*. Hänen keksintönsä, että *toimiva energia muodostelee substanssin olemusta*, on aate, joka *asettaa hänet suoranaiseen yhteyteen itämaisten tietäjien kanssa*.³

Ja luennoitsija jatkaa osoittamalla, että Leibnitzin atomit ja elementit ovat *voimakeskuksia* eli oikeammin ”henkisiä olentoja, joiden luonto on toimintaa”, sillä

...nämä alkuosaset ovat elonvoimia, jotka toimivat ei koneellisesti vaan *sisäisestä* vaikutteesta. Ne ovat ruumiittomia henkisiä yksiköitä [”substantiaalisia kyllä, mutta ei missään meidän merkityksessämme *aineettomia*]. Niihin ei koske mitkään ulkopuoliset vaiheet eivätkä ne ole minkään ulkonaisen voiman tuhottavissa. Leibnitzin monadit eroavat atomeista seuraavissa kohdissa, jotka ovat meille tarpeellisia muistaa, koska me emme voi muutoin nähdä eroa elementaalien ja paljaan aineen välillä. Atomit eivät eroa toisistaan laadullisesti, ne ovat laadultaan sa-

¹ *Monadologie*, johdanto. [Leibnizin *Monadologie* on julkaistu suomeksi nimellä *Monadologia*, 1995.]

² Leibnitzin dynamismi, sanoo professori Lachelier, ”ei synnyttäisi paljoakaan vaikeutta, jos hänen kannaltaan monadi olisi jäänyt vain pelkäksi *sokean voiman* atomiksi. Mutta...” Ymmärrämme kyllä täydellisesti nykyajan materialismin vaikeudet!

³ *The Path*, New York, vol. I, tammikuu 1887, s. 297.

manlaisia, mutta monadi eroaa jokaisesta toisesta monadista, ja kukin on oma erikoinen maailmansa itselleen. Näin ei ole atomien laita. Ne ovat ehdottomasti samanlaisia kooltaan ja laadultaan eikä niillä ole mitään omaa yksilöllisyyttä.¹ Edelleen materialistisen filosofian atomit [mie-luummin [e631] molekyylit] voidaan ajatella laajennetuiksi ja jaollisiksi, kun taas monadit ovat pelkkiä ”metafyysisiä pisteitä” ja jaottomia. Lopuksi – ja tämä on kohta, jossa Leibnitzin monadit muistuttavat läheisesti mystisen filosofian elementtejä – nuo monadit ovat kuvaavia olentoja. Jokainen monadi heijastaa kaikkia toisia. Jokainen monadi on elävä universon kuvastin omassa piirissään. Ja huomatkua seuraava asia, sillä siitä riippuu näiden monadien omaama voima ja se työ, jonka ne voivat tehdä meitä varten. Maailmaa heijastaessaan monadit eivät ole vain passiivisia heijastavia välittäjiä vaan *spontaanisti itse toimivia*. Ne synnyttävät kuvat itsestään, kuten sielu luo unia. Jokaisesta monadista voi adepti siis lukea kaiken, jopa tulevaisuudenkin. Jokainen monadi eli elementaali – on puhuva peili.²

Tässä kohtaa Leibnitzin filosofia romahtaa. Siinä ei ole tehty mitään eroa ”elementaalisen monadin” ja korkean planeettahengen [s689] tai edes ihmismonadin eli sielun välillä. Hän menee jopa niin pitkälle, että epäilee joskus, onko ”Jumala koskaan tehnyt muuta kuin monadeja eli substansseja ilman ulottuvuutta”.³ Hän vetää kyllä rajan monadien ja atomien välille,⁴ sillä hän sanoo sen syyksi yhä uudelleen, että ”kappaleet kaikkine ominaisuuksineen ovat ainoastaan ilmiöllisiä kuten sateenkaari... *Corpora omnia cum omnibus qualitativibus suis non aliud quam phenomena bene fundata, ut Iris.*”⁵ Mutta

¹ Leibnitz oli ehdoton idealisti sanoessaan, että ”aineelliset atomit ovat järjenvastaisia” (*Système nouveau*, Erdmann-editio, s. 126, p. 2). Hänestä *aine* oli vain monadin, joko inhimillisen tai atomisen, kuvaus. Monadeja on kaikkialla, hän ajatteli (niin kuin mekin ajattelemme). Ihmissielu on siis monadi, ja jokaisella solulla ihmisen ruumiissa on monadinsa, samoin kuin jokaisella solulla eläimen ja kasvin ruumiissa, jopa (niin kutsutuissa) *epäorganisisissa* kappaleissa. Hänen *atominsa* ovat nykyajan tieteen molekyylejä, ja hänen monadinsa ovat niitä *yksinkertaisia atomeja*, joihin materialistinen tiede uskoo ilman muuta, vaikkei se koskaan onnistu *näkemään* niitä – paitsi mielikuvituksessaan. Mutta Leibnitz on jonkin verran ristiriitainen mielipiteissään monadien suhteen. Hän puhuu *metafyysisistä pisteistään* ja *muodollisista atomeistaan* joskus ikään kuin paikassa olevista *tosiolioista*, joskus taas hän puhuu niistä ikään kuin henkisistä *aatteista*. Toisinaan hän antaa niille objektiivisuuden ja yhdistelmät ja asemat niiden rinnakkaissuhteissa. [H. P. B.]

² Bjerregaard, *main. teos*.

³ Leibnitz, *Examen des Principes du R. P. Malebranche*, n. 1711.

⁴ Leibnitzin atomeilla ei ole todellisuudessa muuta kuin nimi yhteisenä kreikkalaisten materialistien atomien tai edes nykyajan tieteen *molekyyliden* kanssa. Hän nimittää atomejaan *muodollisiksi atomeiksi* ja vertaa niitä Aristoteleen ”*substantiaalsiin muotoihin*”. (*Système nouveau*, § 3.)

⁵ *Letter to Father Des Bosses*, päivätty Hannoverissa 8.9.1709.

vähän jälkeenpäin hän saa myös kappaleet otetuiksi huomioon siten, että edellyttää substantiaalisen vastaavuuden, tietyn metafysisen siteen, monadien välillä – *vinculum substantiale*. Esoteerinen filosofia, joka opettaa *objektiivista* idealismia – vaikka se pitää objektiivista universumia ja kaikkea mitä siinä on *mâyâna*, ajallisena illuusiona –, erottaa kuitenkin käytännöllisesti katsoen toisistaan kollektiivisen illuusion, *mahâmâyân*, joka on harhaa vain puhtaalta metafysiseltä kannalta, ja ne objektiiviset yhdysuhteet, jotka edellä olevan piirissä syntyvät erinäisten tietoisien *egojen* välillä, niin kauan kuin tuo illuusio kestä. Adepti *voi* siis lukea tulevaisuuden elementaalisesta monadista, mutta hänen on vedettävä yhteen suuri joukko niitä tätä tarkoitusta varten, koska jokainen monadi edustaa ainoastaan yhtä osaa siitä luontokunnasta mihin se kuuluu.

”Monadeja ei ole rajoitettu objekteihin vaan siihen mukautumiseen nähden, jolla ne tajuavat objekteja. Ne kaikki pyrkivät sekavasti äärettömyyttä, kokonaisuutta kohti, mutta niitä rajoittaa ja erottaa [e632] niiden havaintokyvyn selvyysaste.”¹ Ja kuten Leibnitz selittää: ”Universumin kaikki eri osat ovat edustettuina selvästi monadeissa, *mutta muutamit niistä heijastuvat yhdessä monadissa, toiset toisissa.*” Joukko monadeja voisi siis yhtäaikaaisesti edustaa Pariisin kahden miljoonan asukkaan ajatuksia!

[s690] Mitä okkulttinen tiede sanoo tästä ja mitä sillä on tähän lisättävänä?

Se sanoo, että ne, joita Leibnitz yhteisnimellä nimittää *monadeiksi*, voidaan, karkeasti tarkasteltuna ja jättäen toistaiseksi huomioon ottamatta kaikki alaosastot, jakaa kolmeen eri joukkoon.² Nämä ovat korkeimmilta tasoilta alaspäin lukien: Ensimmäiset ”jumalat” eli tietoiset, henkiset *egot*; älykkäät arkkitehdit, jotka työskentelevät *jumalallisen ajatuksen* suunnitelman mukaan. Sitten tulevat ne elementaalit eli *monadit*, jotka kollektiivisesti ja tiedostamattaan muodostavat suuret universaalit peilit kaikesta, mikä on niiden kunkin alueen kanssa tekemisissä. Viimeksi atomit eli aineelliset molekyylit, joita vuorostaan elähdyttävät niiden *tajuavat monadit*, aivan kuten jokainen solu ihmisruumiissa on näin elähdytetty.³

On olemassa suunnattomia joukkoja tällaisia *elähdytettyjä* atomeja, jotka vuorostaan elähdyttävät molekyylit. Lisäksi on ääretön joukko monadeja eli oikeammin elementaaleja ja lukemattomia henkisiä voimia – *ilman monadeja*,

¹ *Monadologie*, § 60 [suomeksi, *Monadologia*, 1995]. Leibnitz, kuten Aristoteles, nimittää luotuja eli *emanoituneita* monadeja (kosmisista hengistä eli jumalista lähteineitä elementaaleja) *entelekioiksi*, Ἐντελέχεια – ja ”ruumiittomiksi *automaateiksi*”. (*Monadologie*, § 18.)

² Nämä kolme yleisosastoa vastaavat ihmisen kokoonpanossa *henkeä*, *mieltä* (eli sielua) ja *ruumista*.

³ Ks. jäljempänä, s. e672-674.

koska ne ovat aivan ruumiittomia,¹ paitsi määrättyjen olojen vallitessa, jolloin ne saavat muodon – ei välttämättä ihmismuotoa. Mistä johtuvat ne ainekset, joihin ne verhoutuvat – ne ilmeiset elimistöt, joita ne kehittävät keskustensa ympärille? *Muodottomat* (arüpa-) säteilyt, jotka ovat olemassa harmonisessa universaalissa tahdossa ja ovat mitä me nimittäisimme kosmisen tahdon kollektiiviksi eli kokoumaksi subjektiivisen universumin tasolla, yhdistävät rajattoman määrän monadeja – joista kukin on oman maailmansa kuvastin – ja täten yksilöllistävät [e633] niissä määrättyksi ajaksi itsenäisen järjen, joka on kaikkitietävä ja universaali. Samalla magneettisen kokouman prosessilla ne luovat itselleen objektiivisia, näkyviä ruumiita tähtien välisistä atomeista. Sillä atomit ja monadit, yhdistyneet tai jakautuneet, yksinkertaiset tai yhdistelmät, ovat ensimmäisen erilaistumisensa hetkestä asti ainoastaan ”jumalien” *prinsippejä*, ruumiillisia, psyykkisiä ja henkisiä, ja nuo ”jumalat” ovat itse alkuaikaisen luonnon [s691] säteilyjä. Siten korkeammat planeettavoimat näyttäytyvät tietäjän katseelle kahdenlaisina: subjektiivisina – *vaikutuksina* – ja objektiivisina – mystisinä MUOTOINA. Nämä tulevat karman lain alaisina *olemukseksi*, sillä henki ja aine ovat yhtä, kuten niin usein on toistettu. Henki on ainetta *seitsemännellä tasolla*; aine on henkeä sen aikakautisen toiminnan alimmalla kohdalla; ja kumpikin on MÄYÄ.

Atomeja sanotaan okkultismissa ”värähtelyiksi” ja myös kollektiivisesti ”ääneksi”. Tämä ei loukkaa Tyndallin tieteellistä keksintöä. Hän viitoitti monadisen olemusasteikon alapäässä *atmosfäärisen värähtelyn* koko sarjan – ja tämä muodostaa luonnonprosessin *objektiivisen* puolen. Hän on laskenut ja määrittellyt niiden liikkeen ja etenemisprosessin, niiden sysäyksen voimakkuuden, kuinka ne aikaansaavat värähtelyjä rumpukalvossa ja kuinka nämä siirtyvät tasapainokiviin jne., kunnes syntyy värähdys kuulohermossa – ja samalla tapahtuu uusi ilmiö: kuuloprosessin *subjektiivinen puoli* eli *äänen tajuaminen*. Voiko hän havaita tai nähdä sen? Ei, sillä hänen erikoisalansa on saada selville aineen toiminnat. Mutta miksi sitä ei näkisi psyykkinen näkijä,

¹ Veli C. H. A. Bjerregaard varoittaa (edellä mainitussa) luennessaan kuulijoitaan, etteivät he pitäisi *sefiroteja* liian paljon *yksilöllisyyksinä*, mutta samalla välttäisivät näkemästä niissä paljaita *abstraktioita*. ”Me emme koskaan pääse selvyYTEEN *näistä taivaallisista olennoista*”, hän sanoo, ”vielä vähemmän saamme kyvyn olla niiden kanssa *yhteydessä*, ennen kuin palaamme alkuaikojen yksinkertaisuuteen ja pelottomuuteen, jolloin ihmiset olivat vapaasti kanssakäymisissä jumalien kanssa ja jumalat laskeutuivat ihmisten luo ja johtivat heitä totuuteen ja pyhyYTEEN.” (*The Path*, tammi-kuu 1887, s. 296.) ”Raamatussa on enkeleille useita nimityksiä, jotka osoittavat, että enkeleillä on ymmärrettävä samanlaisia olioita kuin kabbalan elementaalit ja Leibnizin monadit eikä sellaisia olentoja kuin yleisesti uskotaan. Niitä nimitetään ’aamutähdiksi’, ’liekin leimauksiksi’, ’mahtaviksi’, ja Paavali näkee kosmogonisissa näyissään niissä ’herrauksia ja valtoja’. Tällaiset nimet sulkevat niiltä pois persoonallisuuden aatteen, ja meidän on pakko ajatella niitä persoonattomina olemassaoloina... *vaikutuksena*, henkisenä substanssina eli *tajuisena voimana*.” (*Sama*, helmikuu 1887, s. 321–322.)

henkinen näkijä, jonka sisäinen silmä on avautunut ja joka voi katsoa aineen verhon läpi? Tieteen keksimät aallot ja värähtelyt ovat kaikki atomien synnyttämiä, jotka *sisältä käsin* sysäävät molekyyliä toimintaan. Atomit täyttävät rajattoman avaruuden ja ne *ovat* alinomaisella värähtelyllään se LIIKE, joka pitää elämänpyörät lakkaamatta käynnissä. Tuo sisäinen työskentely saa aikaan sen luonnonilmiön, jota nimitetään voimien vastaavuudeksi. Mutta huomatkamme vain, että jokaisen tällaisen ”voiman” alkupäässä on sen *tietoinen* johtava noumenon – enkeli tai Jumala, henki tai demoni, joku johtava voima, kuitenkin sama.

Kun tietäjät, jotka voivat nähdä tähtien välisten atomiparvien liikkeen ja seurata niiden kehitystä selvänäköisesti, kertovat näkemistään, he sanovat, että ne ovat häikäiseviä, niin kuin vasta satanut lumi kirkkaassa päivänpaisteessa. Ne ovat nopeampia kuin ajatus, nopeampia kuin mikään kuolevaisen silmä voisi seurata, ja niiden liike kulkee kehässä, kuten hyvin voi arvata niiden äärettömästä kulkunopeudesta. Kun näkijä seisoo avoimella paikalla, varsinkin vuoren kukkulalla, ja silmäilee avaraa taivaankantta yläpuolellaan ja avaruuden äärettömyyttä ympärillään, koko ilmapiiri näyttää liekehtivän atomiparvista, ilma on kauttaaltaan kyllästetty niiden sähkövistä liekeistä. Ajoittain niiden kiivas liike saa aikaan revontulen [e634] hohdetta muistuttavia liekejä. Näky on niin ihmeellinen, että näkijä katsoessaan tuohon sisäiseen maailmaan ja tuntiessaan kipinöiden sinkoilevan ohitsensa, täytyy [s692] pyhällä kunnioituksella niitä vielä korkeampia mysteerejä kohtaan, jotka ovat tämän säteilevän valtameren tuolla puolen ja sen sisällä...

Kuinka epätäydellinen ja vaillinainen onkin tämä selvitys ”jumalista, monadeista ja atomeista”, toivottavasti ainakin muutamat tutkijat ja teosofit huomaavat, että on todella olemassa läheinen yhdysside materialistisen tieteen ja okkultismin välillä ja että jälkimmäinen on edellisen täydennys ja sen puuttuva sielu.

XVI

SYKLINEN KEHITYS JA KARMA

Sisäisen, kuolemattoman ihmisen henkinen kehitys muodostaa okkulttisten tieteiden perusopin. Jotta tutkija käsittäisi edes heikosti tätä prosessia, hänen on uskottava a) AINOAAAN universaaliin elämään, aineesta riippumattomaan (eli siitä, mitä tiede pitää aineena); ja b) yksilöllisiin järkiolentoihin, jotka elähdyttävät tuon prinssiin eri ilmennyksiä. Huxley ei usko ”elonvoimiin”, monet muut tiedemiehet uskovat. Tri J. H. Hutchinson Stirlingin teos *As Regards Protoplasm* on tehnyt jonkinlaisen aukon kielteisyyden muuriin. Professori L. S. Beale kallistuu myös elonprinssiin puolelle, ja tri B. W. Richardsonin *Hermoeetterin teoriaa* koskevasta luennosta olemme edellä lainanneet lukuisia otteita. Mielipiteet ovat siis erilaisia.

AINOA ELÄMÄ on läheisessä yhteydessä siihen *ainoan* lakiin, joka johtaa olemassaolon maailmaa – KARMAAN. Eksoteerisesti ja kirjaimellisesti karma on pelkästään ”teko” eli oikeammin ”vaikutuksia aiheuttava syy”. Esoteerisesti se on aivan toista, kauas ulottuvine siveellisine seurauksineen. Se on erehlymätön KORVAUKSEN LAKI. Niille, jotka eivät ensinkään tunne tämän ikuisen muuttumattoman lain todellista merkitystä ja luonnetta, sen pelottavaa mahtia ja tärkeyttä, olisi turha puhua siitä. Heille voi vain selittää, ettei mikään teologinen määrittäminen persoonallisesta jumalasta voi antaa käsitystäkään tästä persoonattomasta mutta aina läsnä olevasta ja toimivasta periaatteesta. Sitä ei voi myöskään kutsua kaitselmukseksi. Sillä kaitselmus on teistien (ainakin protestanttien kristittyjen) mielestä persoonallinen ja miehinen olento, kun taas roomalaiskatolilaisilla se on naisellinen voima. ”Jumalallinen kaitselmus sovittelee siunauksiaan taatakseen paremmat seuraukset”, kertoo Wogan. ”Hän” todella koettelee heitä, mitä karma – suvuton periaate – ei tee.

[s694] Teoksemme tämän osan kahdessa ensimmäisessä kirjassa on osoitettu, että uudelleen syntyvän elämän [e635] ensimmäisestä värähdyksestä alkaen svabhavat, ”ikuisuudessa tiedottoman, muuttumattoman pimeyden muuttuva säteily”, siirtyy kosmoksen jokaisessa uudessa syntymässä toimittomasta tilastaan mitä kiihkeimpään toimintaan. Se erilaistuu ja alkaa sitten työskennellä läpi tuon erilaistumisen. Tämä työ on KARMA.

Syklit ovat myös edistämässä tämän toiminnan synnyttämiä seurauksia. ”Ainoa kosminen atomi tulee seitsemäksi atomiksi aineen tasolla ja jokainen niistä muuttuu voimakseksi. Sama atomi tulee seitsemäksi säteeksi hengen tasolla. Luonnon seitsemän luovaa voimaa, jotka säteilevät juuriolomuksesta... seuraavat toinen oikeaa, toinen vasenta tietä, erillään toisistaan kalpan loppuun asti ja kuitenkin mitä läheisimmässä syleilyssä. Mikä niitä yhdistää? KARMA.” Keskipisteestä emanoituneet atomit emanoivat vuorostaan uusia voimakseksia, jotka *fohatin* mahtavan henkäyksen vaikutuksesta aloittavat työnsä sisältä ulospäin ja muistuttavat muita pienempiä keskuksia. Nämä muodostavat evoluution ja involuution kulussa vuorostaan juuria eli kehittävät uusien vaikutusten syitä, maailmoista ja ”ihmisiä kantavista” palloista lukien aina kaikkien *seitsemän* luontokunnan sukuihin, lajeihin ja luokkiin (joista *me tunnemme ainoastaan neljä*).¹ Sillä ”siunatut työntekijät ovat saaneet *Thyan-kamin* ikuisuudessa”.²

”Thyan-kam” on kyky eli tieto, miten kosmisen energian vaikutukset johdetaan oikeaan suuntaan.

Todellinen buddhalainen ei tunnusta mitään ”persoonallista jumalaa” eikä mitään ”Isää” ja ”Taivaan ja maan *luojaa*”, mutta hän uskoo kuitenkin *absoluuttiseen tietoisuuteen*, ”ädibuddhaan”. Buddhalainen filosofi *tietää*, että on olemassa planeettahenkä, ”dhyāni-chohaneja”. Mutta vaikka hän jättää sijaa ”henkisille elämänmuodoille”, nekin ovat hänen filosofiansa mukaan ikuisuu-

¹ Ks. VI runo ja kommentaari.

² *Tsong-kha-pan aforismikirja*.

nessa ajallisia ja sen tähden ”päivän *mâyâ*”, ”Brahmân päivän”, 4 320 000 000 vuoden lyhyen manvantaran, *illuusio*. ”Yin-sin”¹ ei ole ihmisten laskelmia varten, sillä Herra Buddha on ankarasti kieltänyt sellaisen tutkiskelun. Jos dhyâni-chohanit ja kaikki näkymättömät olennot – *seitsemän* keskusta ja niiden suoranaiset emanaatiot, *pienemmät* voimakeskukset – ovat suoranaista heijastusta AINOASTA valosta, ihminen on kuitenkin liian kaukana niistä, koska koko *näkyvä* kosmos muodostuu ”*itsesyntyisistä* olennoista, *karman* luomuksista”. Pitäen siis persoonallista Jumalaa ”ainoastaan jättiläismäisenä varjona, jonka tietämättömien ihmisten mielikuviutus [s695] on luonut avaruuden tyhjyyteen”,² he opettavat, että ainoastaan ”kaksi on [objektiivisesti] ikuista, *âkâsha* ja *nirvâna*”, ja että nämä ovat YKSI todellisuudessa ja vain *mâyâ* erotettuina. Buddhalaiset ”kieltävät luomisen eivätkä voi käsittää *luojaa*”. ”Kaikki on lähtenyt *âkâshasta* [eli *svabhavasta* [e636] meidän maamme päällä], totellen siinä olevaa liikkeen lakia, ja kuolee oltuaan jonkin aikaa olemassa. Ei mikään ole koskaan syntynyt ei-mistään.”³

Jos advaita-lahkon vedantalaiselta bramiinilta kysyttäisiin, uskooko hän Jumalan olemassaoloon, hän vastaisi luultavasti niin kuin Jacolliotille vastattiin: ”Minä olen itse Jumala”. Buddhalainen (varsinkin singaleesi) taas vain nauraisi ja vastaisi: ”Ei ole mitään Jumalaa, ei mitään luomista.” Kuitenkin sekä advaitalaisten että buddhalaisten oppineiden filosofia on perimmiltään *sama*, ja molemmilla on sama kunnioitus elävän olennon elämää kohtaan. He näet uskovat kummatkin, että jokainen luotokappale maan päällä, olkoon se kuinka pieni ja mitätön tahansa, ”on kuolematon osa kuolemattomasta aineesta” ja että jokainen luontokappale on *karman* alainen. Aine nimittäin merkitsee heille jotakin aivan toista kuin kristityille tai materialisteille.

Brahmalaisen vastaus olisi heti johtunut mieleen jokaiselle muinaisaikojen filosofille, kabbalistille ja gnostikolle. Se on samaa henkeä kuin delfoilaiset ja kabbalistiset käskyt, sillä esoteerinen filosofia on aikoja sitten ratkaissut kysymyksen, mitä ihminen *on ollut*, *on* ja mitä hän *tulee olemaan*; se on selvittänyt hänen alkuperänsä, hänen elämän kiertokulkunsa – joka on mittamattoman pitkä peräkkäisine ruumiillistumiseen ja jälleensyntyymiseen – ja hänen lopullisen sulautumisensa siihen lähteeseen, mistä hän sai alkunsa.

Mutta luonnontieteitä emme voi koskaan vaatia ratkaisemaan ihmisen arvoitusta, hänen menneisyyttään ja tulevaisuuttaan. Ei näet kukaan filosofi voi sanoa edes mitä ihminen on, sellaisena kuin fysiologia ja psykologia hänet tuntee. Tiede kauan emmittyyään, onko ihminen ”jumala vai peto”, on nyt viimein yhdistänyt hänet viimeksi mainittuun ja sanoo hänen polveutuvan eläimestä. Ei epäilystäkään siitä, etteikö ihmisen analysoimista ja luokittamista

¹ [Vrt. *Mestarien kirjeet A. P. Sinnettille*, s. 197, 406. Mahdollisesti *Yih-Sin* eli *Yi-hsin*.]

² *Buddhist Catechism*, kirj. eversti H. S. Olcott, Teosofisen Seuran puheenjohtaja [alkuperäinen editio, 1881, kysymys 122.]

³ *Sama*, kysymys 123.

maallisenä eläimenä jätettäisi tieteen edustajille, joita okkultistit kaikista ihmisistä eniten kunnioittavat ja arvostavat. He tunnustavat sen perustan ja sen tekemän hienon työn, sen saavuttaman edistyksen fysiologian ja myös – jos-sain määrin – biologian alalla. Mutta ihmisen *sisäistä*, henkistä, psyykkistä tai jopa moraalista luonnetta ei tule jättää piintyneen materialismin armoille. Sillä [s696] länsimaiden korkeampi psykologinen filosofia nykyisessä puutteellisuudessaan ja pyrkimyksessään jyrkkää agnostisismia kohti ei kykene tekemään oikeutta sisäiselle ihmiselle. Varsinkaan se ei ymmärrä hänen korkeampia kykyjään ja kokemuksiaan eikä niitä tajunnantiloja, joiden suhteen sellaisetkin auktoriteetit kuin Mill vetävät ehdottoman rajan sanoen: ”Tähän asti saa mennä mutta ei edemmäs.”

Ei kukaan okkultisti kieltäne, että ihminen – niin kuin elefantti ja mikrobi, krokotiili ja sisilisko, ruohonkorsi ja kristalli – on fyysiseltä muodoltaan pelkkä luonnon kehitysvoimien tuote, joka on käynyt läpi lukemattomien muutosten sarjan, mutta hän ilmaisee asian toisin.

Eivät suinkaan eläintieteelliset ja antropologiset havainnot, jotka perustuvat [e637] ihmis- ja eläinfossiileihin, ole omiaan nostamaan kaikkia mystikkoja ja jumalalliseen sieluun uskovia sisäiseen vastarintaan, vaan ainoastaan ne oikeudettomat johtopäätökset, jotka perustuvat piintyneisiin teorioihin ja on saatu sopimaan yhteen määrättyjen ennakkoluulojen kanssa. Tiedemiesten edellytysten ei aina tarvitse olla tosia, ja koska monet näistä teorioista ovat hyvin lyhytaikaisia, täytyy myös niiden johtopäätösten, joita materialistisen kehitysopin kannattajat niistä tekevät, olla aina yksipuolisia. Kuitenkin tuollaisen hyvin lyhytikäisen arvovallan nojalla useimmat tiedemiehet saavat kunniaa, milloin vähiten sitä ansaitsevat.¹

¹ Niitä, jotka pitävät tätä lausuntoa sopimattomana *loukkauksena* virallisesti hyväksytyä tiedettä vastaan, neuvomme lukemaan James Hutchinson Stirlingin teoksen *As Regards Protoplasm*. Siinä puolustetaan *elon*prinsiippiä molekyyliintutkijoita – Huxleyta, Tyndallia, Vogtia ja kumppaneita – vastaan. Heitä pyydetään tutkimaan, onko totta, mitä sanotaan, että vaikkeivät tieteelliset päätelmät olisikaan aina aivan oikeita, ne kuitenkin hyväksytään jonkin aukon täyttämiseksi rakkaassa materialistisessa harasteessa. Puhuessaan protoplasmasta ja ihmisen elimistä ”Huxleyn kantaa arvostellen” Sitrling sanoo: ”Mitä tulee protoplasman yhtenäisyyteen kyvyiltään, muodoltaan tai substanssiltaan, olemme nähneet tarpeeksi paljon *aukkoja*. Itse Huxley tarjoaa siitä todisteita. *Liiankin usein tapaamme hänen kirjoitelmissaan* TODENNÄKÖISIÄ *myönnytyksiä silloin kun pitäisi olla kyseessä* VARMUUS. Hän sanoo esimerkiksi: ’On enemmän kuin todennäköistä, että *kun* kasvimaailmaa tutkitaan perin pohjin, *tulemme* näkemään että kaikilla kasveilla on samat voimat.’ *Kun jokin johtopäätös lausutaan varmasti*, on pettymys lähellä, kun kuullaan, niin kuin tässä, että *perusteet ovat vielä kokoamatta* [!!]... Toisaalla on kohta, jossa hän itse tuntuu sysäävän pois ’*perustan*’ jalkojensa alta. Sanottuaan, että kaikki protoplasman muodot koostuvat hiilestä, vedystä, hapestä ja typestä ’hyvin monimutkaisena yhdistelmänä’, hän jatkaa: ’Tälle monimutkaiselle yhdistelmälle, *jonka luontoa ei milloinkaan ole tarkoin määritely* [!!], on annettu nimeksi *proteiini*.’ Tässä Huxley tekee itse selvästi protoplasmasta ja

Jotta karman työskentely universumin periodisissa uudistumisissa tulisi tutkijalle selvemmäksi ja paremmin ymmärrettäväksi, kun hän joutuu tutki-
maan ihmisen syntyä ja kehitystä, hänen tulee nyt katsella meidän kanssamme
karmallisten ajanjaksojen esoteerista suhdetta yleiseen etiikkaan. Kysymys
kuuluu, vaikuttavatko nuo salaperäiset ajanjaot, joita hindulaiset kutsuvat
yugiksi ja kalpoiksi ja kreikkalaiset kovin kuvaavasti κύκλος – sykleiksi, ren-
kaiksi tai kierroksiksi, millään tavalla ihmiselämään tai ovatko ne suoranai-
sessa yhteydessä sen kanssa? Eksoteerinen filosofiakin jo selittää, että nuo
loputtomat ajan kierrokset palaavat aina takaisin itseensä, aika ajoin ja [e638]
älykkäästi avaruudessa ja ikuisuudessa. On olemassa ”aineen syklejä”¹ ja on
”henkisen kehityksen syklejä” ja rotujen, kansojen ja yksilöiden kierroksia.
Eikö esoteerinen ajattelu anna meille vielä syvempää näkemystä niiden toi-
mintaan?

Aikakautisuuden aate on esitetty hyvin kauniisti eräässä terävän tieteelli-
sessä teoksessa:

Se että ihmiselle on mahdollista kohota käsittämään yhtenäinen järjes-
telmä, joka aikaan ja paikkaan nähden ulottuu kauas yli kaikkien ihmisha-
vaintojen, todistaa ihmisen kykyjen etevämyyttä muuttuvan ja epäyhte-
näisen aineen rajoitusten yli ja tekee hänet kaikkia tajuttomia ja katoavai-
sia olemismuotoja korkeammaksi. *Tapausten sarjassa* ja samanaikaisten
olioiden suhteessa vallitsee järjestys, jonka ihmisen järki oivaltaa, ja pitä-
en tätä avaimenaan hän käy eteen- ja taaksepäin yli aineellisen historian
pitkien aikakausien, joita inhimillinen kokemus ei voi milloinkaan vahvis-
taa. Tapaukset sikiävät ja kehittyvät. Niillä on menneisyys, joka on yhtey-
dessä niiden nykyisyyden kanssa, ja me tunnemme oikeutettua luottamus-
ta siihen, että tulevaisuus tulee olemaan samalla tavalla yhteydessä nykyi-
syyden ja menneisyyden kanssa. Tämä historian yhtäjaksoisuus ja yhteys
toistuu silmiemme edessä kaikilla ajateltavissa olevilla kehitysasteilla.
Nämä ilmiöt näyttävät meille perustan niiden kahden lain määrittelemi-
seen, jotka todella ovat *tieteellisen ennustuskyvyn perusprinsippejä* ja
joilla ihmisjärki läpäisee menneisyyden suljetut asiakirjat ja tulevaisuuden
avaamattomat sivut. Ensimmäinen näistä on kehityksen laki eli, lausuak-

proteiinista saman, ja silloin mitä yhdestä sanotaan koskee toistakin. Niin muodoin
hän tunnustaa, että protoplasman luonnetta ei ole vielä milloinkaan tarkoin määritelty
ja että hänenkin mielestään asia on vielä ratkaisematta. Tämä myönnytys saa vielä
tukea sanoista: ’Jos käytämme tätä sanaa (*proteiini*) niin *varovaisesti* kuin on oikeu-
denmukaista, olemme *verrattain tietämättömiä* sen edustamista asioista’...” (s. 33 ja
34 vastaus ”hiivaa” koskevaan Huxleyn kirjoitelmaan.)

Tämä on se kuuluisa Huxley, fysiologian ja biologian kuningas, joka näkyy olleen
sokkosilla *perusteiden* ja *tosiasioiden* kanssa. Mitä sitten tieteen ”pienemmälle jou-
kolle” tapahtuukaan tämän mukaan!

¹ ”Aineen kierrokset” on nimitys, jonka prof. Winchell antoi eräässä v. 1860 kirjoit-
tamassaan tutkielmassa. [Ks. hänen *Sketches of Creation*, New York, 1870, s. 428.]

semme sen tätä tarkoitusta silmällä pitäen, *vastaavuussuhteessa olevan peräkkäisyyden eli järjestyneen historian laki yksilöön nähden*. Se ilmenee joka ainoassa seurausten ketjussa ja käy läpi sen muuttuvien vaiheiden lopullisen tuloksen kypsymiseen asti... Nämä ajatukset tuovat luoksemme mitä läheisimpään kosketukseen aineellisen historian mittaamattoman menneisyyden ja mittaamattoman tulevaisuuden. Ne tuntuvat avaavan näköaloja miltei äärettömiin ja antavan ihmisjärjelle olemassaolon ja näkemyksen, joka on vapaa ajan ja paikan ja äärellisen syysuhteen rajoituksista, ja kohottavan sen ylevään käsitykseen siitä korkeimmasta intelligenssistä, jonka asuinpaikka on ikuisuus.¹

Opetusten mukaan *mâyâ* eli harhanäky tapausten ja tekojen järjestyksestä täällä maan päällä muuttuu ja vaihtelee kansojen ja paikkojen mukaan. [s698] Mutta ihmisen elämän pääpiirteet ovat aina niiden ”konstellaatioiden” mukaisia, joiden vaikutusten alaisena hän on syntynyt. Tai voisimme sanoa: hänen elämänsä on sopusoinnussa elähdyttävän prinssiipin eli sitä hallitsevan jumaluuden ominaisuuksien kanssa, kutsummepa tuota jumaluutta *dhyâni-chohaniksi*, niin kuin Aasiassa, tai pääenkeliksi, niin kuin kreikkalaisessa ja latinalaisessa kirkossa. Muinaisessa symboliikassa AURINGON arveltiin aina lähettävän maailmaan korkeimmat vapahtajat ja avatârat (vaikka tällä tarkoitettiin henkistä eikä näkyvää aurinkoa). Tästä johtuu buddhojen, avatârojen ja monien muiden SEITSEMÄN korkeimman ruumiillistumien välinen yhdyside ja vastaavuus. Mitä lähemmäksi joku ihminen tuli ”taivaallista” esikuvaansa, sitä parempi sille kuolevaiselle, jonka persoonallisuuden hänen oma *persoonallinen* jumaluutensa (seitsemäs prinssiippi) valitsi maalliseksi asuinsijakseen. Sillä jokaisessa tahdonponnistuksessa puhdistusta ja [e639] tuota ”itsejumalaan” yhtymistä kohti katkeaa yksi alemmista säteistä, ja ihmisen henkinen olemus vetäytyy korkeammalle ja yhä korkeammalle säteeseen, joka korvaa ensimmäisen, kunnes säteestä säteeseen siirtyen sisäinen ihminen vetäytyy AURINKOVanhemman ainoaan ja korkeimpaan säteeseen. Sen tähden ”ihmiskunnan tapaukset kulkevat rinnakkain lukumuotojen mukaan”, sillä tuon ihmiskunnan erinäiset yksilöt lähtevät kaikki yhdestä ja samasta lähteestä – *keskuksesta* ja sen *varjosta*, näkyvästä AURINGOSTA. Sillä auringon kierroksen tasaukset ja seisaukset, periodit ja erilaiset vaiheet astronomisesti ja numerologisesti ilmaistuina ovat vain konkreettisia symboleja ikielävästä todellisuudesta, vaikka ne vihkimättömille kuolevaisille näyttävät *abstrakteilta aatteilta*. Ja tämä selittää useiden kirjailijoiden toteen näyttämät erikoiset numerologiset yhteensattumat geometrysten suhteiden kanssa.

”Kohtalomme on todella tähtiin kirjoitettu!” Ainoastaan mitä lähempi on yhteys kuolevaisen heijastuksen, IHMISEN, sekä hänen taivaallisen PROTO-TYYPPINSÄ välillä, sitä vähemmän vaarallisia ovat ulkonaiset ehdot ja niistä johtuvat jälleensyntymät – joilta eivät buddhat eivätkä kristukset voi välttyä.

¹ A. Winchell, *World-Life*, s. 534-535, 548.

Tämä ei ole taikauskkoa, kaikkein vähiten *fatalismia*. Viimeksi mainittu merkitsee jonkin sokean voiman sokeaa toimintaa, mutta ihminen on vapaa toimija maan päällä ollessaan. Hän ei voi vapautua *ohjaavasta* kohtalostaan, mutta hänellä on aina valittavanaan kaksi tietä, jotka häntä johtavat tuohon määrättyyn suuntaan, ja hän voi saavuttaa onnettoman päämääränsä – jos sellainen on hänen edessään – joko marttyyriin valkoisissa vaatteissa tai vapaaehtoisena pahalla tiellä kulkijan tahratussa puvussa. On näet sekä *ulkonaisia että sisäisiä* ehtoja, jotka vaikuttavat tahtomme päätökseen toiminnassamme, ja meidän vallassamme on seurata jompiakumpia.

Niiden, jotka uskovat *karmaan*, on uskottava *kohtaloon*, jonka jokainen ihminen syntymästä kuolemaan kutoo ympärilleen niin kuin hämähäkki verkkonsa. Tätä kohtaloa johtaa joko [s699] ulkopuolellamme olevan näkymättömän *prototyypin* taivaallinen ääni tai meille vielä läheisempi *astraalinen* eli sisäinen ihminen, joka liiankin usein on ihmiseksi kutsutun ruumiillistuneen olennon paha haltia. Kumpikin tahtoo ohjata ulkonaista ihmistä, mutta toisen täytyy päästä voitolle, ja näkymättömän taistelun ensi alusta asti ankara ja leppymätön *korvauksen laki* astuu toimintaan ja aloittaa kulkunsa, uskollisesti seuraten taistelun vaiheita. Kun viimeinen lanka on kudottu ja ihminen näyttää kietoutuneen omien tekojensa verkkoon, hän huomaa olevansa kokonaan *itsensä luoman* kohtalon vallassa. Ja silloin se joko naulaa hänet niin kuin liikkumattoman kotilon kiinteään kallioon tai kantaa hänet mukanaan kuin höyhenen tuulenpyörteessä, jonka hän itse on teoillaan nostanut, ja tämä on – KARMA.

Muuan materialisti, joka puhuu maapallomme aikakautisista luomisista, on sen ilmaissut yhdessä ainoassa lauseessa: ”Maapallon koko *menneisyys* ei ole muuta kuin auki levitetty *nykyisyys*.” Lauseen kirjoittaja oli Büchner,¹ joka ei olisi hevin luullut toistavansa yhtä okkultistien peruslausetta. On myös aivan totta se, minkä Burmeister huomauttaa, että ”maapallon kehityksen [e640] historiallinen tutkiminen on todistanut, että *nyt ja silloin* ovat samalla perustalla; että *menneisyys* on kehittynyt samalla tavalla kuin *nykyisyys* vierii eteenpäin ja että ne voimat, jotka olivat toiminnassa, ovat aina pysyneet samoina”.²

Voimat – oikeammin niiden *noumenonit* – pysyvät tietysti samoina. Sen tähden myös ilmiöllisten voimien täytyy pysyä samoina. Mutta kuinka kukaan voi olla varma siitä, etteivät aineen ominaisuudet ole muuttuneet monivaiheisen kehityskulun aikana? Kuinka kukaan materialisti voi väittää niin varmasti kuin tekee E. A. Rossmässler, että ”tämä ikuinen yhdenmuotoisuus ilmiöiden luonteessa näyttää varmasti, että tulella ja vedellä on *kaikkina aikoina* ollut samat voimat, jotka niillä tulee myös aina olemaan”. Keitä ovat ne, jotka ”taidoissaan eksyvät ja puhuvat tietämättömiä sanoja”, ja missä olivat huxleyt ja büchnerit, kun suuri laki laski maan perustukset? Tämä sama aineen homo-

¹ *Force and Matter*, engl. käännös, 1864, s. 57.

² Büchner lainannut, *main. teos*, s. 59.

geenisuus ja luonnonlakien muuttumattomuus, josta materialismi pitää kovasti kiinni, on perusprinsiippinä myös okkulttisessa filosofiassa. Mutta tuo ykseys perustuu hengen ja aineen erottamattomuuteen, ja jos nuo kaksi kerran kiskotaisiin toisistaan erilleen, koko kosmos vaipuisi jälleen kaaokseen ja olemattomuuteen. Sen tähden on aivan *väärin* sanottu ja todistaa vain uudelleen aikamme suurta itserakkautta, kun tiede väittää, että kaikki menneisyyden suuret geologiset muutokset ja kauhistuttavat mullistukset ovat johtuneet *tavallisista ja tunnetuista fyysisistä syistä*. Nämä voimat olivat vain aseita ja äärimmäisiä välikappaleita määrättyjen tarkoitusten toteuttamiseksi. Ne toimivat aikakausittain ja näennäisesti mekaanisesti, sisäisestä sysäyksestä, joka oli tekemisissä niiden aineellisen luonnon kanssa mutta sen tuolla puolen. Luonnon jokaisessa tärkeässä toiminnassa ilmenee tarkoitus, ja sen lait ovat kaikki syklisiä ja periodisia. Mutta kun henkisiä voimia tavan takaa sekoitetaan pelkkiin fyysisiin voimiin, kielletään viimein edelliset ja ne pysyvät sitten tieteelle tuntemattomina, koska niiden annetaan olla tutkimattomina.¹ Hegel sanoo:

Maailman historia alkaa yleisellä tavoitteellaan, hengen aatteen toteuttamisella – mutta vain *implisiittisessä* muodossa (*an sich*), ts. luontona; salattuna, mitä syvimmällä piilevänä tiedostamattomana vaistona. Koko historian prosessi... tarkoittaa tämän tiedottoman sysäyksen muuttamista tietoiseksi. Se esiintyy siten pelkkänä luonnollisena olemassaolona, ja luonnollinen tahto – se mitä on sanottu luonnon subjektiiviseksi puoleksi – ruumiillinen tarve, vaisto, himo, persoonalliset pyyteet ja myös yksityiset mielipiteet ja subjektiiviset käsitykset – näyttäytyvät luonnostaan heti alusta pitäen. *Tämä suuri määrä haluja, mielenkiinnon kohteita ja toimintamuotoja muodostaa MAAILMANHENGELLE välikappaleita ja keinoja [e641] sen tarkoituksen saavuttamiseksi*. Se tuo sille tietoisuuden ja sen toteutumisen. Tämä päämäärä ei ole mitään muuta kuin itsensä löytämistä – tulemista itseensä – ja itsensä katselemista selvänä todellisuutena. Mutta että nämä yksilöiden ja kansojen elonilmaukset, joilla he etsivät ja tyydyttävät omia tarkoituksiaan, ovat samalla *keinona ja välikappaleena korkeammalle ja laajemmalle tarkoituserälle, josta he eivät tiedä mitään* – vaikka he sen vaistomaisesti tuntevat – tämä saatettaisiin ottaa käsiteltäväksi. Oikeammin se on ollut tutkittavana... tästä asiasta minä jo aivan alussa mainitsin mielipiteeni ja esitin meidän olettamuksemme... ja meidän uskomme, *että järki hallitsee maailmaa ja on niin muodoin ohjannut sen historiaa*. Tähän riippumattomaan, universaaliin ja substantiaa-

¹ Tiedemiehet sanonevat: Me kiellämme, koska mitään senlaatuista ei ole koskaan tullut meidän kokemuspöörimme. Mutta kuten fysiologi Charles Richet muistuttaa tähän: ”Olkoon niin, mutta oletteko edes todistaneet päinvastaista?... Älkää ainakaan kieltäkö umpimähkään edeltäpäin. Todellinen tiede *ei ole edennyt niin pitkälle tutkimuksissaan, että se antaisi teille siihen oikeuden*.” (”La suggestion mentale et le calcul des probabilités”.)

liseen olemassaoloon nähden kaikki muu on toisarvoista, sitä palvelevaa ja sen kehitystä edistävää.¹

Ei kukaan metafysiikko tai teosofi voisi väittää vastaan näitä totuuksia, jotka kaikki löytyvät esoteerisista opeista. *On* olemassa ennaltamääräys maapallomme geologisessa elämässä ja samoin rotujen ja kansojen historiassa, menneessä ja tulevassa. Tämä on läheisissä tekemisissä sen kanssa, mitä me kutsumme *karmaksi* ja mitä länsimaiset panteistit kutsuvat nemesiseksi ja sykleiksi. Kehityksen laki vie meitä nyt *meidän* syklimme nousevaa kaarta myöten ylöspäin, *jolloin seuraukset sulautuvat jälleen* ja palaavat takaisin (nyt neutralisoituihin) syihin ja kaikki noiden seurausten koskettamat oliot [s701] voittavat itselleen alkuperäisen harmonian. Tämä on meidän erityisen ”kierroksemme” jakso, yksi vaihe suuren syklimme eli *mahâyugan* kestäessä.

Hegelin hienot filosofiset huomautukset tulevat käytäntöön sovelletuiksi okkultismissa. Siinä näytetään, miten luonto alati toimii määrättyllä tarkoituksiperällä, jonka tulokset ovat aina kaksinaiset. Tämä esitettiin ensimmäisessä okkulttisessa teoksessamme seuraavin sanoin:

Maapallomme kiertää kerran vuodessa auringon ympäri, ja samoin se kiertää kerran 24 tunnissa oman akselinsa ympäri näin tehden pienempiä syklejä suuremman sisällä. Samalla tavalla lyhyemmät syklit loppuvat ja alkavat suurten saros-kausien sisällä.

Muinaisten oppien mukaan fyysisen maailman revolutioihin liittyvät vastaavat henkiset revolutiot – maailman henkinen kehitys etenee sykleissä kuten fyysinenkin.

Tällä tavoin huomaamme historiankulussa säännöllisen nousu- ja laskevaiheen vuorottelun ihmiskunnan kehityksessä. Maailman mahtavat keisari- ja kuningaskunnat noustuaan suuruutensa korkeimpaan kohtaan kokevat laskukauden samojen lakien mukaan, jotka aiheuttivat niiden nousun. Ja saavutettuaan alimman kohtansa ihmiskunta ryhdistäytyy ja alkaa nousta uudelleen. Johtuen tästä sykleissä tapahtuvasta ja ylöspäin nousevasta kehityksenlaista sen saavuttama huippu on aina jonkin verran korkeammalla sitä kohtaa, josta se viimeksi oli lähtenyt laskeutumaan.²

Mutta nämä kaudet – pyörät pyörien sisällä, joita älykkäästi ja käsitettävästi kuvasivat Intiassa erilaiset manut ja rishit ja länsimaissa kabirit³ – *eivät*

¹ Hegel, ”On World History” teoksessa *Lectures on the Philosophy of History* (J. Sibree’n engl. käännös, 1861, s. 26-27). [Hegelin historianfilosofian luentojen johdanto-osa on julkaistu suomeksi nimellä *Järjen ääni*, 1978.]

² *Hunnuton Isis*, tiede osa 1, s. 150.

³ Tämä symboliikka ei estä sitä, että nämä henkilöt, jotka nyt näyttävät myyttisiltä henkilöihahmoilta, kerran hallitsivat maan päällä ja esiintyivät todella elävien, vaikka kyllä jumalallisten ja jumalankaltaisten ihmisten muodossa. Eversti Vallanceyn (ja myös kreivi de Gebelinin) mielipide, että ”kabirien nimet ja selitykset näyttävät kaikki olevan allegorisia eikä merkinneen muuta [?] kuin almanakkaa vuodenaikojen

vaikuta kaikkeen ihmiskuntaan samalla kertaa, [e642] kuten selitetään sykliin rodullisessa jaottelussa.¹ Tästä johtuu, niin kuin näemme, vaikeus niiden käsittelemisessä ja erottamisessa toisistaan niiden fyysisiin ja henkisiin vaikutuksiin nähden, jollei täydellisesti käsitetä niiden suhteita ja vaikutusta kansojen ja rotujen erilaiseen asemaan niiden kohtalossa ja kehityksessä. Tätä järjestelmää ei voida ymmärtää, jos näiden aikakausien – jotka karman lain kautta ovat niin sanoaksemme *ennalta määrättyjä* – henkinen työskentely erotetaan fyysisestä tapahtumien kulusta. Parhaimpienkin astrologien laskelmat pettävät tai ainakin jäävät vaillinaisiksi, jollei oteta täydellisesti huomioon tätä kaksinaista toimintaa ja selvitetä sitä näiden linjojen mukaan. Tämä täydellinen taito on saavutettavissa ainoastaan VIHKIMYKSEN kautta.

Suureen sykliin sisältyy ihmiskunnan kehitys siitä asti kun alkuihminen syntyi eetteriseen muotoon. Se ulottuu yli sisempien syklien, jolloin ihminen on asteittain kehittynyt eetterisestä alas puoleksi eetteriseen ja pelkkään fyysiseen. Se kestää aina siihen asti, kunnes ihminen vapautuu *nahkapeitteestään* ja aineesta, ja sen jälkeen se kulkee taas kulkuaan alaspäin ja sitten taas ylöspäin ja kohtaa kierroksen huippukohdassa, jolloin manvantaran käärme ”nielee pyrstönsä” ja seitsemän pienempää sykliä on käyty läpi. Nämä ovat ne suuret rotusykliit, jotka koskevat yhtä paljon kaikkia tuohon erityiseen Rotuun kuuluvia kansoja ja heimoja. Mutta on pienempiä ja kansallisia syklejä sekä heimojen syklejä niiden sisällä, jotka pyöriivät toisistaan riippumatta. Itämaisessa esoterismissa niitä sanotaan *karmallisiksi* sykleiksi. Lännessä on kokonaan unohdettu kreikkalaisen NEMESIksen (eli karman) täydellinen ja pelottava merkitys. Tämä siitä syystä että pakanallinen viisaus on hylätty, koska se muka oli saanut alkunsa ja kehittynyt mustien voimien vaikutuksesta, joiden arvellaan olleen alituisessa sodassa pikku kansan heimojumalaa, Jehovaa vastaan. Muuten kristityt olisivat paremmin oivaltaneet sen syvän totuuden, että Nemesis on ominaisuuksia vailla ja että tuo pelottava jumalatar on prinssiippinä absoluuttinen ja muuttumaton. Me itse – kansat ja yksilöt – yllytämme sen toimintaan ja määräämme sille suunnan. KARMA-NEMESIS on kansojen ja kuolevaisten yksilöiden luoja, mutta kerran luotuinä nämä tekevät siitä joko rai-vottaren tai palkitsevan enkelin. Todellakin –

Viisaita ne, jotka Nemesistä palvovat.²

vaiheista, jotka laskettiin maanviljelyksen tarpeita varten” (Ev. Chas. Vallancey, *Collectanea de Rebus Hibernicus*, 1770-1804, vol. 4, t. 1, nro 13, alkukpl 5, lainannut Faber, *Dissertation jne.*, vol. I, s. 7.), on yhtä järjetön kuin hänen väitteensä, että aioni, Kronos, Saturnus ja dagon ovat kaikki sama, nim. ”patriarkka Aadam”. Kabirit olivat ihmiskunnan opettajia maanviljelyksessä, koska he olivat vuodenaikojen ja kosmisten kausien *hallitsijoita*. Sen tähden he planeettahenkkinä eli ”enkeleinä” (lähettiläinä) järjestivät maanviljelystaidon *mysteereitä*.

¹ [Ks. tämän osan luku VII, s. e368-378.]

² [Aeschylus, *Prometheus Bound*, 957.] Jotka karma-nemesistä *pelkäävät* olisi parempi ilmaus. [Vrt. Aiskhylos, *Neljä tragediaa*, Kahlehdtu Prometheus, 936.]

[e643] – niin kuin kuoro laulaa Prometeukselle. Mutta epäviisaita ne, jotka luulevat tuon jumalattaren olevan jonkinlaisilla uhreilla tai rukouksilla sovitettavissa tai luulevat hänen kääntävän pyöräänsä sen kerran ottamalta suunnalta. ”Kolmimuotoiset kohtalottaret ja aina muistavat raivottaret” ovat hänen kumppaneitaan ainoastaan maan päällä ja ovat meidän itsemme luomia. Ei ole mitään paluuta niiltä teiltä, joita pitkin se kulkee. Mutta nuo tiet ovat meidän itsemme tekemiä, sillä me valmistamme niitä kollektiivisesti tai yksilöllisesti. Karma-nemesis on KAITSELMUKSEN toinen nimi, jos vain poistetaan siitä *suunnittelu*, hyvyys ja jokainen muu *rajallinen* ominaisuus ja määrittäminen, joka kaitselmukselle annetaan täysin epäviisaasti. Kukaan okkultisti tai filosofi ei puhu kaitselmuksen hyvyydestä tai julmuudesta, vaan pitäen sitä samana kuin karma-nemesis hän opettaa, että se joka tapauksessa johtaa hyviä ja valvoo heitä tässä niin kuin tulevissakin elämissä. Ja se rankaisee pahantekijää jopa seitsemänteen jälleensyntymään asti, todella niin kauan, kunnes viimein on oikaistu seuraukset siitä, että hän on pienimmänkin atomin horjuttanut tasapainostaan harmonian rajattomassa maailmassa. Sillä karman ainoa sääntö – ikuinen ja muuttumaton laki – on ehdoton harmonia niin aineen kuin hengen maailmassa. Ei karma ole siis palkitsija tai rankaisija vaan me itse palkitsemme tai rankaisemme itseämme aina sen mukaan, työskentelemmekö luonnon mukana ja sen avuksi, totellen niitä lakeja, joista sen harmonia riippuu vai – rikomme niitä.

Eivätkä karman tiet olisi tutkimattomat, jos ihmiset toimisivat keskinäisessä harmoniassa eikä riidassa ja kiistassa. Sillä meidän tietämättömyytemme karman teistä – joita yksi osa ihmiskuntaa nimittää kaitselmuksen teiksi, pimeiksi ja sekaviksi, ja joita toinen osa taas pitää sokean fatalismin toimintana ja kolmas pelkkänä sattumana, missä ei ole jumalia eikä paholaisia johtamassa – tuo tietämättömyys katoaisi varmasti, jos vain yhdistäisimme ne kaikki niiden oikeaan syyhyn. Jos meillä olisi oikea tieto tai ainakin tarpeeksi vakaumusta siitä, että lähimmäisemme eivät yritä vahingoittaa meitä yhtään enempää kuin me ajattelemme tehdä pahaa heille, kaksi kolmasosaa maailman pahasta haihtuisi selkeään ilmaan. Jollei kukaan ihminen loukkaisi veljeään, karma-nemesisellä ei olisi mitään syytä toimia, ei mitään aseita käytettävänä. Se että aina esiintyy keskuudessamme kaikenlaista kiistaa ja taistelua ja että eri rodut, kansat, heimot, yhteisöt ja yksilöt ovat jakautuneet toisiaan vastaan niin kuin Kain ja Abel, sudet ja lampaat – siinä on ”kaitselmuksen teiden” pääsyy. Me teemme näitä lukemattomia kohtalomme syrjäpolkuja joka päivä, vaikka kuvittelemme kulkevamme kunniallisuuden ja velvollisuuden ruhtinaallista valtatieä, ja sitten valitamme, että nuo harhatiet ovat mutkikkaita ja pimeitä. Me seisomme hämmästyneinä itse luomamme mysteerin edessä ja katsomme niitä elämän arvoituksia, joita *emme tahdo* ratkaista, ja sitten syytämme suurta sfinksä siitä että se tahtoo niellä meidät. Mutta ei todellakaan ole sitä tapahtumaa elämässämme, [e644] ei sitä epäonnen päivää tai sitä vastoinkäymistä tai tapaturmaa, jonka jälkiä ei voitaisi seurata omiin te-

koihimme tässä tai jossakin entisessä elämässä. Jos ihminen rikkoo harmonian lakeja tai, kuten muuan teosofinen kirjailija sanoo, ”elämän lakeja”, hänen täytyy olla valmis löytämään itsensä siitä kaaoksesta, jonka hän itse on valmistanut. Sillä sama kirjailijan sanoin: ”Ainoa johtopäätös, jonka ihminen voi tehdä, on se, että nämä elämän lait kostavat omasta puolestaan. Jokainen kostonenkeli on siis vain tyyppillinen esitys näiden lakien vaikutuksesta.”

Sen tähden, jos joku on avuton näiden muuttumattomien lakien edessä, sitä emme ole me, kohtalomme luojat, vaan pikemminkin nuo enkelit, ihmiskunnan vartijat. Karma-nemesis ei ole mitään muuta kuin (henkinen) dynaaminen tulos, joka johtuu alkuunpannuista syistä ja omien [s704] tekojemme herättämistä voimista. Okkulttisen dynamiikan laki on se, että ”jokin määrätty energia, joka on pantu liikkeelle henkisellä tai astraalisella tasolla, saa aikaan paljon suurempia tuloksia kuin sama määrä käytettynä fyysisellä, objektiivisellä olemassaolon tasolla”.

Tämä tila kestää, kunnes ihmisen henkinen näkemys on täysin herännyt, eikä tämä tapahdu ennen kuin me heitämme päältämmme tiiviimmät aineverhot, ennen kuin alamme toimia *sisältäpäin* emmekä vain seuraa *ulkoa* tulevia impulsseja, joita toisin sanoen tuotamme fyysisillä aisteilla ja karkean itsekkään ruumiin avulla. Siihen asti ovat ainoat pahan lievityskeinot elämässä ykseys ja harmonia – veljeys IN ACTU ja *altruismi*, joka ei ole vain nimellistä. Yhden ainoan pahan *syyn* hävittäminen lopettaa ei ainoastaan yhden vaan monta paha vaikutusta. Ja ellei jokin tai muutama veljeskunta onnistuisikaan estämään kansoja tuon tuostakin käymästä toistensa kurkkuun, kuitenkin ajatuksen ja toiminnan ykseys ja filosofinen tutkimus olemassaolon mysteereistä tulee aina estämään muutamia henkilöitä luomasta pahan lisäsyitä maailmaan, joka on jo täynnä tuskaa ja kurjuutta. He ovat niitä henkilöitä, jotka yrittävät ymmärtää sitä, mikä heille on tähän asti ollut elämän suuri arvoitus. Tieto karmasta antaa sen vakaumuksen, että jos

...ahdistava hyve, ylpeilevä pahe
tekevät ihmisestä ateistin,¹

se johtuu vain siitä, että ihmiskunta on sulkenut silmänsä siltä suurelta totuudelta, että kukin on oma pelastajansa ja oma tuhoajansa. Hänen ei tarvitse syyttää taivasta ja jumalia, kohtaloja ja kaitsemuksia siitä näennäisestä vääryydestä, joka vallitsee keskellä ihmiskuntaa. Mutta muistakoon hän mieluummin ja toistakoon tätä kreikkalaisen viisauden katkelmaa, jossa ihmistä varotetaan syyttämästä *sitä*, mikä

Oikeana vaikka salaperäisenä meitä johtaa erehtymättä
merkitsemättömiä teitä syyllisyydestä rangaistukseen...

Ja tällaiset ovat nykyään ne tiet, joita Euroopan suuret kansat ovat kulke-
massa. Kullakin läntisten arjalaisten kansakunnalla ja [e645] heimolla samoin

¹ [John Dryden, *Cleomenes* (1697), näyt. IV, k. 1.]

kuin tämän viidennen Rodun itäisillä veljillä on ollut kulta- ja rauta-aikansa. Ensin ne ovat olleet verrattain vapaita vastuusta käydessään läpi puhtaan satya-kautensa. Mutta useimmat heistä ovat nyt saapuneet rauta-aikaansa, *kali-yugaan*, joka on PIMEÄ JA KAUISTUTTAVA.

Toisaalta on totta, että jokaisen kansan eksoteeriset aikakaudet ovat saaneet alkunsa tähtien liikkeestä ja ovat niistä riippuvaisia, kuten on todistettu. Tähtien liikkeet ovat erottamattomasti sekoittuneet kansojen ja ihmisten kohtaloihin. Mutta pelkässä fyysisessä merkityksessä Eurooppa ei tunne muita syklejä kuin astronomisia, ja se laatii laskelmansa niiden mukaan. Eikä se tahdo kuulla puhuttavan muista kuin *kuvitelluista* kierroksista ja kehistä tähditetyillä taivailla,

kun taivaankuvun ympyröin hän vyöttää
ja kehin, jotka keskustaansa pakoon
tai kohti vyöryilevät sisäkkäin.¹

Mutta pakanoille – joista Coleridge sanoo: ”Aika, syklinen aika, oli heidän abstraktionsa jumaluudesta”, joka ”jumaluus” ilmeni yhdessä karman kanssa ja ainoastaan sen välityksellä ja oli itse tuo KARMA-NEMESIS – syklit merkitsivät jotakin muuta kuin pelkkää tapahtumien sarjaa eli määrättyä ajan taivalta, pitempää tai lyhyempää. Sillä heidän syklinsä olivat yleensä luonteeltaan vaihtelevampia ja älyllisempiä kuin mitä ilmenee vuodenaikojen tai tiettyjen tähtikuvioden periodisessa paluussa. Nykyaikainen viisaus tyytyy astronomisiin laskelmiin ja ennustuksiin, jotka perustuvat kyllä erehtymättömiin matemaattisiin lakeihin. Mutta aikojen viisaus lisäsi astronomian kylmään kuoreen sen eloa antavat ainekset: sielun ja hengen – ASTROLOGIAN. Ja koska tähtien liikkeet ohjaavat ja määräävät todella muitakin liikkeitä maan päällä kuin perunoiden kasvua ja tämän hyödyllisen mukulakasvin periodisia tauteja (tosiasia, jota ei tiede voi selittää ja siksi pilkaten tunnustaa sen), nämä tapahtumat ovat ennalta määrättävissä yksinkertaisten astronomisten laskelmien avulla. Astrologiaan uskojat ymmärtävät tarkoituksemme, skeptikot nauravat tälle uskolle ja pilkkaavat sitä. Siten he strutsin lailla sulkevat silmänsä välttääkseen oman kohtalonsa näkemisen...²

¹ [Milton, *Kadotettu paratiisi*, VIII kirja, säkeet 82–84.]

² Eivät sentään kaikki, sillä on niitäkin tiedemiehiä, jotka ovat heränneet näkemään totuuden. Niinpä luemme: ”Minne tahansa käännämme katseemme, kohtaamme mysteerin... kaikki luonnossa on meille *tuntematonta*. Kuitenkin on paljon niitä pintapuolisia pohdiskelijoita, joiden mielestä eivät luonnonvoimat voi synnyttää mitään muuta kuin kauan sitten merkille pantuja ilmiöitä, jotka ovat saaneet pyhityksensä joutumalla tieteellisiin teoksiin ja tulella enemmän tai vähemmän taitavasti luokitelluiksi teorioiden avulla, vaikka noiden teorioiden olisi lyhytikäisyydellään jo tähän mennessä pitänyt todistaa riittämättömyytensä... Minä en ainakaan *väitä mahdottomaksi, että olisi näkymättömiä olentoja, eriluonteisia kuin me ja kykeneviä panemaan ainetta liikkeeseen*. Monet syvälliset filosofit ovat tämän myöntäneet kaikkina aikoina vedoten siihen suureen jatkuvuuden lakiin, joka maailmassa hallitsee. Voiko se tajuihin

[e646][s706] Tämä tapahtuu sen tähden, että heidän pieni *historiallinen* aikansa, niin kutsuttu, ei anna heille mitään varsinaista vertailukohtaa. Mutta tähtitaivas on heidän yllään, ja vaikka heidän henkinen näkönsä on vielä avautumatta ja maisen ilmakehän pöly sulkee heidän näkönsä ja rajoittaa sen fyysisten järjestelmien puitteisiin, he eivät voi olla huomaamatta meteorien ja komeettojen liikkeitä ja käyttäytymistä. He panevat merkille niiden vaeltajien ja ”liekehtivien lähettiläiden” periodiset saapumiset ja ennustavat niiden mukaan maanjäristyksiä sekä meteorisateita ja määrättyjen tähtien, komeettojen jne. esiintymiset. Ovatko he siis sittenkin ennustajia? Eivät, he ovat oppineita astronomeja.

Miksi sitten okkultistit ja astrologit, jotka ovat yhtä oppineita kuin nuo astronomit, eivät saa luottamusta, kun he ennustavat jonkin aikakautisen tapahtuman toistumisen samojen matemaattisten perusteiden nojalla? Miksi nauretaan heidän väitteelleen, että he *tietävät sen*? Heidän esi-isänsä ja edeltäjänsä ovat aikoinaan panneet muistiin tällaisten tapausten uudelleen ilmaantumiset niin pitkien ajanjaksojen kuluessa, että ne käsittävät satoja tuhansia vuosia. Tästä he päättelivät, että samojen konstellaatioiden täytyy nytkin syntyä jollei aivan samoja niin samankaltaisia seurauksia. Pitääkö nauraa ennustuksille, joiden väite perustuu satojen tuhansien vuosien havaintoon ja koskee ihmisrotujen elinajassa vuosimiljoonia? Nykyajan tiedettä ivaavat vuorostaan ne, jotka pysyvät Raamatun ajanlaskussa, missä geologiset ja antropologiset kaudet ovat koko lailla vaatimattomampia pituudeltaan. Näin karma tasoittaa myös ihmisten ivan, lahkojen, oppineiden seurojen ja yksilöiden vuoroittaisella kustannuksella.

Kuitenkin tuollaisten tulevien tapausten ennalta määräämisessä kaikki päätetään syklisten toistumisten nojalla eikä mikään psyykkinen ilmiö tule kysymykseen. Tämä ei ole *ennalta näkemistä* eikä *ennustamista* sen enempää kuin jonkin komeetan tai tähden ilmaantumisen laskeminen useita vuosia aikaisemmin. Siinä tulee vain yksinkertaisesti kysymykseen tieto ja matemaattisesti oikeat laskelmat, joiden mukaan IDÄN VIISAAT saattavat kertoa esim., että Englanti on jonkin luonnonmullistuksen kynnyksellä, että Ranska lähestyy sellaista kohtaa syklissään ja että Eurooppaa yleensä uhkaa mullistus tai se on jo sen kynnyksellä, ja siihen on sen oma rodullinen *karma sen johtanut*. Meidän mielipiteemme näiden tietojen luotettavuudesta riippuu tietysti siitä, hyväksymmekö vai hylkäämmekö sen, mitä väitetään valtavan laajojen

elämä, jonka huomaamme jollakin tavalla lähtevän olemattomuudesta (*néant*) ja vähitellen saapuvan ihmiseen, voiko se yhtäkkiä pysähtyä ihmiseen ja seuraavassa asteessa esiintyä ainoastaan äärettömässä, maailman ylimmässä säätäjässä? Tämä on epätoimennäköistä.” Sen tähden ”minä en enää kiellä henkien olemassaoloa enempää kuin kiellän sielun, vaikka toistaiseksi vielä koetan selittää monia asioita ilman tuota hypoteesia.” Tämän lainauksen on kirjoittanut Albert de Rochas, Ranskassa hyvin kuuluisa tiedemies, ja hänen teoksensa on yksi ajan merkkejä. (Ks. *Les Forces Non Définies*, Recherches historiques et expérimentales, Paris 1887, s. 1-3.)

historiallisten havaintojen perusteella. Itämaiset vihityt väittävät säilyttäneensä muistitietoja rotujen kehityksestä ja maailman tärkeistä tapahtumista aina neljännen Rodun alusta asti. Vanhemmasta ajasta heillä on vain perimätietoja. Niille, jotka uskovat *näkemiseen* ja okkulttisiin [e647] kykyihin, ei ole vaikeata ainakin ylimalkaisesti uskoa [s707] saatuun tietoon, edes perimätietoon, jos kerran tätä traditiota tukee ja vahvistaa selvänäköisyys ja esoteerinen tieto. Mutta tätä nykyä emme kuitenkaan vaadi uskoa etupäässä tällaisten metafyyristen syiden takia, sillä todisteina ovat ne täysin tieteelliset ilmoitukset, jotka ovat mittaamattomia aikoja *eläinradan* välityksellä säilyneet jokaisen okkultistin hallussa.

Nykyään on laajalti todistettu, että horoskoopit ja oikea astrologia eivät perustu vain kuvitteluun vaan että tähdillä ja konstellaatioilla on okkulttinen ja mystinen vaikutus ja yhteys yksilöihin. Ja jos näin on laita, miksei niillä olisi vaikutusta myös kansoihin, rotuihin ja koko ihmiskuntaan? Tämäkin perustuu *eläinradan* todistusvoimaan. Siksi voimme luvallanne tutkia, tunsivatko muinaiset kansat *eläinradan* ja missä määrin nykyajan ihmiset ovat unohtaneet sen merkityksen.

[s708]

XVII

ELÄINRATA JA SEN IKÄ

”Kaikilla ihmisillä on korkea käsitys omasta ymmärryskyvystään, ja he pitävät itsepintaisesti kiinni tunnustamistaan mielipiteistä”, sanoi C. Jordan. Oikeudenmukaisesti hän lisäsi vielä tähän: ”Ja kuitenkin miltei kaikki *antavat toisten järjen eivätkä omansa johtaa itseään*. Voisikin oikeammin sanoa heidän saavan muilta kuin itse muodostavan mielipiteensä.”

Tämä on kaksin verroin totta, kun on kyse tieteellisistä mielipiteistä, jotka koskevat ehdotettuja hypoteeseja. ”Auktoriteetin” ennakkoluulot liiankin usein ratkaisevat mitä tärkeimpiä historiallisia kysymyksiä. Oppineet orientalistit kannattavat useita tällaisia ennakkopäätelmiä. Mutta harvat niistä ovat niin epätosia ja *epäloogisia* kuin heidän yleinen harhaluulonsa *eläinradan* iän määräämisessä. Muutamien saksalaisten orientalistien umpimähkäisten väitteiden nojalla ovat englantilaiset ja amerikkalaiset sanskritin tutkijat omaksuneet professori Weberin mielipiteen, että Intian kansoilla ei ollut mitään käsitystä eikä tietoa *eläinradasta* ennen makedonialaisten maahantuloa ja että muinaiset hindulaiset ovat saaneet astrologiansa kreikkalaisilta. Lisäksi useat muut ”auktoiteetit” kertovat meille, etteivät mitkään itämaiset kansat tunteet *eläinrataa*, ennen kuin helleenit ystävällisesti kyllä soivat naapureilleen tämän keksintönsä. Tämä kaikki sanotaan huolimatta esim. *Jobin kirjasta*, jota tiedemiehet itsekin pitävät heprealaisen kaanonin vanhimpana kirjana ja var-

masti Moosesta aikaisempaan. Siinä kerrotaan ”Leijonan tähdistön, Orionin ja Seulasten (*Aysh*, *Kesil* ja [e648] *Kimah*) ja eteläisten huoneiden luomisesta”,¹ Skorpionin ja Mazzarothin – KAHDENTOISTA MERKIN.² Jos nämä sanat merkitsevät jotakin, ne osoittavat, että tietoa eläinradasta oli jo Arabian paimentolaisheimoilla. *Jobin kirjan* [s709] sanotaan olevan ainakin tuhat vuotta vanhempi Homerosta ja Hesiodosta, noita kahta kreikkalaista runoilijaa, jotka elivät noin 800 vuotta ennen ajanlaskumme alkua (!!). Sivumennen sanoen, se joka uskoo mieluummin Platonia, joka osoittaa Homeroksen kukoistaneen paljon aiemmin, voisi viitata siihen, että joukko eläinradan merkkejä mainitaan jo *Iliadissa* ja *Odyssiassa*, orfilaisissa runoissa ja muualla. Mutta kun nyt uudemmat kriitikot ovat esittäneet sen uskomattoman hypoteesin, että Orfeuksesta puhumattakaan mitään Homerosta tai Hesiodosta ei ole koskaan ollut olemassa, tuntuu miltei ajanhukalta mainita noita ikivanhoja runoilijoita. Riittääköön arabialainen *Job*, jollei julisteta, että hänenkin valituskirjassaan yhdessä noiden kahden kreikkalaisen runoilijan teosten kanssa, joihin vielä voimme lisätä Linuksen kirjat, on juutalaisen Aristobuloksen isänmaallista seipytystä. Mutta jos taas eläinrata tunnettiin jo *Jobin* päivinä, kuinka sivistyneet ja filosofiset hindulaiset olisivat voineet olla sitä tuntematta?

Jos lukija tohtii antautua alttiiksi aikamme kritiikin nuolille – vaikka ne ovat tosin tylsistyneet väärässä käytössä – hän voi tutustua Baillyn oppineeseen mielipiteeseen tästä aiheesta. Johdetut pohdiskelut voivat osoittautua virheellisiksi. Matemaattiset laskelmat ovat varmemmalla perustalla. Bailly otti lähtökohdaksi *Jobin kirjan* lukuisat astronomiset viittaukset ja koetti hyvin nerokkaasti todistaa, että eläinratatieteen vanhimmat perustajat olivat vedenpaisumusta aikaisempia primitiivisiä ihmisiä. Se seikka, että hän näkee mieluummin joitakuita raamatullisia patriarkkoja Thothissa, Setissä ja (kiinalaisten) *Fohissa*, ei ole esteenä hänen todisteidensa pätevyydelle eläinradan iän suhteen.³ Vaikka todistetta varten hyväksyttäisiinkin hänen varovaiset 3700 vuottaan eaa. eläinratatieteen oikeaksi syntymäajaksi, tämä aikamäärä todistaa jo eittämättömästi, etteivät kreikkalaiset keksineet eläinrataa siitä yksinkertaisesta syystä, että he eivät olleet kansana olemassa v. 3700 eaa. – eivät ainakaan kriitikkojen myöntämänä *historiallisena* rotuna. Bailly laski sitten sen ajan, jolloin tähtikuviot saivat aikaan ne ilmastolliset vaikutukset, joita *Job* kuvaa sanoilla ”Seulasten ihanat vaikutukset”,⁴ sekä *Kesilin* (Orionin) vaikutukset ja autiomaiden sateet, jotka syntyvät *Skorpionin*, eläinradan kahdeksannen merkin yhteydessä. Katsoen siihen, että nämä eläinradan osiot ovat

¹ *Job* 9:9.

² *Job* 38:31, 32.

³ Bailly, *Histoire de l'astronomie ancienne*, 1775, III kirja, s. 63-74.

⁴ Hepreaksi *Kimah*; ks. *Job* 38:31. *Seulaset* [Plejadit] ovat, kuten kaikki tietävät, Härän toisella puolella olevat seitsemän tähteä, jotka näkyvät kevään alussa. Niillä on hyvin salaperäinen merkitys hindulaisten esoteerisessa filosofiassa ja ne ovat yhteydessä *äänien* ja muiden luonnossa esiintyvien mystisten vaikuttajien kanssa.

ikuisesti yhdenmukaisia, että planeettojen nimiä käytetään aina kaikkialla samassa järjestyksessä ja että on mahdotonta pitää tätä kaikkea pelkän *sattuman* aiheuttamana [e649] – ”ne kun eivät koskaan luo tällaisia yhtäläisyyksiä” – eläinradalle täytyy tosiaan myöntää erittäin suuri ikä.¹

Jos taas Raamattua pidetään missään asiassa pätevänä (ja on muutamia, jotka yhä uskovat niin, joko kristillisin tai kabbalistisin perustein), eläinrata mainitaan selvästi *2. kuninkaiden kirjassa*, 23:5. Ennen kuin ylimmäinen pappi Hilkia ”löysi” ”lain kirjan” (22), eläinradan merkit tunnettiin ja niitä palvottiin. Niitä palvottiin samalla tavoin kuin kuuta ja aurinkoa, koska ”papit, jotka Juudan kuninkaat olivat asettaneet polttamaan uhreja... Baalille sekä aurinolle, kuulle ja planeetoille, taivaan koko tähtijoukolla” eli *kahdelletoista merkille tai konstellaatiolle*, kuten englantilaisen Raamatun reunahuomautus selittää,² olivat vuosisatojen aikana tehneet sitä. Vasta kuningas Josia lopetti heidän epäjumalanpalveluksensa v. 624 eaa.

Vanha testamentti on täynnä viittauksia kahteentoista eläinradan merkkiin, ja koko järjestelmä on rakennettu sille – sankarit, henkilöt ja tapahtumat. Niinpä Josef näki unessaan yhdentoista ”tähtien” kumartavan *kahdettatoista*, joka oli *hänen* ”tähtensä”. Siinä on selvä viittaus eläinrataan. Roomalaiskatoililaiset ovat sitä paitsi huomanneet siinä ennustuksen Kristuksesta, joka on kahdestoista tähti, he sanovat; muut yksitoista ovat *yksitoista* opetuslasta. Kahdennentoista opetuslapsen puuttumista pidetään myös ennustuksellisenä viittauksena Juudaksen kavallukseen.

Jaakobin kaksitoista poikaa viittaa myös eläinrataan, niin kuin J. B. Villalpand on aivan oikein huomauttanut.³ Sir John Malcolm osoittaa kirjassaan *History of Persia* (vii), että *Dabistanissa* toistuvat kaikki tuollaiset eläinrataa koskevat traditiot. Hän jäljittää sen keksimisen Iranin onnelliseen kulta-aikaan ja mainitsee, että yksi noista traditioista väittää planeettahaltioita kuvatun samoissa muodoissa ja hahmoissa, jotka he olivat ottaneet itselleen *niiden näyttäytyessä useille pyhille profeetoille*. Lisäksi siitä olivat saaneet alkunsa eläinrataan perustuvat pyhät rituaalit.

Pythagoras ja hänen jälkeensä Filon Juutalainen pitivät lukua 12 hyvin pyhänä. ”Kaksitoista on TÄYDELLINEN luku. Se on eläinradan merkkien luku, Filon lisää, joiden läpi aurinko käy kerran kahdessaatoista kuukaudessa, ja tämän luvun kunniaksi Mooses jakoi kansansa kahteentoista heimoon ja otti käyttöön kaksitoista *uhrileipää*⁴ ja kaksitoista kallista kiveä ylipapin *efodin* ympärille.

Senecan mukaan⁵ Berossos opetti eläinradan avulla ennustamaan jokaisen tulevan tapahtuman ja mullistuksen. Sen ajan, jonka hän määräsi maailman

¹ Bailly, *main. teos*, IX kirja, ix ja xxxviii.

² Ks. *2. Kun.* 23:5.

³ *Temple de Jérusalem*, osa II, II, xxx.

⁴ 3. Moos. 24:5

⁵ *Quaest. Nat.*, III, 29.

palolle [s711] (*pralaya*) ja toisen ajan vedenpaisumukselle, huomataan vastaavan niitä aikoja, jotka mainitaan egyptiläisten papyruksissa. Tuollainen hävitys koittaa jokaisen 25 868 vuotta käsittävän tähtivuoden uudistuessa. Akkadilaisten kuukausien nimet johdettiin eläinradan merkeistä ja [e650] nimitettiin niiden mukaan, ja akkadilaiset elivät paljon kaldealaisia aikaisemmin. Proctor näyttää kirjassaan *Myths and Marvels of Astronomy*, että muinaiset astronomit olivat laatineet mitä tarkimman tähtitieteellisen järjestelmän 2400 eaa. Hindulaiset laskevat kali-yugansa suuresta periodisesta planeettayhtymästä, joka tapahtui 3100 eaa. Mutta yhtä kaikki Aleksanteri Suuren retkikuntaan kuuluvat kreikkalaiset opettivat arjalaisille hindulaisille astronomiaa!

Lieneekö eläinrata arjalaista vai egyptiläistä alkuperää, se on joka tapauksessa valtavan vanha. Simplicios (500 jaa.) kirjoittaa aina kuulleensa, että egyptiläiset olivat tehneet astronomisia havaintoja ja muistiinpanoja 630 000 vuoden ajalta.¹ Tämä lausunto näyttää pelottavan Gerald Masseytä, joka huomauttaa tämän johdosta teoksessaan *Natural Genesis*, että ”jos katsomme tämän vuosiluvun merkitsevän kuukausia, joita Eudoksuksen mukaan kutsuttiin Egyptissä vuodeksi, siitä tulisi sittenkin kahden päiväntasauspisteen siirtymisen kesto aika [eli 51 736 vuotta]”.² Diogenes Laertios palautti egyptiläisten astronomiset laskelmat aikaan 48 863 vuotta ennen Aleksanteri Suuren aikaa.³ Martianus Capella tukee tätä kertoessaan jälkimaailmalle, että egyptiläiset olivat salaisesti tutkineet tähtitiedettä yli 40 000 vuotta ennen kuin ilmaisivat tietonsa muulle maailmalle.⁴

Useita arvokkaita otteita mainitaan *Natural Genesis*issä tekijän teorioiden kannattamiseksi, mutta ne vahvistavat paljon enemmän *Salaisen opin* opetuksia. Esimerkiksi Plutarkhoksen *Sullan elämästä* lainataan sanat:

Eräänä päivänä, jolloin taivas oli kirkas ja selkeä, kuului ylhäältä torven ääni, niin kimeä, vihlova ja valittava, että se pelotti ja hämmästytti koko maailmaa. Etruskilaiset viisaat sanoivat sen *ennustavan uutta ihmisrotua ja maailman uusiutumista. He näet väittivät olevan kahdeksan eri ihmislaatua*, jotka kaikki erosivat toisistaan elämältään ja tavoiltaan. Kullekin taivas on määrännyt sen elinajan ja sitä rajoittaa suuren vuoden kierto [25 868 vuotta].⁵

Tämä muistuttaa elävästi meidän seitsemää ihmisrotuamme ja kahdeksatta – ”eläinihmistä” – joka polveutui kolmannen Rodun myöhemmistä kansoista. Se muistuttaa myös mantereiden peräkkäisiä uppoamisia ja häviämistä, minkä

¹ *Scholia in Aristotelem*, s. 475 b; toim. Chas. A. Brandis, Berlin 1836.

² *Natural Genesis*, vol. II, s. 318.

³ Plutarch, *Lives*, ”Proemium”, § 2.

⁴ *De nuptiis*, VIII, § 812. Vrt. G. C. Lewis, *Historical Survey of the Astronomy of the Ancients*, 1862, s. 264.

⁵ Plutarch, *Lives*, ”Life of Sulla”, § VII, 3-4. [Plutarkhos, *Kuuluisien miesten elämäkertoja*.]

seurauksena viimein miltei koko tuo rotu hukkui. Jamblikhos sanoo:

Assyrialaiset ovat säilyttäneet tiedot ei ainoastaan 27 vuosimyriadista [270 000 vuodesta], [s712] kuten Hipparkhos heistä kertoo, vaan myös kaikista apokatastasiksista [”ennalleen asettamisista”] ja seitsemän maailmanvaltiaan periodeista.¹

Tämä on niin lähellä *Salaisen opin* laskelmia kuin mahdollista. Sillä sen mukaan lasketaan miljoona vuotta nykyisen (viidennen) kantarotumme ajaksi, ja noin 850 000 vuotta on kulunut viimeisen suuren saaren vajoamisesta (osa mannerta). Se oli neljännen Rodun eli atlantislaisten Ruta. [e651] Sen sijaan noin 270 000 vuotta sitten, jääkaudella tai sen vaiheilla, hävisi Daitya (ks. II osa). Mutta Seitsemän valtiasta eli *jumalallisten* kuninkaiden suurta dynastiaa kuuluu jokaisen suuren muinaisuuden kansan traditioihin. Kun mainitaan kaksitoista, ne ovat poikkeuksetta eläinradan kaksitoista merkkiä.

Tämä tosiasia on niin ilmiselvää, että roomalaiskatoliset kirjailijat – varsinkin ranskalaisten ultramontanistien keskuudessa – ovat hiljaisesti päättäneet yhdistää kaksitoista juutalaista patriarkkaa eläinradan *merkkeihin*. Tämä tehdään profeetallis-mystisellä tavalla, joka kuulostaa hurskaiden ja tietämättömien ihmisten korville merkilliseltä ihmeeltä, ”Jumalan valitun kansan” hiljaiselta jumalalliselta tunnustamiselta. Jumalan sormi on tarkoituksellisesti piirtänyt taivaalle jo luomisen alussa kahdentoista patriarkan luvun. Niinpä, kummallista kyllä, nämä kirjailijat (mm. de Mirville) tunnistavat kaikki kahdentoista eläinradan merkit niissä sanoissa, jotka Jaakob sanoi kuollessaan pojilleen, ja hänen kuvauksissaan kunkin heimon tulevaisuudesta.² Sitä paitsi sanotaan, että samojen heimojen lipuilla on ollut järjestyksessä samat symbolit ja samat nimet kuin eläinradan merkeillä ja että nämä toistuvat *Urimin* ja *Thummimin* kahdessatoista kivessä ja kerubin kahdessatoista siivessä.

Me jätämme kyseisille mystikoille väitettyjen vastaavuuksien todistamisvelvollisuuden ja mainitsemme ne vain niin kuin ne kuuluvat: Ihminen eli *Vesimies* on Rubenin piiri, sillä hänen sanotaan olevan ”häilyvä niin kuin vesi” (*Vulgatan* mukaan ”syöksyvä niin kuin vesi”). *Kaksoset* on Simeonin ja Leevin merkki, koska he olivat vahvassa veljesliitossa. *Leijona* on Juudan merkki, heimonsa ”vahva leijona”, ”nuori leijona”. *Kalat* kuuluu Sebulonille, joka ”asuu meren äärellä”. *Härkä* kuuluu Isaskarille, koska hän on ”vahvaliinen juhta, joka makaa kuormaansa odottaen” jne. ollen siten yhteydessä tallien kanssa. *Neitsyt-Skorpioni* kuuluu Danille, [s713] joka kuvataan ”käärmeeksi ja purevaksi kyykäärmeeksi polulla” jne. *Kauris* kuuluu Naftalille, joka on ”vapaana juokseva kauris”. *Rapu* kuuluu Benjamille, jolla on ”suden nälkä”. *Vaaka* kuuluu Asserille, jonka ”leipä on runsas”. *Jousimies* kuuluu Josefille, koska hänen ”jousensa on jäntevä”. *Kahdettatoista* merkkiä, *Neitsyt-*

¹ Proclus, *In Timaeum*, I kirja, 100.29–101.2

² I. Moos. 49.

tä varten, kun se erotetaan *Skorpionista*, meillä on Dina, Jaakobin ainoa tytär.¹ Tradition mukaan nuo *oletetut* heimot kantoivat eläinradan kahtatoista merkkiä lipuissaan. Mutta paitsi edellä olevaa, Raamattu on täynnä teokosmologisia ja astronomisia symboleja ja henkilöahmoja.

Jää vain ihmeteltäväksi ja kysyttäväksi: jos todellisten, elävien patriarkkojen kohtalo oli erottamattomasti yhdistynyt eläinrataan, kuinka kymmenen suvun häviämisen jälkeen ei tähtitaivaalta kadonnut ihmeellisellä tavalla kymmenen noista kahdestatoista merkistä? Mutta tämä kysymys ei kuulu meille. Sitä vastoin ahkeroinamme itse eläinradan historian kanssa.

[e652] Lukijalle muistutamme eläinradasta muutamia mielipiteitä, joita ovat lausuneet useat tieteen korkeimmista auktoriteeteista.

Newton uskoi, että eläinradan keksiminen tapahtui niin kauan sitten kuin argonauttien retken aikoina. Dulaure määritteli sen alkuperän vuoteen 6500 eaa., tarkalleen 2496 vuotta maailman luomista aikaisemmaksi Raamatun kronologian mukaan.

Creuzer arvelee olevan hyvin helppoa osoittaa, että useimmat teogoniat ovat läheisessä yhteydessä uskonnollisten kalenterien kanssa ja ovat saaneet ensimmäisen alkunsa eläinradasta, jollei meille tunnetusta eläinradasta niin jostakin vastaavasta. Hän piti varmana, että eläinrata ja sen mystiset suhteet ovat kaikkien mytologioiden pohjana jossain muodossa ja että se on ollut olemassa vanhimmassa muodossaan monta aikakautta varhemmin. Jonkin merkillisen tapahtumayhteyden vuoksi se ilmaistiin nykyisin määritellyssä astronomisessa puvussa.²

Näyttäytyvätkö ”planeettahaltiat” (ylimaallisten piirien dhyâni-chohanimme) ”pyhille profetoille”, kuten *Dabistan* väittää, vai eivät, näyttää kuitenkin siltä kuin sama etuoikeus olisi ollut suurilla maallikoilla ja sotureilakin muinaisen Kaldean aikoina, jolloin *magia* ja *teofania* kulkivat käsi kädessä. Sillä Ksenofon, ei mikään tavallinen mies, kertoo Kyyroksesta, että kuolinhetkellään tuo kuningas kiitti hartaasti jumalia ja sankareita siitä, että he olivat *usein itse* antaneet hänelle opetusta taivaan *merkeistä*, ἐν οὐρανίῳς σημείοις.³

Jollei myönnetä, että eläinradan tiede oli mitä vanhin ja yleisin, kuinka [s714] voidaan selittää, että sen merkeistä löydetään jälkiä vanhoista teogonioidista? Sanotaan, että Laplace hämmästyi suuresti saadessaan tietää, että Merkuriuksen päivä (keskiviikko), Venuksen (perjantai), Jupiterin (torstai), Saturnuksen (lauantai) ja muut viikon päivät oli laskettu Intiassa samassa järjestyksessä ja samojen nimien mukaan kuin Pohjois-Euroopassa.

Koettakaa, jos voitte, *kantaväestön* sivistyneen systeemin mukaan,

¹ 1. Moos. 46:15

² Creuzer, *Symbolik* jne. Vrt. J. D. Guigniaut, *Religions de l'antiqué*, osa I, II (1825), III kirja, s. 930.

³ *Cyropaedia*, VIII, vii, 3.

joka meidän päivinämme on kovasti muodissa, selittää, miten kansat, joilla ei ollut yhteisiä esi-isiä, traditioita tai samaa synnyinpaikkaa, onnistuivat keksimään tällaisen taivaallisen fantasmagorian, todellisen sekasotkun tähtien nimistä, joilla ei ollut mitään tarkoitusta tai järjestystä eikä kuvalista yhteyttä edustamiensa konstellaatioiden kanssa, vielä vähemmän *nähtävästi* maisen elämämme vaiheiden kanssa, joita ne on pantu merkittävään [jollei olisi ollut] *yleinen* tarkoitus ja *universaali* syy ja käsitys tämän kaiken juurena.¹

Dupuis on vilpittömästi väittänyt samaa. Hän sanoo:

On *mahdotonta* löytää pienintäkään yhtäläisyyden piirrettä taivaanosien ja niiden kuvioiden välillä, joita astronomit ovat *mielivaltaisesti* piirtäneet. Toisaalta pelkän *sattuman on mahdotonta* tässä tulla kysymykseen.²

[e653] Aivan varmasti sattuma on ”*mahdoton*”. Luonnossa ei ole mitään ”sattumaa”, sillä siellä kaikki on matemaattisesti järjestynyt ja yksiköt ovat määrättyissä suhteissa toisiinsa. Coleridge sanoo, että ”sattuma on vain Jumalan [eli luonnon] salanimi niissä erikoistapauksissa, jolloin Hän ei halua avoimesti ja omakätisesti kirjoittaa nimeään”. Pankaa Jumalan tilalle *karma*, niin siitä tulee itämainen aksioma. Sen tähden eläinradan *sideeriset* ”ennustukset”, kuten kristilliset mystikot niitä kutsuvat, eivät koskaan viittaa mihinkään erityiseen tapahtumaan, olkoon se kuinka pyhä ja juhlallinen tahansa jollekin ihmiskunnan osalle, vaan luonnon aina uusiutuviin, aikakautisiin lakeihin, joita ainoastaan noiden *tähtijumalien* omat vihityt ymmärtävät.

Ei kukaan okkultisti, ei kukaan astronomi tule olemaan yhtä mieltä kristillisten mystikkojen tai edes Keplerin mystisen astronomian kanssa, huolimatta hänen laajoista tiedoistaan ja oppineisuudestaan. Vaikka hänen edellytyksensä olivat aivan oikeat, hänen niistä tekemänsä johtopäätelmät olivat yksipuoliset ja kristillisten ennakkoluulojen värittämät. Siinä missä Kepler löytää ennustuksen, joka suorastaan viittaa Vapahtajaan, muut kansat näkevät symbolin ikuisesta laista, joka on määrätty kuluvaan manvantaraan varten. Miksi *Kalojen* pitäisi olla suoranaisesti tekemisissä Kristuksen kanssa – joka on vain yksi useiden [s715] maailmanuudistajien joukossa, omien lähimpien seuraajiensa vapahtaja, mutta kaikille muille vain yksi suuri ja loistava vihitty –, koskapa tuo konstellaatio loistaa kaikkien menneiden, nykyisten ja tulevien henkisten vapahtajien merkinä, jotka jakavat valoa ja karkottavat älyllisen pimeyden? Kristilliset symbolien tutkijat ovat koettaneet todistaa, että tämä merkki kuului Efraimille (Joosefin pojalle), Jaakobin *valitulle*, ja sen vuoksi sillä hetkellä kun aurinko astui Kalojen merkkiin, piti ”valitun Messiaan”, ensimmäisten kristittyjen Ἰχθύς [kalan] syntyä. Mutta jos Jeesus Nasarealainen oli tuo Mes-

¹ De Mirville, *Des Esprits*, vol. IV, s. 59-61.

² Dupuis, *Origine de tous les cultes*, de Mirvillen em. teoksessa, s. 61.

sias, syntyikö hän todella sillä ”hetkellä” vai sovittivatko teologit sen tähän aikaan saadakseen omat ennakkoaatteensa mukautumaan sideerisiin *tosiasioihin* ja kansan käsitykseen? Jokainen tietää, että Jeesuksen todellinen syntymäaika ja -vuosi on kerrassaan tuntematon. Ja juuri juutalaiset, joiden esi-isät panivat sanan *Dag* merkitsemään sekä ”kalaa” että ”Messiasta” rabbiinisen kielensä pakollisessa kehityksessä, ovat ensimmäisinä kieltämässä tämän kristillisen väitteen. Entä mitä tulee ajatella siitä tosiasiaista, että brahmalaiset yhdistävät myös ”Messiaansa”, Vishnun ikuisen avatāran, *Kalaan* ja vedenpaisumukseen ja että myös babylonialaiset tekivät Kalan ja Messiaan omasta *Dag-Onistaan*, ihmiskalasta ja profeetasta.

Egyptologioiden joukossa on oppineita kuvainraastajia, jotka sanovat, että ”kun farisealaiset etsivät ’merkkiä taivaasta’, Jeesus sanoi: ’ainoa merkki, joka sille annetaan, on Joonan merkki’ (Matt. 16:4)... Joonan merkki on sama kuin Niniven Oan eli kalaihminen... Varmasti tällä ei tarkoitettu muuta kuin auringon uudestisyntymistä Kaloissa. [e654] Salaisen viisauden ääni sanoo, että ne, jotka etsivät merkkejä, eivät voi löytää muuta merkkiä kuin palaavan kalaihmissen Ikhtyksen, Oanneksen eli Joonan merkin, joka ei voinut tulla lihaksi.”

Kepler kuuluu väittäneen ehdottomana *tosiasiana*, että Messiaan ”ruumiillistumisen” hetkellä kaikki planeetat olivat konjunktiossa Kalojen merkissä, jota juutalaiset (kabbalistit) kutsuivat ”Messiaan konstellaatioksi”. Kepler väittää että ”tässä konstellaatiossa oli *tietäjien tähti*”. Tämä esitys, jonka de Mirville lainasi tri Seppiltä,¹ rohkaisi häntä huomauttamaan, että

Kaikki juutalaisten traditiot ilmoittavat tähdestä, jonka monet kansat ovat nähneet [!],² ja lisäävät vielä, että se nielisi ne *seitsemänkymmentä planeettaa*, jotka hallitsevat eri kansojen [s716] kohtaloita tämän maan päällä.³ ”Näiden luonnollisten ennustusten nojalla”, sanoo tri Sepp, ”oli kirjoitettu taivaan tähtiin, että Messias syntyisi kuuvuonna 4320, tuona merkkillisenä vuotena, jolloin koko planeettojen kuoro lauloi ylistystä.”⁴

Tämän vuosisadan alussa oli joillakuilla tutkijoilla kerrassaan vimma vaatia hindulaisilta takaisin sitä saalista, jonka heidän arveltiin ryöstäneen juutalaisilta, nim. näiden ”jumalia”, patriarkkoja ja kronologiaa. Wilford oli tunnis-

¹ *Vie de Notre-Seigneur Jésus-Christ*, 1854, I osa, s. 9.

² Lienevätkö monetkaan kansat nähneet samanlaista tähteä vai eivät, sen me kaikki tiedämme, että Kölnin kuuluisan tuomiokirkon papit näyttelevät hautoja, joissa ei ainoastaan oleteta vaan lujasti uskotaan ”kolmen tietäjän” ruumiin olevan haudattui-na. Kahdelle heistä on suotu aivan *germaaniset* nimet Kaspar ja Melchior, jotka eivät paljoakaan kuulosta kaldealaisilta. Balthazar on ainoa poikkeus, ollen itämainen nimi.

³ Tämä traditio *seitsemästäkymmenestä planeetasta*, jotka hallitsevat kansojen kohtaloita, perustuu siihen okkulttiseen, kosmologiseen opetukseen, että aurinkokunnassa on maailmanplaneettojen seitsemäisten ketjujemme lisäksi monia muita.

⁴ [De Mirville, *Des Esprits*, vol. IV, s. 67.]

tanut Nooan Prithissä ja Satyavratassa, Enoksen Dhruvassa ja jopa Assurin Îshvarassa. Mutta ainakin niiden orientalistien, jotka olivat asuneet monta vuotta Intiassa, olisi pitänyt tietää, ettei ainoastaan hindulaisilla ollut näitä lukuja eivätkä he olleet ainoita, jotka jakoivat suuren aikakautensa neljään pienempään jaksoon. Kuitenkin *Asiatick Researches* -teoksen tekijät antautuivat mitä hurjimpiin pohdiskeluihin.

S. A. Mackey, ”orwichilainen filosofi, astronomi ja suutari”, väittää hyvin järkevästi:

Kristilliset teologit pitävät velvollisuutenaan kirjoittaa *hindulaisen kronologian* pitkiä kausia vastaan, ja heihin nähden se voi olla anteeksi annettavaa. Mutta kun oppinut ihminen ristiinnaulitsee muinaisaikalaisten nimet ja luvut ja vääntää ja kääntää ne sellaiseen muotoon, joka on aivan vieras muinaisten kirjoittajien tarkoituksille mutta joka näin turmeltuna sopii niin tarkasti yhteen jonkun hänen omissa aivoissaan ennalta löytyvän *oikun synnyn* kanssa, että hän itsekin on *olevinaan* hämmästynyt tästä keksinnöstään – silloin mielestäni hänelle ei voi antaa anteeksi.¹

Tämä oli tarkoitettu kapteeni (myöhemmin eversti) Wilfordille, mutta [e655] se soveltuu useampaankin meidän nykyajan orientalisteistamme. Wilford oli ensimmäinen, joka kruunasi hindulaista kronologiaa ja *purânoita* koskevat epäonnistuneet pohdiskelunsa yhdistämällä 4 320 000 vuotta Raamatun kronologiaan siten, että hän yksinkertaisesti kutisti tuon luvun vuodeksi 4320 (jonka arveltiin olevan Kristuksen syntymän kuuvuosi). Tri Sepp on vain lainannut aatteensa tuolta urhealta upseerilta. Vieläpä hän piti itsepintaisesti kiinni siitä, että ne olivat juutalaisten omaisuutta ja kristillisiä ennustuksia. Hän syytti siis arjalaisia siitä, että nämä olivat muka käyttäneet hyväkseen seemiläisten saamia jumalallisia ilmoituksia, vaikka asianlaita oli päinvastoin. Juutalaisia tosin ei tarvitse syyttää siitä, että he suoranaisesti olisivat ryöstäneet hindulaisilta, sillä Esra ei nähtävästi tiennyt hindulaisten luvuista. Ei ole epäilystäkään siitä, että he lainasivat kaldealaisilta samalla kun [s717] omak-suivat näiden jumalat. He muuttivat kaldealaisten jumalallisten dynastioiden 4 320 000 vuotta² 4320 kuuvuodeksi maailman luomisesta kristilliseen aikaan.

¹ *The Mythological Astronomy of the Ancients Demonstrated* (1822-1823); II osa – *The Key of Urania*, s. 23-24.

² Jokainen oppinut tietää luonnollisesti, että kaldealaiset käyttivät samoja perusmuotoja (432 eli 432 000) omista jumalallisista dynatioistaan kuin hindulaiset mahâyugastaan, nimittäin 4 320 000. Sen tähden müncheniläinen tri Sepp on ryhtynyt kannattamaan Kepleriä ja Wilfordia näiden syyttäessä, että hindulaiset ovat lainanneet ne kristityiltä ja kaldealaiset juutalaisilta. Sanotaan näet, että juutalaiset odottivat Messiaastaan maailman kuuvuonna 4320!!! Koska nämä luvut perustuivat muinaisten kirjailijoiden sanojen mukaan Berossoksen laskuissa 120 sarokseen – joista jokainen merkitsi kuutta Nerosta, kussakin 600 vuotta, yhteensä 430 000 vuotta – ne eivät näytä olevan ehdottomia. Siksi Münchenin professori ryhtyi selittämään niitä *oikealla tavalla*. Hän väittää ratkaisseensa arvoituksen osoittaessaan, että ”saros on Pliniuksen

Mitä tulee babylonialaisten ja egyptiläisten jumaliin, he muuttivat ne patriar-koiksi hiljaa ja vaatimattomasti. Jokainen muukin kansa oli enemmän tai vähemmän syyllistynyt tällaisiin pantheoninsa uudistuksiin ja muokkauksiin. He muuttivat (kerran kaikille yhteiset) universaalit jumalat ja sankarit kansallisiksi heimojumaliksi ja -sankareiksi. Uudessa Mooseksen kirjojen esittämässä puvussa tuo tarusto oli juutalaisten omaisuutta, eivätkä israelilaiset ole koskaan sitä tyrkyttäneet muille kansoille – ainakaan eurooppalaisille.

Pysähtymättä tässä pohdiskелеmaan tätä perin epätieteellistä kronologiaa enemmän kuin on välttämätöntä voimme tehdä muutamia huomautuksia, jotka kuuluvat asiaan. Nuo maailman 4320 *kuuvuotta* (Raamatussa käytetään *aurinkovuosia*) – eivät ole sellaisinaan pelkkiä kuvitelmia, vaikka niitä käytetään virheellisesti. Ne ovat näet turmeltunutta kaikua alkuaan esoteerisesta ja myöhemmin brahmalaisesta opista, joka koski yugia. Yksi Brahmân päivä kestää 4 320 000 000 vuotta, ja yhtä kauan kestää Brahmân yö eli pralaya, jonka jälkeen *uusi* AURINKO nousee [e656] voittoisana *uuden manvantaran* koittaessa sille seitsemäiselle ketjulle, jota se valaisee. Tämä oppi on tunkeutunut Palestiinaan ja Eurooppaan vuosisatoja ennen kristillistä aikaa,¹ ja oli Mooseksen juutalaisten mielessä, kun he perustivat sen nojalla pienemmän kautensa. Täydellisen ilmauksen se sai kuitenkin vasta kristillisten kronologien käsissä, jotka sen omaksuivat sekä ottivat myös käyttöön joulukuun 25. päivän juhlimisen, jolloin kaikkien *auringon*jumalien on sanottu ruumiillistuneen. Mikä ihme [s718] siis, että Messias *pantiin* syntymään ”maailman *kuuvuonna* 4320”? ”Vanhurskauden ja *pelastuksen* aurinko” oli taas noussut ja karkottanut kaaoksen ja *olemattomuuden pralayisen* pimeyden, meidän pienen objektiivisen pallomme ja ketjumme tasolla. Kun palvelun kohde oli määrätty, oli helppo saattaa hänen syntymänsä, elämänsä ja kuolemansa oletetut tapahtumat sopimaan eläinradan vaatimusten ja vanhojen traditioiden mukaan, vaikka niitä täytyikin muovailla hieman uudestaan tarkoitusta varten.

Näin tulee ymmärrettäväksi, mitä Kepler suurena astronomina sanoi. Hän tunnusti kaikkien tällaisten planeettakonjunktioiden mahtavan ja kaikkialle ulottuvan vaikutuksen. ”Jokainen niistä on”, kuten hän hyvin sanoi, ”ihmiskunnalle *hyvin ratkaiseva* vuosi.”² Saturnuksen, Jupiterin ja Marsin harvinais-

mukaan muodostunut 222 synodisesta kuukaudesta, nim. 18 6/10 vuodesta”, ja että laskija päätyi luonnollisesti takaisin ”Suidaksen antamiin lukuihin”, joka väitti, että 120 sarosta tekee 2222 pyhää syklistä vuotta, jotka ovat samat kuin 1656 aurinkovuotta”. (*Vie de Nôtre-Seigneur Jesus-Christ*, vol. II, s. 417.)

Mutta Suidas ei sanonut mitään tällaista, ja vaikka hän olisikin sanonut, hän ei todistaisi paljoakaan jos mitään tällä lausunnolla. *Nerokset ja sarokset* olivat samanlainen piikki muinaisten *vihkimättömien* kirjailijoiden lihassa kuin Ilmestyskirjan ”suuren pedon” luku 666 on nykyisten kirjailijoiden lihassa, ja edellisillä on ollut epäonnistuneet newtoninsa samoin kuin viimeksi mainituillakin.

¹ Ks. *Hunnuton Isis*, tiede osa 1, s. 148.

² Lukijan on pidettävä mielessä, että ”hyvin ratkaiseva vuosi” merkitsee okkultistien ja mystikkojen käyttämänä enemmän kuin muiden. Se ei ole ainoastaan kriittinen

sella konjunktiolla on merkityksensä ja tärkeytensä, katsoen sen tuottamiin *tiettyihin suuriin tuloksiin* Intiassa, Kiinassa yhtä hyvin kuin Euroopassa, noiden maiden vastaaville mystikoille. Ja on pelkästään mielivaltaista väittää, että luonto tarkoitti ainoastaan Kristusta laatiessaan (vihkimättömille) fantastiset ja merkityksettömät konstellaationsa. Jos sanotaan, ettei suinkaan pelkkä sattuma johtanut eläinradan muinaisia arkkitehteja tuhansia vuosia sitten merkitsemään *Härän* merkkiä asteriskilla *άλφα* [*alfa*] ja jollei parempaa ja pätevämpää todistetta esitetä siitä, että tämä *ennusti verbumia* eli Kristusta kuin että *Härän alfa* merkitsee YHTÄ ja ENSIMMÄISTÄ ja että Kristuskin oli *alfa* eli YKSI, niin tämä ”todiste” tulee monella tavalla menettämään voimansa. Ensinnäkin eläinrata oli olemassa ainakin ennen kristillistä aikaa. Toiseksi kaikki auringonjumalat – esim. Osiris – oli mystisesti yhdistetty *Härän* merkkiin, ja niitä kaikkia kutsuttiin ”ensimmäiseksi”. Sitä paitsi ne, jotka laativat mystisiä nimityksiä kristittyjen Vapahtajalle, tunsivat kaikki, kuka paremmin, kuka huonommin, [e657] eläinradan huoneiden merkityksen. Ja on helpompi ajatella, että he asettivat väitteensä mystisten merkkien mukaan kuin että nuo merkit olisivat ennustaneet jotakin yhdelle osalle ihmiskuntaa miljoonien vuosien aikana, välittämättä mitään lukemattomista edeltävistä ja jäljessä tulevista yhtä lukuisista sukupolvista.

Meille kerrotaan, että

[s719] Ei ollut mikään sattuma, että muutamilla tahoilla pantiin valtaistuimen yläpuolelle tämän härän [*Taurus*] pää, joka koettaa työntää *silmukkaristillä* sarvistaan pois *lohikäärmettä*. Näin sitäkin paremmin, koska tätä *Härän* konstellaatiota kutsuttiin ”*Jumalan suureksi kaupungiksi* ja *ilmoitusten äidiksi*” ja myös ”*jumalallisen äänen tulkitsijaksi*”. Se oli Egyptin Hermontis-tempppelin *Apis Pacis*, jonka sanotaan antaneen oraakkelivastauksia, jotka koskivat Vapahtajan syntymistä [niin kuin kirkkoisät koettivat uskotella maailmalle].¹

Tähän teologien väitteeseen on useampi vastaus. *Ensiksikin* egyptiläisten silmukkaristillä eli *taulla*, *jaina*-ristillä eli svastikalla ja kristittyjen ristillä oli kaikilla sama merkitys. *Toiseksi* eivät mitkään kansat paitsi kristityt antaneet lohikäärmeelle sitä merkitystä, joka sillä nykyään on. Käärme oli VIISAUDEN symboli. Härkä (*Taurus*) oli fyysisen ja maallisen *synnytyksen* symboli. Niinpä Härkä, joka työntää pois lohikäärmettä eli *henkistä*, jumalallista viisautta

aika, jolloin odotetaan jotakin suurta aikakautista muutosta, joko ihmiskunnan tai kosmoksen rakenteessa, vaan se koskee samalla yleisiä henkisiä muutoksia. Eurooppalaiset kutsuvat jokaista 63. vuotta ”hyvin ratkaisevaksi vuodeksi” ja arvelevat ehkä oikein, että nuo vuodet oli saatu kertomalla seitsemällä parittomat luvut 3, 5, 7 ja 9. Mutta *seitsemän* on luonnon todellinen asteikko okkultismin mukaan, ja 7 on kerrottava aivan eri tavalla ja menetelmällä, kuin minkä eurooppalaiset kansat toistaiseksi tuntevat.

¹ De Mirville, *Des Esprits*, vol. IV, s. 61.

taulla eli ristillä – joka on esoteerisesti ”kaiken kokoonpanon perustus ja runko” – olisi merkinnyt jotakin aivan fallista, fysiologista, jollei sillä olisi vielä toinen merkitys, joka on meidän Raamatun ja symboliikan tutkijoillemme tuntematon. Ainakaan se ei erikoisesti koskenut Johanneksen verbumia, paitsi kenties aivan ylimalkaisesti. *Taurus* (joka ei muuten ole *lammis* vaan härkä) oli pyhä jokaisessa kosmogoniassa, sekä hindulaisilla että zoroasterilaisilla, kaldealaisilla ja egyptiläisillä. Sen verran jokainen koulupoikakin tietää.

Voi ehkä virkistää teosofiemme muistia, jos käännämme heidän huomionsa siihen, mitä sanotaan Neitsyestä ja lohikäärmeestä sekä maailmanvapahtajien – auringonjumalien – aikakautisten syntymien ja jälleensyntymien yleisyydestä *Hunnuttomassa Isiksessä*, teologia osa 2, s. 94, eräiden *Ilmestyskirjan* lauseiden johdosta.

Vuonna 1853 Érar-Mollien -niminen oppinut esitti Ranskan instituutin edessä kirjoituksen, jossa koetettiin todistaa intialaisen eläinradan vanhuutta, koska sen merkeissä piili Intian kaikkein tärkeimpien uskonnollisten juhlien alku ja peruste. Luennoitsija koetti todistaa, että noiden uskonnollisten menojen alkuperä ulottui taaksepäin aikojen yöhön ainakin vuoteen 3000 eaa. Hindulaisten eläinrata, hän ajatteli, oli paljon aikaisempi kuin kreikkalaisten ja erosi siitä suuresti muutamissa yksityiskohdissa. Intian eläinradassa näkyy *lohikäärme* puussa, jonka juurella on ”neitsyt”, *Kanyâ-Durgâ*, yksi kaikkein vanhimpia jumalattaria. Hän istuu *aurinkovaunuja vetävän leijonan* selässä. Ja hän lisäsi:

[e658] ”Tässä on syy, miksi neitsyt *Durgâ* ei ole ainoastaan *muistutus astronomisesta tosiasia*staa vaan todella kaikkein vanhin feminiininen jumaluus Intian Olympossa. Hän on ilmeisesti sama, josta puhuvat kaikki sibyllakirjat, joista Virgilius sai innoituksensa. Tuon neitsyen paluusta ennustettiin universaalien uudistuksen merkinä... Ja koska *malyalamia* puhuvat kansat Etelä-Intiassa kutsuivat kuukausiaan tämän aurinkoeläinradan jumaluuksien nimien mukaan, miksi tämä kansa olisi hylännyt sen [s720] omaksuakseen kreikkalaisten eläinradan? Kaikki todistaa päinvastoin, että nämä eläinradan kuviot siirtyivät kreikkalaisille kaldealaisten kautta, jotka saivat ne bramiineilta.”¹

Mutta kaikki tämä todistaa hyvin vähän. Muistakaamme kuitenkin myös, mitä Volney sanoi ja mitä hänen aikalaisensa uskoivat. Hän sanoi, että koska Oinas oli 15. asteessaan 1447 eaa., siitä seuraa, että Vaa’an ensimmäinen aste ei voinut sattua kevätpäiväntasauksen hetkeen myöhemmin kuin 15 194 eaa. Jos tähän lisätään, hän jatkaa, ne 1790 vuotta, jotka ovat kuluneet Kristuksen syntymästä, näkyy siitä, että 16 984 vuotta on täytynyt olla siitä kun *eläinrata* sai alkunsa.²

Tri Schlegel antaa sitä paitsi teoksessaan *Uranographie Chinoise* kiina-

¹ Érar Mollien, ”Recherches sur le zodiaque indien”, teoksessa *Mémoires présentés par divers savants à l’Académie des Inscriptions et Belles-Lettres*, III, 1853, s. 240–276.

² Vrt. C. F. de Volny, *Ruins... of Empires*, 1795, s. 360.

laisten tähtivyöhykkeiden kehälle 18 000 vuoden iän.¹

Kuitenkin, koska mielipiteet, joita lainataan ilman riittäviä todisteita, eivät merkitse paljon, on hyödyllisempää kääntyä tieteellisten perustelujen puoleen. J.-S. Bailly, tuo viime vuosisadan kuuluisa ranskalainen astronomi, akatemian jäsen jne., väittää hindulaisten astronomisen järjestelmän olevan paljon vanhempi kaikkia muita ja sanoo egyptiläisten, kreikkalaisten, roomalaisten ja vieläpä juutalaisten saaneen heiltä tietonsa. Näiden mielipiteidensä tueksi hän sanoo seuraavaa:

”Ne astronomit, jotka elivät ennen epookkia 1491 jaa., olivat ensinnäkin Aleksandrian kreikkalaiset: Hipparkhos, joka vaikutti 125 vuotta ennen meidän ajanlaskuamme, ja Ptolemaios 260 vuotta Hipparkhoksen jälkeen. Näitä seurasivat arabit, jotka elvyttivät tähtitieteen tutkimisen 800-luvulla jaa. Näiden jälkeen tulivat persialaiset ja tataarit, joiden ansiota ovat Nasir al-Din al-Tusi -taulukot v. 1269 ja Ulugh-Begin taulukot v. 1437. Siinä on tuntemamme astronomian kehityskulku Aasiassa ennen intialaista epookkia 1491 jaa. Mitä sitten on epookki? Se on jonkin tähden pituusasteen havainnointi määrättyllä hetkellä, se paikka taivaalla, missä se *nähtiin*. Tämä on viite- ja lähtökohtana, josta lasketaan tähden sekä entiset että tulevat asemat sen havaitun liikkeen perusteella. Mutta epookki on hyödytön, jollei tähden liike ole määritetty. Sellainen kansa, joka on tieteiden alalla vasta-alkaja ja jonka on pakko lainata muualta tähtitieteensä, ei huomaa mitään vaikeutta epookin määrittämisessä, koska [e659] ainoa havainto, joka täytyy tehdä, koskee vain ajankohtaa. Mutta mitä se ennen kaikkea tarvitsee ja mitä sen on pakko muilta saada? Niitä tietoja, jotka perustuvat tarkkoihin määrittelyihin ja jotka vaativat jatkuvia havaintoja. Ennen kaikkea ne vaativat tietoa niistä liikkeistä, jotka riippuvat ajasta ja joita voidaan laskea täsmällisemmin vasta vuosisataisten havaintojen avulla. Tiedot näistä liikkeistä on siis saatava kansalta, joka on tehnyt tuollaisia havaintoja vuosisatojen ajan. Me päätämme siis, että mikään uusi kansa ei lainaa epookkejaan vanhemmalta kansalta lainaamatta heiltä myös samalla tähtien ’keskimääräisiä liikkeitä’. Tätä periaatetta käyttäen huomaamme, että hindulaisten epookit v. 1491 ja 3102 eivät ole voineet tulla Ptolemaiokselta tai Ulugh-Begiltä.

[s721] ”Jäljelle jää vain olettamus, että hindulaiset verratessaan v. 1491 tekemiään havaintoja aikaisempiin Ulugh-Begin ja Ptolemaioksen tekemiin, käyttivät näiden havaintojen välistä ajanmäärää laskeakseen keskimääräiset liikkeet. Mutta Ulugh-Begin aika on liian tuore ollakseen avuksi tällaisissa laskelmissa. Toin tuskin Ptolemaioksen ja Hipparkhoksen aika oli tarpeeksi kaukana. Mutta jos tähtien liikkeet hindulaisilla oli määritelty näiden vertailujen avulla, epookkien pitäisi olla yhdistettävissä keskenään. Lähtien Ulugh-Begin ja Ptolemaioksen epookeista meidän pitäisi saada hindulaisten ajat. Mutta näin ei ole asianlaita. Muiden kansojen epookit olivat siis hindulaisille

¹ Ks. s. 54, 196 ynnä seuraava.

joko aivan tuntemattomia tai hyödyttömiä.¹

”Voimme lisätä tähän toisen tärkeän seikan. Kun jonkin kansan täytyy lainata naapureiltaan astronomisten taulujensa metodit eli keskimääräiset liikkeet, sillä on vielä suurempi tarve lainata näiden ohella tietoa taivaankappaleiden liikkeiden epäsäännöllisyyksistä, apogeumin² muuttumisista, solmupisteistä ja ekliptikan kaltevuudesta. Lyhyesti sanoen se tarvitsee kaikki ne elementit, joiden määrittäminen vaatii havainnointitaitoa, muutamia apulaitteita ja jatkuvaa kiinnostusta. Kaikki nämä astronomiset elementit, jotka enemmän tai vähemmän eroavat toisistaan Aleksandrian kreikkalaisten, arabien, persialaisten ja tataarien kesken, eivät muistuta vähääkään hindulaisia elementtejä. Viimeksi mainitut eivät siis ole lainanneet mitään naapureiltaan.

”Jos hindulaiset eivät lainanneet epookkiansa muilta, onko heillä itsellään täytynyt olla todellinen epookki, joka perustuu heidän omiin havaintoihinsa? Tämän täytyy olla joko epookki v. 1491 jaa. tai epookki v. 3102 ennen ajanlaskuamme. Viimeksi mainittu vuosi on 4592 vuotta aikaisempi vuotta 1491. Meidän on valittava näiden kahden epookin välillä ja ratkaistava, kumpi niistä perustuu havaintoihin. Mutta ennen kuin mainitsemme ne perustelut, jotka voivat ja joiden [e660] on selvítettävä kysymys, sallittakoon meidän lausua muutama huomautus niille, jotka ovat taipuvaisia uskomaan, että vasta nykyiset havainnot ja laskelmat ovat tehneet hindulaisille mahdolliseksi määrittellä taivaankappaleiden aiemmat sijainnit. Ei ole suinkaan helppoa määrittellä kyllin tarkasti tähtitaivaan liikkeitä, kulkea ylöspäin pitkin ajan virtaa 4592 vuotta ja kuvata niitä ilmiöitä, joiden on täytynyt tapahtua tällä ajalla.

”Meillä on nykyään mainioita instrumentteja, ja kahden tai kolmen vuosisadan aikana on tehty tarkkoja havaintoja, joiden avulla voimme jo laskea jokseenkin tarkasti planeettojen likimääräiset liikkeet. Meillä on käytettävissämme kaldealaisten sekä Hipparkhoksen ja Ptolemaioksen havainnot, jotka tekevät mahdolliseksi määrätä nuo liikkeet vielä varmemmin, koska he ovat tehneet laskelmansa niin kauan aikaa sitten. Kuitenkaan me emme uskalla esittää ehdottomalla tarkkuudella havaintoja niin pitkältä ajalta, joka on kulu-
nut kaldealaisten ja meidän välillä. Vielä vähemmän voisimme yrittää määrittellä tarkalleen tapauksia, jotka sattuivat 4592 vuotta ennen meidän päiviämme. Cassini ja Mayer ovat kumpikin laskeneet kuun vuosisataisen liikkeen ja ne eroavat toisistaan 3' 43". Tämä ero nousisi 46 vuosisadan aikana lähes kolmen asteen epämääräisyyteen kuun paikassa. Epäilemättä yksi näistä liikkeistä on oikeampi kuin toinen. Vasta hyvin pitkän ajanjakson laskelmat saattavat ratkaista niiden välillä. Mutta jos kyse on hyvin kaukaisista ajoista, jolloin havaintoja ei tehty, on luonnollista, ettemme voi varmasti tietää ilmiöistä. Kuinka sitten hindulaiset saattoivat laskea taaksepäin vuodesta 1491 jaa. vuoteen 3102 eaa., jos he olivat tuoreita astronomian tutkijoita?

¹ Tämän johtopäätöksen yksityiskohtaista tieteellistä todistetta varten ks. Baillyn teoksen s. 121, missä asiaa pohditaan teknisesti.

² Kuun radan piste josta etäisyys maahan on suurin. – Suom. huom.

”Itämaalaiset eivät ole koskaan olleet sellaisia kuin me olemme. Vaikka saisimme kuinka [s722] korkean käsityksen tahansa heidän tiedoistaan tutustuessamme heidän astronomiaansa, emme voi olettaa heillä koskaan olleen hallussaan niitä lukuisia instrumentteja, joilla uudenaikaiset observatoriot voivat ylpeillä ja jotka ovat tuloksena eri alojen yhtäaikaisesta kehityksestä. Heillä ei liioin ole voinut olla sitä keksijäneroutta, joka näyttää tähän asti kuuluneen yksinomaan Euroopalle ja joka täydentäen ajan kulkua saa aikaan tieteen ja ihmisällyn nopean kehityksen. Jos aasialaiset kansat ovat olleet mahtavia, oppineita ja viisaita, niin voima ja aika ovat luoneet heidän ansionsa ja menestyksensä kaikilla aloilla. Mahdillaan he ovat perustaneet tai hävittäneet valtakuntansa: milloin he ovat sillä pystyttäneet rakennuksia, jotka hämmästyttävät suuruudellaan, milloin he ovat samalla voimalla hajottaneet ne ja jättäneet niistä vain kunnioitusta herättäviä raunioita. Ja heidän käydessään monien vaiheiden läpi kärsivällisyys kartutti tietoa ja pitkäiset kokemukset synnyttivät viisauden. Tieteellisen maineen on idän kansoille hankkinut heidän pitkäaikaisuutensa.

Jos hindulaisilla oli v. 1491 siksi tarkkaa tietoa taivaankappaleiden liikkeistä, [e661] että he saattoivat laskea taaksepäin 4592 vuotta, siitä seuraa, että he olivat hankkineet tämän tiedon ainoastaan hyvin vanhojen havaintojen avulla. Jos myönnetään heillä olleen tällaista tietoa mutta samalla kielletään, että he olivat tehneet havaintoja, joilla tuo tieto koottiin, tämä on mahdottomuuden otaksumista. Se olisi samaa kuin jos sanoisi, että he tieteensä alkuvaiheessa olivat niittäneet aikojen kokemusten sadon. Toisaalta, jos myönnetään heidän epookkinsa v. 3102 eaa. oikeaksi, siitä seuraa, että hindulaiset olivat yhtäjaksoisesti jatkaneet havaintojaan vuosisadasta toiseen aina meidän ajanlaskumme vuoteen 1491 asti. Siinä tapauksessa aika itse oli heidän opettajanaan. He tunsivat taivaankappaleiden liikkeitä näinä pitkinä aikoina sen tähden, että he itse olivat nähneet ne. Hindulaisen kansan pitkä ikä maan päällä on syynä sen aikatietojen luotettavuuteen ja sen laskelmien tarkkuuteen.

”Näyttää siltä kuin kysymys, kumpi noista kahdesta ajasta 3102 eaa. ja 1491 jaa. on todellinen, pitäisi ratkaista ainoastaan yhtä seikkaa silmällä pitäen, nim. että muinaiskansat yleensä ja etenkin hindulaiset laskivat ja siis panivat merkille ainoastaan pimennykset, kuten näkyy heidän tauluistaan. Mutta mitään auringonpimennystä ei tapahtunut epookin hetkenä v. 1491 eikä mitään kuunpimennystä neljätoista päivää ennen eikä jälkeen tuota hetkeä. Sen tähden epookki 1491 ei perustu välittömiin havaintoihin. Mitä taas tulee epookkiin 3102 eaa., Tiruvârûrin bramiinit sijoittavat sen helmikuun 18. päivän aamunkoitteeseen. Aurinko oli silloin todellisen pituusasteensa mukaan eläinradan ensimmäisessä pisteessä. Muut taulut näyttävät, että edellisenä keskiyönä kuu oli samalla paikalla mutta keskimääräisen pituusasteen mukaan laskettuna. Bramiinit sanovat myös, että tämä ensimmäinen piste, heidän eläinratansa alku, oli vuonna 3102 eaa. 54 astetta päiväntasauspisteen takana. Siitä seuraa, että alkupiste – eläinradan lähtökohta – oli Vesimiehen 6. asteessa.

”Tämän ajan vaiheilla ja tällä maapallon kohdalla tapahtui siis tavallinen konjunktio, ja meidän parhaat taulukkomme todella mainitsevat tämän konjunktion: Lacaille auringosta ja Mayer kuusta. Se ei ollut mikään auringonpimennys, koska kuu oli liian kaukana solmuistaan, mutta neljätoista päivää myöhemmin, jolloin kuu oli lähestynyt solmua, on täytynyt olla kuunpimennys. Mayerin taulut, joita käytetään ilman kiihtyvyyden oikaisua, mainitsevat pimennyksen, mutta ne asettavat sen sellaiseen päivään, jolloin sitä ei olisi voitu havaita Intiassa. Cassinin taulujen mukaan se tapahtui yöllä, mikä osoittaa, että Mayerin tähtiliikkeet ovat liian [s723] nopeat kaukaisia vuosisatoja varten, kun niissä ei ole otettu huomioon kiihtyvyyttä. Se todistaa myös, että meidän tietojemme lisääntymisestä huolimatta me voimme olla vielä epävarmoja tähtien todellisista asemista menneinä aikoina.

”Sen tähden uskomme, että valittaessa noiden kahden hindulaisen epookin välillä todellinen vuosi on 3102 eaa., koska sitä seurasi pimennys, joka voitiin huomata ja joka oli avuksi epookkia määriteltäessä. Tämä [e662] on ensimmäinen todiste siitä, että hindulaiset laskivat oikean pituusasteen auringolle ja kuulle tuona hetkenä, ja tämä todiste olisi ehkä sinänsä riittävä, jollei tuo vanha aikatieta olisi niin tavattoman tärkeä noiden taivaankappaleiden liikkeiden tarkistamiseksi ja se siis olisi vahvistettava kaikilla todisteilla mahdollisimman luetettavasti.

”Me huomaamme ensiksikin, että hindulaiset näyttävät yhdistäneen kaksi epookkia vuodeksi 3102 eaa. Tiruvârûrin bramiinit laskevat ajan ensi kädessä kali-yugan alkamishetkestä. Mutta heillä on toinen epookki 2 päivää 3 tuntia 32 minuuttia 30 sekuntia myöhemmin. Jälkimmäinen on todellinen astronominen epookki, jota vastoin edellinen näyttää olevan kansallinen epookki. Mutta jos tällä kali-yugan epookilla ei ollut mitään todellisuutta vaan se oli ainoastaan laskelmien seurausta, miksi nämä laskutavat olisi erotettu toisistaan? Heidän laskelmilla määritelty astronominen epookkinsa olisi silloin tullut kali-yugan epookiksi ja se olisi sijoittunut tarkalleen auringon ja kuun konjunktioon, kuten on kolmen muun taulun epookkien tapauksessa. Heillä on täytynyt olla jokin erityinen syy näiden laskutapojen erottamiseen, ja tämä syy saattaa johtua ainoastaan epookin olosuhteista ja ajasta. Nämä eivät luonnollisestikaan olleet laskelmien tulosta eivätkä niistä riippuvaisia.

”Eikä tässä kaikki. Jos lähdemme solaarista epookista, jonka määrittää auringonnousu 18.2.3102 eaa., ja laskemme taaksepäin 2 päivää 3 tuntia 32 minuuttia 30 sekuntia, saamme ajankohdan 2 tuntia 27 minuuttia 30 sekuntia helmikuun 16. päivän aamulla, joka on kali-yugan alkamishetki. On todella omituista, että tätä tärkeää ajankohtaa ei ole pantu alkamaan jonakin vuorokauden neljänä suurena rajakohtana. Olisi voinut luulla, että epookki olisi pantu keskiyöksi ja että 2 tuntia 27 minuuttia 30 sekuntia on vain meridiaanioikaisu. Mutta olkoon syy mikä tahansa tämän hetken kiinnittämiseen, on selvää, että jos tämä epookki oli pelkän laskelman tulos, olisi ollut aivan yhtä helppoa siirtää se takaisin keskiyöhön, niin että epookki olisi vastannut tarkalleen päivän pääosia, eikä asettaa sitä sellaiseen kohtaan, joka katkaisee päi-

vänmitan satunnaisessa kohdassa.

”Toiseksi: Hindulaiset väittävät, että kali-yugan ensimmäisellä hetkellä tapahtui kaikkien planeettojen yhtymä ja että heidän taulunsa osoittavat tämän yhtymän tapahtuneen. Meidän taulumme taas näyttävät, että se saattoi todella tapahtua silloin. Jupiter ja Merkurius olivat tarkalleen samassa ekliptikan asteessa. Mars oli siitä 8° ja Saturnus 18° päässä. Tästä seuraa, että näihin aikoihin tai noin viidentoista päivän aikana kali-yugan alettua hindulaiset näkivät neljän planeetan peräkkäin astuvan esiin auringon sädepiiristä: ensin Saturnus, sitten Mars, sitten Jupiter ja Merkurius, ja nämä planeetat näyttivät yhtyvän jokseenkin pienellä alueella. Vaikka Venus ei ollut niiden joukossa, ihmeellisyden tunne sai heidät kutsumaankin sitä kaikkien planeettojen yhtymäksi. Bramiiniin todiste tässä pitää yhtä meidän taulujemme kanssa. Ja tämä todiste, joka on tradition tulosta, perustui siis todelliseen havaintoon.

[e663] ”Kolmanneksi: Voimme huomauttaa, että tämä ilmiö oli näkyvissä kahden viikon ajan epookin jälkeen ja tarkalleen siihen aikaan, jolloin oli täytynyt tulla huomatuksi se kuunpimennys, joka kiinnitti epookin. Nämä kaksi havaintoa tukevat toisiaan ja sen, joka teki toisen, on täytynyt tehdä toinenkin.

”Neljänneksi: Me voimme myös uskoa, että hindulaiset määräsivät samaan aikaan kuun solmun paikan. Tämä näyttää käyvän ilmi heidän laskelmistaan. He antavat epookin ajalle kuun pituusasteen ja lisäävät tähän päivään vakion 40 minuuttia, joka [s724] on solmun liike 12 päivässä 14 tunnissa. Se on aivan sama kuin jos he sanoisivat, että tämä määrittely tehtiin kolmetoista päivää epookin jälkeen ja että saadaksemme sen sopimaan yhteen epookin kanssa, meidän täytyy lisätä 40 minuuttia, jonka verran epookki on peräytynyt tänä aikana.

”Tämä havainto on sen vuoksi samanaikainen kuin kuunpimennyksen havaitseminen. Meillä on siis tässä kolme havaintoa, jotka tukevat toinen toistaan.

”Viidenneksi: G. Le Gentilin tekemästä hindulaisen eläinradan kuvauksesta näkyy, että siinä niiden tähtien paikka, joita nimitetään ”Härän silmäksi”¹ ja ”Neitsyen tähkäksi”², voidaan määritellä kali-yugan alkuhetkellä.

”Jos näitä paikkoja verrataan niiden todelliseen asemaan, vähentämällä meidän kevättasauspisteen prekessiomme tuohon ajankohtaan asti, näemme, että hindulaisen eläinradan alkupisteen täytyy olla Vesimiehen 5. ja 6. asteen välillä. Bramiinit olivat siis oikeassa asettaessaan sen tuon merkin 6. asteen, varsinkin kun niin pieni eroavuus saattaa johtua kiintotähtien omasta liikkeestä, joka on meille tuntematon.

”Siinä oli siis yhä yksi havainto, joka johti hindulaisia tähän jotakuinkin tarkkaan määrittelyyn, joka vakaannutti heidän liikkuvan eläinratansa alkupisteen tuona ajankohtana.

¹ [Aldebaran, Härän tähdistön päätähti]

² [Spica, Neitsyen tähdistön päätähti.]

”Ei näytä olevan mahdollista epäillä, että muinaisuudessa tehtiin astronomisia havaintoja tähän aikaan. Persialaiset sanovat, että neljä kaunista tähteä oli asetettu maailman neljän kulman vartijoiksi. Sattuu olemaan niin, että kali-yugan alkamishetkellä 3000 tai 3100 vuotta ennen meidän ajanlaskuamme Härän silmä ja Skorpionin sydän [Antares] olivat tarkalleen päiväntasauskohdissa ja Leijonan sydän [Regulus] ja Etelän kala olivat hyvin lähellä päivänsaisauskohtia. Myös vuoden 3000 vaiheilla eaa. pantiin merkille Plejadien nouseminen illalla seitsemän päivää ennen syyspäiväntasausta. Tämä ja samankaltaiset havainnot on koottu Ptolemaioksen kalenteriin, vaikka hän ei mainitse lähteitään. Nämä lähteet, jotka ovat vanhempia kuin kaldealaisten havainnot, saattavat hyvinkin olla hindulaisten työtä. He tunsivat hyvin Plejadien tähdistön ja kun me kutsumme sitä kansanomaisesti kyyhkyshäkiksi, he kutsuvat sitä nimellä *Pillalu-kodi* – ”kana poikasineen”. Tuo nimi on siis kulkenut kansasta [e664] kansaan ja tullut meille Aasian vanhimmilta kansoilta. Me näemme vielä, että hindulaisten on täytynyt tarkata Plejadien nousua ja käyttää sitä vuosiensa ja kuukausiensa järjestämiseksi. Näitä tähtiä sanotaan näet myös Krittikäksi ja heillä on sen niminen kuukausi. Tämä yhteensattuma saattaa johtua ainoastaan siitä tosiasiasta, että tuon kuukauden tunnuksena oli Plejadien nouseminen tai laskeminen taivaanrannan yli.

”Mutta yksi tosiasia, joka on vielä ratkaisevampi todiste siitä, että hindulaiset tarkkasivat tähtiä, jopa samalla tavalla kuin me nykyään, merkiten niiden aseman pituusasteella, on se, jonka Augustinus Ricius mainitsee, että Hermeksen 1985 vuotta ennen Ptolemaiosta tekemien havaintojen mukaan Lyyran kirkas tähti [Vega] ja Vesikäärmeen sydämessä oleva tähti [Alphard] olivat kumpikin seitsemän astetta edellä Ptolemaioksen määrittelemää sijaintia. Tämä ilmoitus tuntuu hyvin merkilliseltä. Tähdet siirtyvät tietysti päiväntasauskohdan mukana, ja Ptolemaioksen olisi pitänyt huomata pituusasteiden olevan 28 astetta edempänä sitä kohtaa, jossa ne olivat 1985 vuotta ennen hänen aikaansa. On muuten erikoinen omituisuus siinä, että sama erehdys eli ero löytyi kummankin tähden asemasta. Sen tähden se johtui jostakin syystä, joka koski yhtäläisesti molempia tähtiä. Tämän omituisuuden selittämiseksi arabialainen Thabit oletti tähdillä olevan edestakainen liike, niin että ne vuorotellen etenevät ja perääntyvät.

”Tämä hypoteesi voitiin helposti todistaa mahdottomaksi, mutta selittämättä jäivät yhä ne havainnot, joiden sanottiin olevan Hermeksen tekemiä. Hindulaisesta tähtitieteestä sitä vastoin löytyy niiden selitys. Siihen aikaan, joka mainittiin näiden havaintojen ajaksi, 1985 ennen Ptolemaiosta, oli hindulaisen eläinradan alkupiste 35 astetta päiväntasauspisteen edellä. Sen tähden tämän alkukohdan mukaan lasketut pituusasteet olivat 35 astetta edellä niistä, jotka laskettiin päiväntasauskohdan mukaan. Tähdet taas olivat 1985 vuoden aikana siirtyneet 28 astetta, ja silloin jää erotukseksi ainoastaan 7 astetta [s725] Hermeksen ja Ptolemaioksen pituusasteiden mukaan, ja noiden kummankin tähden ero on sama, sillä se johtuu hindulaisen ja ptolemaioslaisen eläinradan lähtökohtien erilaisuudesta, koska jälkimmäinen alkaa silloisesta

kevätpäiväntasauksesta. Tämä selitys on niin yksinkertainen ja luonnollinen, että sen täytyy olla tosi. Me emme tiedä, oliko Hermes, tuo muinaisajalla niin kuuluisa viisas, hindulainen, mutta me näemme, että hänen tekeminsään pideytyt havainnot on tehty hindujen tapaan, ja toteamme, että he siis kykenivät tekemään kaikkia niitä havaintoja, jotka olemme luetelleet ja jotka löydämme heidän taulukoistaan.

”Kuudenneksi: Vuoden 3102 eaa. havaintoa, joka näyttää määränneen epookin ajan, ei ollut vaikea tehdä. Näemme, että hindulaiset määrättyään kerran kuun jokapäiväisen liikkeen $13^{\circ} 10' 35''$, käyttivät [e665] sitä jakaakseen eläinradan 27 merkkiin, jotka koskivat kuun kiertoaikaa kuun käyttäessä 27 päivää yhteen eläinradan merkkiin.

”Tällä menetelmällä määrättiin eläinradan tähtien asemat. Siten keksittiin, että Lyyran tähti Le Claire oli 8. merkin 24. asteessa ja Vesikäärmeen sydän 4. merkin 7. asteessa. Näitä pituusasteita sanottiin Hermeksen tekemiksi, vaikka ne oli laskettu hindujen eläinradan mukaan. Samoin he keksivät, että Neitsyen tähti on heidän 15. konstellaationsa alussa ja Härän silmä 4. konstellaation lopussa. Näistä tähdistä toinen oli 6. merkissä $6^{\circ} 40'$, toinen 1. merkissä $23^{\circ} 20'$ hindulaisessa eläinradassa. Näin ollen se kuunpimennys, joka sattui 15 päivää kali-yugan epookin jälkeen, tapahtui Neitsyen tähkän ja θ -tähten välisellä kohdalla samassa konstellaatiossa. Nämä tähdet ovat suunnilleen yhden konstellaation etäisyydellä toisistaan, koska toinen alkaa viidentenatoista, toinen kuudentenatoista. Silloin ei ollut vaikeata määrittellä kuun paikkaa mittaamalla sen etäisyyttä jommastakummasta näistä tähdistä. Tästä he lukivat auringon aseman, joka on vastakkainen kuulle ja tuntien näiden keskimääräisen nopeuden he sitten laskivat, että kuu oli eläinradan alkupisteessä keskimääräisen pituusasteensa mukaan keskiyöllä helmikuun 17. ja 18. päivän välillä vuonna 3102 eaa. ja että aurinko oli samalla paikalla kuusi tuntia myöhemmin todellisen pituusasteensa mukaan. Tämä tapaus määräsi hindulaisen vuoden alkamiskohdan.

”Seitsemänneksi: Hindulaiset sanovat, että 20 400 vuotta ennen kali-yugan aikaa oli eläinradan alkupiste kevätpäiväntasauspisteen kohdalla ja että aurinko ja kuu olivat silloin siinä konjunktiossa. Tämä epookki on nähtävästi oletettu,¹ mutta voimme kysyä, mistä kohdasta eli mistä epookista hindulaiset lähtivät sen määrittämiseksi. Jos otamme hindulaiset ajat auringon ja kuun kierroksille, nim. auringon 365 päivää 6 tuntia 12 minuuttia 30 sekuntia ja kuun 27 päivää 7 tuntia 43 minuuttia 13 sekuntia, saamme

$$\begin{aligned} 20\,400 \text{ auringonkierrosta} &= 7\,451\,277 \text{ päivää } 2 \text{ tuntia} \\ 272\,724 \text{ kuunkierrosta} &= 7\,451\,277 \text{ päivää } 7 \text{ tuntia} \end{aligned}$$

”Tähän tulokseen tullaan, jos lähdetään kali-yugan epookista. Se hindulaisten väite, että sanotulla ajalla oli samana päivänä auringon ja kuun yhty-

¹ Miksi sen pitäisi olla ”oletettu”, sitä eivät eurooppalaiset tiedemiehet voi koskaan selvittää. [H. P. B.]

mä, perustuu heidän omiin tauluihinsa. Mutta jos me käyttäen samoja välineitä lukisimme taaksepäin vuodesta 1491 jaa. tai joltakin kohdalta vuonna 1282 jaa., josta puhumme myöhemmin, eroa olisi ollut miltei yksi tai kaksi päivää. On oikein ja luonnollista, että hindulaisten laskujen tarkastamisessa otamme huomioon juuri ne seikat, joiden avulla he tekivät johtopäätöksensä, ja että lähdemme siis siitä epookista, joka tekee meille mahdolliseksi laskea [e666] kyseisen kuvitellun epookin. Koska he laskivat tämän laskelmansa tekemiseksi ajan todellisesta epookistaan, nim. siitä, joka perustui heidän omiin havaintoihinsa, eikä mistään sellaisesta epookista, joka juuri laskemalla olisi saatu edellisestä, tästä seuraa, että heidän todellinen epookkinsa oli vuosi 3102 eaa.

”Kahdeksanneksi: Tiruvârûrin bramiinit sanovat kuun liikkeen olevan 7. merkissä $2^{\circ} 0' 7''$ siirtyvällä eläinradalla ja 9. merkissä $7^{\circ} 45' 1''$ päiväntasauskohtaan nähden suuressa 1 600 984 päivän eli 4386 vuoden ja 94 päivän kaudessa. Me uskomme, että tämä liikemääritys on saatu havaintoja tekemällä ja meidän täytyy sanoa heti aluksi, että tämä aika on niin pitkä, että sitä olisi hyvin vaikea laskea keskimääräisten liikkeiden mukaan.

”Astronomisissa laskelmissaan hindulaiset käyttivät 248, 3031 ja 12372 päivän pituisia kausia. Vaikka nämä kaudet ovat aivan liian lyhyitä, ne eivät ole niin sopimattomia käytettäväksi kuin edellä mainittu kausi. Sitä paitsi niissä on tarkka luku kuukierroksia sen apogeumista laskien. Ne ovat todellisuudessa keskimääräisiä liikkeitä. Tuo suuri aikakausi 1 600 984 päivää ei ole yhteen koottujen kiertoaikojen summa, eikä ole mitään syytä, miksi siinä pitäisi olla 1 600 984 mieluummin kuin 1 600 985 päivää. Näyttää siltä, että ainoastaan havainto on määrännyt tämän päivien lukumäärän ja aikakauden alku- ja loppupäivät. Tämä aikakausi loppuu toukokuun 21. pñä 1282 jaa. klo 05.15.30 Benaresissa. Kuu oli silloin apogeumissa hindulaisten mukaan ja sen pituusaste oli:

	7. merkki $13^{\circ} 45' 1''$
Mayer sanoo pituusasteen olleen	7. merkki $13^{\circ} 53' 48''$
Ja asettaa apogeumin kohtaan	7. merkki $14^{\circ} 6' 54''$

”Bramiiniinien tekemä kuun sijainnin määritys poikkeaa siis meidän esittämästämme sijainnista ainoastaan 9 minuuttia ja apogeumin paikka 22 minuuttia, ja on ilmeistä, että he suoranaisten havaintojen perusteella pääsivät tähän yhtäpitävyyteen meidän parhaiden taulujemme kanssa ja saivat nämä tarkat tähtiasennot. Jos siis havainto päätti tämän aikakauden lopun, on kaikki syy uskoa, että se myös määräsi sen alkamisen. Silloin tämä suoranaisesti ja luonnon mukaan määritelty tähtien liike olisi mitä läheisimmin yhtäpitävä taivaankappaleiden todellisen liikkeen kanssa.

”Ja asiallisesti hindulaiset tähtiliikkeet tällä pitkällä 4883 vuoden aikakaudella eivät eroa minuuttiakaan Cassinin tekemistä laskuista ja käyvät samalla lailla yhteen Mayerin tekemien laskelmien kanssa. Siten kaksi kansaa, hindulaiset ja eurooppalaiset, asuen maailman vastakkaisilla puolilla ja miltei yhtä paljon poiketen toisistaan vakiintuneiden tapojensa ja käsitteidensä puo-

lesta, saavuttivat tarkalleen samat tulokset kuun liikkeen laskemisessa. Tämä yhteisymmärrys ei olisi ajateltavissa, jollei se perustuisi samanlaisiin havaintoihin ja samanlaiseen luonnon seuraamiseen. Huomatkaamme, että hindulaisten neljä taulua ovat kaikki saman astronomian kopioita. Ei voi kieltää, että siamilaiset taulut olivat olemassa [e667] v. 1687, jolloin S. de la Loubère toi ne Intiasta. Siihen aikaan eivät Cassinin ja Mayerin taulut vielä olleet olemassa, ja hindulaisilla oli jo hallussaan näiden taulujen sisältämät tarkat laskelmat, kun meillä ei ollut vielä niitä.¹ On siis myönnettävä, että hindulaisten [s727] tähtiliikkeiden tarkkuus riippuu havainnoista. Se on täsmällinen koko tällä pitkällä 4383 vuoden ajalla, koska se saatiin suoraan taivaalta, ja jos havainnot määräsivät sen lopun, silloin ne määräsivät myös sen alun. Se on astronomian historiassa pisin aika, jonka kuluessa on tehty havaintoja ja joista on

¹ ”Seuraava on vastaus niille tiedemiehille, jotka kuvittelevat mahdollisesti, että meidän lähetyssaarnaajamme olisivat vieneet meidän astronomiamme Intiaan ja ilmoittaneet sen hindulaisille. Ensiksi: Hindulaisella astronomialla on omat erikoiset muotonsa, joiden omaperäisyys pistää heti silmään. Jos se olisi käännetty meidän astronomiamme, olisi tarvittu suurta taitoa ja tietoa varkauden peittämiseksi. Toiseksi: Jos he olisivat lainanneet meiltä kuun keskimääräisen liikkeen, he olisivat myös saaneet ekliptikan kallistumisen, auringon keskuksen tasauksen ja vuoden pituuden. Näissä kohdissa heidän tietonsa eroavat täydellisesti meidän tiedoistamme ja ovat huomattavan tarkkoja sovitettuina vuoteen 3102 eaa. Sitä vastoin ne olisivat äärimmäisen virheellisiä, jos ne olisi laskettu viime vuosisataa varten. Kolmanneksi: Meidän lähetyssaarnaajamme eivät ainakaan v. 1687 olisi voineet ilmoittaa hindulaisille kuun keskimääräistä liikettä Cassinin taulujen mukaisesti, koska niitä ei ollut vielä silloin olemassa. He saattoivat tuntea ainoastaan Tykon, Ricciolin, Kopernikuksen, Boulliaun, Keplerin ja Longomontanuksen laskemat keskimääräiset liikkeet ja Alphonson taulut. Mainitsen sarakeissa ne keskimääräiset liikkeet, jotka näiden tutkijoiden mukaan saadaan 4383 vuodesta ja 94 päivästä. [Giovanni Battista Riccioli, *Almagestum novum* jne., 1651, I, s. 255.]

Taulut	Keskim. liikkeet				Ero hindulaisesta			
	m.	°	'	''	°	'	''	
Alphonso	9	7	2	47	–	0	42 14	
Kopernikus	9	6	2	13	–	1	42 48	
Tyko Brahe	9	7	54	40	+	0	9 39	
Kepler	9	6	57	35	–	0	47 26	
Longomontanus	9	7	2	13	–	0	42 48	
Boulliau	9	6	48	8	–	0	58 53	
Ricciole	9	7	53	57	+	0	8 56	
Cassini	9	7	44	11	–	0	0 50	
Intia	9	7	45	1				

”Mitkään näistä keskimääräisistä liikkeistä eivät pidä yhtä hindulaisten kanssa paitsi Cassinin. Hindulaiset eivät siis lainanneet muilta keskimääräisiä liikkeitään, koska heidän lukunsa sopivat yhteen ainoastaan Cassinin lukujen kanssa, joita ei ollut tehty vielä v. 1687. Tämä kuun keskimääräinen liike kuuluu siis hindulaisille, jotka olivat voineet saada sen ainoastaan suoranaisen havainnon perusteella.” [Baillyn alaviite.]

muisto säilytetty. Sen alkukohtana on epookki v. 3102 eaa., ja se on sitova todiste tuon epookin todellisuudesta.”¹

Olemme lainanneet Baillyn kirjaa pitkälti, koska hän on yksi niitä harvoja tiedemiehiä, jotka ovat täysin oikeudenmukaisesti käsitelleet vanhojen arjalaisten tähtitiedettä. John Bentleystä aina Burgessin *Sûrya-Siddhântaan* asti ei yksikään astronomi ole ollut kyllin rehellinen muinaisuuden oppineinta kansaa kohtaan. Mutta olkoon hindulaisten symboliikkaa vääristely ja väärin ymmärretty kuinka paljon tahansa, kukaan okkultisti ei voi olla myöntämättä sen oikeudenmukaista arvoa, jos hän vähänkin tuntee salaisia tieteitä. Eikä hän hylkää hindulaisten metafyyisistä ja mystistä [e668] eläinratatulkintaa, vaikka kuninkaallisten astronomisten seurojen kaikki joukot ryhtyisivät vastustamaan heidän tarkkaa tulkintaansa.

Monadin ja sielun laskeutumista ja jälleennousua ei voi erottaa eläinradan merkeistä. Tuntuu myös luonnollisemmalta ja sopivammalta uskoa, että salaperäinen *sympatia* on olemassa tuonpuoleisen sielun ja loistavien tähtien välillä ja että jälkimmäiset vaikuttavat edelliseen, kuin että olisi perää siinä mielettömässä käsityksessä, että taivaan ja maan luojat asettivat taivaankannelle muistomerkit kahdestatoista huonosti eläneestä juutalaisesta. Ja jos kaikkien gnostilaisten koulujen ja myöhempien platonilaisten tarkoitus oli, kuten *The Gnostics and their Remains* -kirjan tekijä väittää, [s728] ”sovittaa vanhaan uskoon buddhalaisen teosofian vaikutuksia, jonka sisältö oli se, että hindulaisen mytologian lukemattomat jumalat olivat ainoastaan nimiä ensimmäisen kolminaisuuden VOIMISTA ja sen peräkkäisistä AVATÄROISTA eli ilmennyksistä ihmiseen asti”, niin minne meidän on parempi kääntyä näiden teosofisten aatteiden lähteen löytämiseksi kuin muinaiseen intialaiseen viisauteen? Sanomme vielä kerran: Muinainen okkultismi pysyisi kaikille käsittämättömänä, jos se paljastettaisiin muulla tavalla kuin sen tutuimpien kanavien, buddhalaisuuden ja hindulaisuuden kautta. Sillä edellinen on jälkimmäisen emanaatio, ja molemmat ovat saman äidin – muinaisen *lemurialais-atlantislaisen viisauden* – lapsia.

[s729]

XVIII

YHTEENVETO KESKINÄISESTÄ ASEMASTA

Lukija on nyt saanut tarkastella koko asiaa kummaltakin puolelta, ja hänelle on jäänyt pääteltäväksi, onko oikeus meidän puolellamme vai ei. Jos luonnossa on jotakin sellaista kuin tyhjiys, *vacuum*, sen voi odottaa fyysisen lain mukaan esiintyvän myös niiden henkilöiden aivoissa, jotka avuttomina ihailevat tieteen ”valoja”, koska nämä kumoavat toinen toisensa opetukset. Jos kos-

¹ J.-S. Bailly, *Traité de l'astronomie indienne et orientale*, Paris 1787, ”Discours Préliminaire”, s. xx-xxxvii.

kaan teoria ”kahdesta valosta syntyy pimeys” on voitu käytännössä todentaa, niin varmasti tässä tapauksessa, jolloin toinen puolikas ”valoista” tyrkyttää ”voimiaan” ja ”liikkeen lajejaan” uskovaisten mieleen, toinen puolikas taas vastustaa niiden olemassaoloakin. ”Eetteri, aine, voima” on pyhä hypostaattinen kolminaisuus, tieteen todella *tuntemattoman* Jumalan kolme perinsiippiä, jota tiede nimittää FYYSISEKSI LUONNOKSI!

Teologia pannaan koville ja ivan kohteeksi sen johdosta, että se uskoo kolmen persoonan yhtymiseen yhdeksi jumalolennoiksi – yksi Jumala olemukseltaan, kolme persoonaa yksilöllisyyteen katsoen. Meitä taas ivataan siitä, että uskomme todistamattomiin ja aina todistamattomiksi jääviin oppeihin, enkeleihin ja paholaisiin, jumaliin ja henkiin. Ja [e669] todella tiedemiehet saattoi pääsemään teologiasta voitolle suuressa ”taistelussa uskonnon ja tieteen välillä” juuri se seikka, että tuon perusolemuksen samuutta ja sen kolminaista yksilöllisyyttä – sikäli kuin tuo aate oli teologisen tajunnan syvyyksissä synnytetty, tuotu ilmoille ja kehitelty – ei kumpaakaan voitu todistaa olevan olemassa millään tieteellisen järkeilyn induktiivisella prosessilla, kaikkein vähiten aistien avulla. Uskonnon täytyi hävitä, sanottiin, koska se opettaa *mysteereitä*. *Mysteeri on terveen järjen kieltämistä*, ja tiede torjuu sen. Tyn-dallin mukaan metafysiikka on *fiktiota*, kuten runouskin. Tiedemies *ei usko mihinkään* vaan kieltää kaiken, *mikä ei ole hänelle todistettu*. [s730] Teologi taas hyväksyy *kaiken sokeasti*. Mutta teosofi ja okkultisti, jotka eivät omaksu mitään pelkän uskon nojalla, eivät edes *eksaktia* tiedettä, ja spiritualisti, joka kieltää dogmit mutta uskoo henkiin ja *näkymättömiin mutta mahdollisiin vaikutuksiin*, joutuvat myös saman halveksinnan alaiseksi. Olkoon sitten niin. Meidän on nyt vain tutkittava, eikö *eksakti* tiede menettele tarkalleen samalla tavalla kuin teosofia, spiritualismi ja teologia.

Eräässä S. Laingin kirjoittamassa teoksessa nimeltä *Modern Science and Modern Thought*, jonka kirjoittaja *Timesin* kiittävän selostuksen mukaan ”esittää voimallisesti ja vaikuttavasti tieteen suunnattoman suuria keksintöjä ja sen lukemattomia voittoja vanhoista käsityksistä aina kun NE AJATTELEMATTOMASTI VAATIVAT SILTÄ JOHTOPÄÄTÖKSIÄ”, sanotaan luvussa III ”Aineesta” seuraavaa:

”MISTÄ ON AINEELLINEN MAAILMA MUODOSTUNUT? EETTERISTÄ, EETTERISTÄ JA EETTERISTÄ”... on vastaus.

Pysähdymme kysymään, mitä on eetteri? Ja Laing vastaa tieteen nimessä:

*Eetteriä me emme todellakaan tunne MILLÄÄN KOKEELLA, JONKA AISTIMME VOISIVAT TUNNISTAA, vaan se on jonkinlainen matemaattinen substanssi, joka MEIDÄN ON PAKKO OLETTAA voidaksemme selittää valon ja lämmön ilmiöiksi.*¹

Entä mitä aine on? Tiedättekö siitä enemmän kuin mitä tiedätte ”hypoteet-

¹ Luku III, ”On Matter”, s. 51.

tisestä” tekijästä, eetteristä?

Tarkasti puhuen on totta, että kemialliset tutkimukset... eivät voi kertoa meille MITÄÄN SUORANAISTA elävän aineen kokoonpanosta... [ja] on myös tarkasti ottaen totta, ettemme tiedä mitään AINOANKAAN [aineellisen] KAPPALEEN kokoonpanosta, OLKOON SE MIKÄ TAHANSA.¹

Entä energia? Varmasti voitte määritellä ainakin kolmannen persoonan aineellisen universuminne kolminaisuudessa?

”ENERGIA ON SE, MIKÄ TUNNETAAN AINOASTAAN VAIKUTUSTENSA KAUTTA.” (*Fysiikan kirja.*)

Olkaa hyvä ja selittäkää, sillä tämä on hieman hämärää.

MEKANIKASSA ON TOIMIVAA JA POTENTIAALISTA ENERGIAA: TYÖ JOKA TODELLA SUORITETAAN [e670] JA KYKY SEN SUORITTAMISEEN. MITÄ MOLEKYYYLIENERGIAAN ELI VOIMIIN TULEE, NE ERLAISET ILMIÖT, JOITA NÄEMME KAPPALEISSA, NÄYTTÄVÄT, ETTÄ NIIDEN MOLEKYYYLIT OVAT KAHDEN VASTAKKAISEN VOIMAN VAIKUTUKSEN ALAISIA, JOISTA TOINEN PYRKII VETÄMÄÄN NIITÄ YHTEEN, TOINEN EROTTAMAAN NIITÄ... EDELLISTÄ VOIMAA NIMITETÄÄN MOLEKYYYLIEN VETOVOIMAKSI, JÄLKIMMÄINEN VOIMA JOHTUU *vis vivasta* ELI LIKUTTAVASTA VOIMASTA.²

[s731] Aivan niin, mutta juuri tämän *liikuttavan voiman*, tämän *vis vivan* luontoa tahtoisimme oppia tuntemaan. Mitä se on?

”ME EMME TIEDÄ”, ON MUUTTUMATON VASTAUS. ”SE ON MIELENI LUOMA TYHJÄ VARJO”, selittää Huxley teoksessaan *Physical Basis of Life*.

Siten nykyaikaisen tieteen koko rakenne perustuu jonkinlaiseen ”matemaattiseen abstraktioon”, monimuotoiseen ”substanssiin, joka harhauttaa meidän aistejamme” (Du Bois-Reymond) ja nojautuu *vaikutuksiin*, noihin varjomaisiin ja illusorisiin virvatuliin, jotka syntyvät *jostakin*, mikä tieteelle on aivan tuntematon ja sen saavutuspiirin ulkopuolella. ”*Itse liikkuvat*” atomit! *Itse liikkuvat* auringot, planeetat ja tähdet! Mutta keitä sitten tai *mitä* ovat ne kaikki, jos niille itselleen on suotu liike? Miksi te fyysikot sitten nauratte ja ivaatte meidän ”itse liikkuvaa ARCHAEUSTAMME”? Tiede halveksii mysteerejä ja hylkää ne, mutta niin kuin isä Félix oikein sanoi: ”MYSTEERI on tieteen väistämätön kohtalo... se ei voi välttää sitä!” Ranskalainen saarnaaja puhuu tässä meidän omaa kieltämme ja me olemme toistaneet hänen sanojaan *Hunnuttomassa Isiksiksessä*.³ Kuka – hän kysyy – kuka teistä tiedemiehistä

...on kyennyt ratkaisemaan jonkin kappaleen muodostumisen salaisuuden, yhden atomin synnyn? Mitä on, en kysy auringon keskuksessa, vaan

¹ Huxley, *On the Physical Basis of Life*, Edinbug, 8.11.1868.

² Ganot, *Éléments de Physique*, III, § 83 (vapaa käännös).

³ Tiede osa 2, s. 100-101.

atomin keskuksessa? Kuka on pystynyt tutkimaan perusteellisesti hiekanjyvän syvyyksiä? Hyvät kuulijat, tiede on tutkinut hiekanjyvää tuhansia vuosia, se on käännellyt ja väännellyt sitä, jakanut yhä pienempiin osiin, tehnyt sillä kokeita, vaivannut sitä kysymyksillään saadakseen siepatuksi siltä lopullisen vastauksen sen salaisesta kokoonpanosta. Tiede kysyy kyltymättömällä uteliaisuudellaan: 'Jaanko sinua loputtomiin?' Sitten tämän kuilun yläpuolella roikkuen tiede epäröi, kompuroi ja tuntee olonsa hämmentyneeksi, se menee päästään pyörälle ja lausuu epätoivoissaan: *EN TIEDÄ!*

Mutta jos ollaan niin täysin tietämättömiä yhden hiekanjyvän synnystä ja salaisesta luonteesta, kuinka teillä saattaisi olla minkäänlaista näkemystä yhdenkään elollisen olennon synnystä? Mistä elämä on tullut elolliseen olentoon? Missä on sen alku? Mikä on elämänvoima?"¹

Kieltävätkö tiedemiehet kaikki nämä syytökset? Eivät suinkaan, sillä tässä on Tyndallin tunnustus, joka näyttää, kuinka voimaton tiede on tämän ainemaailman suhteen.

Atomien ensimmäinen järjestyminen, josta niiden kaikki myöhempi toiminta riippuu, [e671] uhmaisi vielä tarkempiakin tutkimuskeinoja kuin mikroskoopin... Pelkästään kysymyksen äärimmäisen vaikeuden ja monimutkaisuuden vuoksi jo kauan ennen kuin havainnolla on asiasta ollut mitään sanottavaa, kaikkein harjaantuneinkin äly, kaikkein hienostunein ja koulutetuin mielikuvitus, *vetäytyy avuttomana pois ongelman tarkastelusta*. Me mykistymme eikä hämmästyttämme voi mikään mikroskooppi huojentaa, sillä me epäilemme emme ainoastaan tutkimusaseittemme voimaa vaan sitäkin, onko [s732] meillä itsellämme sitä älyllistä kykyä, että voisimme punnita luonnon äärimmäisten rakenteellisten voimien laatua.

Kuinka vähän todella tiedetään ainemaailmasta, on jo vuosien aikana aavistettu itse näiden tiedemiesten myönnösten nojalla. Kuitenkin on vielä materialisteja, jotka tahtoisivat hylätä myös eetterin – eli sen, mitä tiede nimitää rajattomaksi substanssiksi ja jonka noumenonia buddhalaiset kutsuvat svabhavatiksi – ja samalla atomit, jotka kummatkin ovat vaarallisia sen tähden, että niillä on vanhastaan suhteita filosofiaan ja nykyään kristinuskoon ja teologiaan. Varhaisimmista filosofeista asti, joiden tiedot ovat säilyneet jälkimaailmalle, aina meidän nykyiseen aikaamme asti – joka, jos se kieltää avaruuden ”näkyttömät olennot”, ei ainakaan voi olla niin mieletön ettei myöntäisi edes jonkinlaisen *plenumin*, täyden tilan, olemassaoloa – on universumin *täysinäisyys* ollut hyväksytty käsitys. Mitä tämän täysinäisyyden muinoin uskottiin sisältävän, saamme tietää Hermes Trismegistukselta (tri Anna

¹ Notre-Damen isä Félixin esitelmiä, *Le Mystère et la Science*, tai des Mousseaux, *Les Hauts Phénomènes de la magie*, 1864, s. xviii-xix. [Ks. myös Hunnuton Isis, tiede osa 2, s. 100–101.

Kingsfordin erinomaisen käännöksen mukaan), kun hän sanoo:

Mitä tulee tyhjyyteen... on mielipiteeni se, ettei sitä ole olemassa, ei ole koskaan ollut eikä tule olemaan, sillä kaikki universumin eri osat ovat niin kuin maakin täynnä kappaleita, jotka eroavat toisistaan laadultaan ja muodoltaan, joilla on eri lajinsa ja eri suuruutensa, toinen pienempi, toinen suurempi, toinen kiinteä, toinen ohut. Suuremmat ja kiinteämmät huomataan helposti. Pienemmät ja ohuemmat ovat vaikeasti havaittavia tai kokonaan näkymättömiä. Me voimme ainoastaan tuntea niiden olemassaolon. Tästä syystä *monet ihmiset kieltävät näiden olentojen olevan kappaleita ja pitävät niitä pelkkinä avaruuksina*,¹ mutta on mahdotonta, että sellaisia avaruuksia olisi. Sillä jos jotakin voisi olla maailman ulkopuolella... se olisi vain avaruus täynnä järkiolentoja, vastaten sen [universumin] jumaluutta... Minä puhun haltioista, sillä arvelen, että ne asuvat meidän luonamme, ja puhun sankareista, jotka asuvat yläpuolellamme, maan ja korkeampien ilmapiirien välillä, missä ei ole pilviä eikä myrskyä.²

Ja niin mekin ”arvelemme”. Mutta, kuten on jo sanottu, ei kukaan itämainen vihitty puhuisi piireistä, edes kaikkein korkeimmista, jotka olisivat ”yläpuolellamme, maan ja [e672] ilmapiirien välillä”, koska okkulttisessa kielessä ei ole mitään tällaista jakoa tai mittausta, ei mitään ”yläpuolella” eikä ”alhaalla” vaan ”ikuinen”, *kahden muun sisäisen sisällä*, eli subjektiivisuuden tasoja, jotka vähitellen [s733] muuttuvat maisen objektiivisuuden tasoksi – koska tämä on *ihmiselle* viimeinen, hänen oma tasonsa. Tämä välttämätön selitys voidaan tässä lopettaa toistamalla Hermeksen sanoin, mitä koko mystikkojen maailma uskoo tästä erikoisesta:

On monia jumalien järjestöjä, ja kaikissa niissä on tajuttava osa. Ei pidä luulla, että ne eivät ulottuisi aistien piiriin. Päinvastoin me tajuamme niitä ehkä paremmin kuin niitä, joita kutsumme näkyviksi... On siis jumalia, jotka ovat kaikkea näkyvää korkeammalla. Niiden jälkeen tulevat jumalat, joiden periaate on henkinen. Nämä jumalat ovat tajuttavia, ja kaksinkertaisen alkuperänsä mukaisesti ne *ilmentävät kaikkia* tajuttavia

¹ Tässä näkyy esimerkki syklien vaikutuksesta ja niiden jaksottaisesta palaamisesta! Ne, jotka kielsivät näiden ”olentojen” (voimien) olevan kappaleita ja kutsuivat niitä avaruuksiksi, olivat meidän nykyaikaista tiedehullua yleisöämme ja heidän virallisia opettajiaan. Nämä puhuvat luonnonvoimista ikään kuin ne olisivat aineen painotonta energiaa ja liikkeen lajeja ja kuitenkin siitä poikkeuksena pitävät sähköä yhtä *atomisena kuin aine* itse on (Helmholtz). Epäjohdonmukaisuus ja ristiriitaisuus vallitsee yhtä hyvin oikea- kuin vääräoppisen tieteen alalla. [H. P. B.]

² Hermes Mercurius Trismegistus, *The Virgin of the World*, englanniksi kääntäneet tri Anna B. Kingsford ja Edward Maitland (1885), s. 83-84.

olioita kunkin niistä valaistessa toistensa tekoja.¹ Korkein olento taivaassa eli kaikessa, mitä tämä nimi sisältää, on Zeus, sillä taivaan kautta Zeus antaa elämän kaikille olennoille. *Auringon* korkein olento on *valoa*, sillä auringonkehrältä me saamme valon siunauksen. Kiintotähtien 36 horoskoopilla on korkeimpana olentonaan eli hallitsijanaan *Pantomorfos*, jolla on kaikki muodot, koska hän antaa jumalalliset muodot erilaisille tyypeille. Seitsemällä planeetalla eli vaeltavalla pallolla on korkeimpina henkinään onni ja kohtalo, jotka ylläpitävät luonnonlakien ikuista tasapainoa lakkaamattoman muutoksen ja alinomaisen liikkeen avulla. Eetteri on se välikappale eli keino, jolla kaikki saadaan aikaan.²

Tämä on aivan filosofista ja itämaisen esoterismin hengen mukaista, sillä kaikkia voimia, sellaisia kuin valo, lämpö, sähkö jne., nimitetään ”jumaliksi” – esoteerisesti.

Näin täytyykin todella olla, koska Egyptin ja Intian esoteeriset opit olivat yhtäpitäviä. Ja sen tähden on luonnollisena tuloksena *fohatin* personoiminen sen syntetisoidessa luonnossa ilmeneviä voimia. Sitä paitsi, kuten myöhemmin tulee näytettäväksi, vasta nykyään alkaa tässäkin tapauksessa vääräoppinen eikä oikeaoppinen tiede³ tuntea hiukan luonnon todellisia ja *salaisia* voimia, vaikka niiden olemassaoloa, ainakin yhdessä tapauksessa, tukee ja vahvistaa lukematon joukko sivistyneitä ihmisiä ja vieläpä muutamia virallisen tieteen edustajia.

Lisäksi VI säikeistön lause ”fohat panee liikkeeseen alkuaikaiset maailmanidut eli kosmisten atomien ja aineen kokoumat, jotkut yhdellä tavalla toiset toisella”, nimittäin vastakkaisiin suuntiin – näyttää kyllin oikeaoppiselta ja tieteelliseltä. Sillä tämän asian tueksi on ainakin olemassa yksi täysin tunnistettu tieteen tosiasia, ja se on tämä. Meteorisateet (jotka kausittain ilmenevät marras- ja elokuussa), kuuluvat [e673] sellaiseen järjestelmään, joka ellip-tisessä kehässä kiertää auringon ympäri. Tämän renkaan aphelium [s734] on 2787 miljoonaa kilometriä Neptunuksen radan toisella puolella, ja sen taso kallistuu maan radan tasoa vastaan 64° 3' suuruisella kulmalla, ja tämä meteoriparvi kiertäessään radallaan kulkee *vastakkaiseen suuntaan maahan nähden*.

Tämä tosiasia, joka huomattiin vasta 1833, näyttää olevan vain jo hyvin kauan sitten tunnetun asian uudelleen keksimistä. *Fohat* heittää kaksin käsin vastakkaisiin suuntiin ”siemenet” ja ”kokkareet” eli kosmisen aineen. Selvemmin sanoen, se sirottelee ohuessa tilassa olevia osasia sekä tähtisumua.

Aurinkokunnan rajojen ulkopuolella on muita aurinkoja ja varsinkin tuo salaperäinen ”keskusaurinko” (”näkyttömän jumaluuden asunto”, kuten muutamat kunnianarvoiset herrat ovat sitä kutsuneet), joka määrää taivaan-

¹ ”Hermes laskee tässä jumaliksi *tajuttavat luonnonvoimat*, universumin elementit ja ilmiöt”, huomauttaa tri A. Kingford alahuomautuksessa, ja tämä selitys on aivan oikea. Niin sanoisi myös itämainen filosofia. [H. P. B.]

² Kingsford ja Maitland, *main. teos*, s. 64–65.

³ Ks. myös X lukua, ”Tulevaisuuden voima”.

kappaleiden suunnan ja liikkeen. Tuo liike erilaistuttaa myös homogeenisen aineen eri taivaankappaleiden ympärillä ja välissä elementeiksi ja alaelementeiksi, jotka ovat maan päällä tuntemattomia. Näitä nykyajan tiede pitää erillisinä yksilöllisinä alkuaineina, vaikka ne ovat ainoastaan ajallisia näennäisyyksiä, jotka muuttuvat jokaisessa pienessä kaudessa manvantaran aikana ja joita esoteeriset teokset kutsuvat ”kalpallisiksi naamioiksi”.

Fohat on se okkultismin avain, joka aukaisee ja sulkee kaikkien kansojen ns. mytologian monimuotoiset symbolit ja allegoriat. Se osoittaa, kuinka ihmeellinen filosofia ja syvä näkemys luonnon mysteereihin esiintyy egyptiläisten ja kaldealaisten samoin kuin vanhojen arjalaisten uskonnoissa. Jos näytetään, mitä *fohat* on oikealta luonnoltaan, se todistaa, miten syvästi kaikki nuo esihistorialliset kansat olivat perehtyneet kaikkeen siihen luonnontieteeseen, jota nyt sanotaan luonnonfilosofian fysiikan ja kemian haaroiksi. Intiassa *fohat* on sekä Vishnun että Indran tieteellinen olemuspuoli. Indra on *Rigvedassa* vanhempi ja tärkeämpi kuin hänen lahkolaismainen seuraajansa. Egyptissä taas *fohat* tunnettiin Tumina [Atum], joka lähtee Nutista,¹ eli Osiriksenä, kun häntä pidettiin alkujumalana, taivaan ja olentojen luoja.² *Tumia* näet puhutellaan siksi *monimuotoiseksi* jumalaksi, joka *synnyttää muut jumalat* ja ottaa itselleen minkä tahansa haluamansa muodon. Hän on ”elämän valtias”, joka ”antaa jumalille niiden eloisuuden”.³ Hän on jumalien *ylivalvoja* ja se, ”joka luo henkiä ja antaa niille muodon ja elämän”. Hän on ”*pohjatuuli* ja *lännen henki*”. Lopuksi hän on ”laskeva elämän aurinko” eli se sähköinen elonvoima, [s735] joka eroaa ruumiista kuoleman hetkellä. Sen tähden *vainaja* pyytää, että Tum antaisi hänelle henkäyksen *oikeasta* sieraimestaan (positiivista sähköä), [e674] jotta hän eläisi *toisessa* muodossaan. *Kuolleiden kirjan* 42. luvun sekä hieroglyfi että teksti osoittavat, että Tum on sama kuin *fohat*. Tum kuvaa miestä, joka seisoo pystyssä pitäen käsissään *henkäysten* hieroglyfiä. Teksti kuuluu:

Minä avaan Anin [Heliopoliksen] päällikölle, minä olen Tum. Minä kuljen yli Thot Hapin, horisontin herran, kaataman veden ja olen *maan jakaja* [*fohat* jakaa avaruuden ja *poikiensa* kanssa maan seitsemään vyöhykkeeseen]..... Minä kuljen yli taivaiden, minä olen kaksi leijonaa. Minä olen *Ra*, minä olen *Aam*, minä söin perilliseni.⁴.... Minä liu’un yli

¹ ”Oi Tum, Tum! lähtenyt suuresta [naisellisesta] olemuksesta, joka on vesien [suuren syvyyden eli *avaruuden*] helmassa, loistava *kahden leijonan* kautta” (nim. kaksinaisella voimallaan eli kahden *aurinkosilmänsä* mahdollia, positiivis-sähköisellä ja negatiivis-sähköisellä voimalla). (Ks. *Kuolleiden kirja*, III, 1, ja J. F. Champollion-Figeac, *Panthéon Égyptien*, ii.)

² *Kuolleiden kirja*, xvii.

³ *Sama*, lxxix.

⁴ Mielikuva, joka osoittaa jumalallisten toimintojen peräkkäisyyden, toisen muodon muuttumisen toiseksi eli *voimien vuorovaikutuksen*. *Aam* on positiivis-sähköinen voima, joka nielee kaikki muut, kuten Saturnus syö lapsensa.

Aarun vainion,¹ jonka minulle on antanut rajattoman ikuisuuden mestari. Minä olen ikuisuuden siemen. Minä olen Tum, jolle ikuisuus on suotu.

Aivan samaa puhuimme fohatista XI luvussa ja samat nimitykset annettiin hänelle. Egyptiläisissä papyruksissa tavataan koko salaisen opin kosmogonia siroteltuna irrallisiin lauseisiin, jopa *Kuolleiden kirjaan*. Seitsenluvusta puhutaan yhtä paljon ja sitä painotetaan siinä samalla tavoin kuin *Dzyanin kirjassa*. ”Suurten vesien (syvyyden eli kaaoksen) sanotaan olevan *seitsemän* kyynärää syvä”. Kyynärä tarkoittaa tässä tietysti osastoja, vyöhykkeitä ja periaatteita. Siinä, ”suuressa äidissä, syntyivät kaikki jumalat ja *seitsemän suurta*”.² Sekä fohatia että Tumia nimitetään ”seitsemän maagisen voiman suuriksi”, jotka ”voittavat *Apep* [Apopis]-käärmeen” eli aineen.

Ei kenenkään okkultismin tutkijan pidä suinkaan hämmästyä niistä sanonnoista, joita käytetään tavallisesti hermeettisten teosten käänöksissä, eikä luulla, että muinaiset egyptiläiset tai kreikkalaiset puhuivat korkeimmista olennoista ja Jumalasta ja munkkien lailla alinomaa hokivat ”kaiken ainoasta Isästä ja luojasta”, sillä [s736] tavalla kuin käänösten joka sivulla näkyy. Ei ensinkään, sillä nuo tekstit *eivät ole alkuperäisiä egyptiläisiä* tekstejä. Ne ovat kreikkalaisia poimintoja, joista vanhimmatkaan eivät ulotu uusplatonilaisuuden varhaisinta aikaa kauemmaksi. Ei mikään [e675] egyptiläisten kirjoittama hermeettinen teos (ks. *Kuolleiden kirja*) puhu monoteististen järjestelmien ainoasta universaalista Jumalasta. Kaiken *absoluuttinen* syy oli yhtä nimetön ja sanoin lausumaton Egyptin muinaisen filosofin mielestä kuin se on alati *tuntematon* Herbert Spencerin käsityksen mukaan. Mitä tavallisiin egyptiläisiin tulee, Maspero sanoo heistä aivan oikein, että kun egyptiläinen

...kehittyi käsitykseen jumalallisesta ykseydestä, ainoa Jumala ei koskaan ollut pelkkä ”Jumala”. Lepage Renouf sanoo oikein, että sana *neter, nuti*, ”jumala”, ei heillä koskaan lakannut *olemasta yleisnimi* eikä muuttunut persoonalliseksi.

Jokainen jumala oli heille ”ainoa elävä ja yksi jumala”. Heidän

¹ *Aaru* on Osiriksen valtapiirissä, *neljäntoista* osastoon jaettu vainio, ”*rautaisella* aitauksella ympäröity, ja sen sisällä kasvaa *elämän vilja seitsemän* kyynärää korkeana”. Se on egyptiläisten *käma-loka*. Ainoastaan ne vainajat, jotka tuntevat ”seitsemän salin” ovenvartijoiden nimet, lasketaan Amenttiin *ainiaaksi*, ts. ne, jotka ovat kulkeutuneet kunkin *kierroksen* seitsemän Rodun läpi. Muussa tapauksessa ne saavat levähtää *alemmilla vainioilla*. Se kuvaa myös seitsemää peräkkäistä devachania eli *lokaa*. Amentissa vainaja tulee puhtaaksi hengeksi ikuisuuden ajaksi (xxx, 4). Sitä vastoin *Aarussa* ”hengen (eli vainajan) sielun” *nielee* joka kerta *Uraeus* – käärme, maan poika (toisessa merkityksessä auringon alkuperäiset elonperiaatteet). Se merkitsee, että vainajan astraaliruumis eli ”elementaari” haihtuu ja katoaa ”maan poikaan”, *rajoitetuun* aikaan. Sielu lähtee *Aarun* vainioilta ja kulkee maan päällä missä tahansa halua massaan muodossa. (Ks. *Kuolleiden kirjan* luku xcix.)

² Ks. *Kuolleiden kirja*, luku cviii, 4, ja Champollion-Figeac, *Panthéon Égyptien*.

Monoteisminsä oli puhtaasti maantieteellistä. Jos Memfiksen egyptiläiset julistivat Ptahin ykseyttä jättäen pois Ammonin, teebalaiset julistivat Ammonin ykseyttä jättäen pois Ptahin [kuten nykyään näemme Intiasa shaivojen ja vaishnavojen tekävän]. Ra, Heliopoliksen ”ainoa Jumala”, ei ole sama kuin Osiris, Abydoksen ”ainoa Jumala”, ja niitä voidaan palvella rinnan toistensa kanssa niiden yhtymättä toisiinsa. Ainoa Jumala on vain jonkin alueen tai kaupungin jumala, *neter*, *nuti*, eikä tee mahdottomaksi että naapurikaupungissa tai viereisellä alueella on toinen ainoa Jumala. Lyhyesti sanoen, aina kun puhumme egyptiläisten monoteisistä, meidän pitäisi puhua Egyptin Jumala Yhdestä eikä ainoasta Jumalasta.¹

Tämän erityisesti egyptiläisen piirteen mukaan pitäisi tutkia niin kutsuttujen *hermeettisten kirjojen* aitoutta, ja se puuttuu kokonaan tällä nimellä säilyneistä kreikkalaisista katkelmista. Tämä todistaa, että jollakin kreikkalaisella uusplatonikolla tai ehkä kristityllä oli kätensä pelissä ja jonkinlainen osallisuus näiden teosten kirjoittamisessa nykyiseen asuunsa. Tietysti niissä on alkuperäinen filosofiansa ja monin paikoin se on koskematon. Mutta kirjoitustapa on muuttunut. Sitä on siloteltu monoteistiseen suuntaan yhtä paljon jollei enemminkin kuin juutalaisten *I. Mooseksen kirjan* kreikkalaista ja latinaalaista käännöstä. Ne *saattavat* olla *hermeettisiä* teoksia, mutta eivät ole kummankaan Hermeksen kirjoittamia – eivät Thotin (Hermeksen), universumin ohjaavan järjen, eivätkä Rosetten kiven Thotin, hänen maallisen inkarnaationsa, jota nimitetään Trismegistokseksi.

Mutta kaikki on pelkkää epäilystä, kieltämistä, kuvainraastoa ja karkeaa välinpitämättömyyttä meidän ajallamme, joka on siitä omituinen, että sillä on satoja ”ismejä” mutta ei yhtään uskontoa. Kaikki jumalankuvat on rikottu paitsi kultainen vasikka.

[s737] Valitettavasti ei mikään kansa välttä karmallista kohtaloaan enempää kuin yksilöt ja persoonatkaan. Ns. historioitsijat käsittelevät itse historiaa yhtä häikäilemättömästi kuin legendoja. Tämän vuoksi Augustin Thierry teki *amende honorablen*, rehellisen anteeksipyyntön, sikäli kuin hänen elämänkertojiinsa voi luottaa. Hän valitti sitä erheellistä perustetta, joka on saattanut harhaan kaikki historiankirjoittajiksi tekeytyvät. Jokainen heistä näet [e676] yrittää oikaista traditiota, ”tuota *vox populi*, kansan ääntä, joka yhdeksässä tapauksessa kymmenestä on *vox Dei*, Jumalan ääni”. Lopuksi hän myöntää, että *ainoastaan legendaan perustuu todellinen historia*, sillä ”legenda”, hän lisää, ”on elävä traditio, ja kolmessa tapauksessa neljästä se on todempi kuin se, mitä me kutsumme historiaksi”.²

Materialistit kieltävät kaiken maailmassa paitsi aineen, ja arkeologit koettavat vähätellä vanhaa aikaa ja hävittää kaikki väitteet aikojen viisaudesta väärentämällä kronologiaa. Meidän päiviemme orientalistit ja historiankirjoit-

¹ G. Maspero, *Guide du visiteur au Musée de Boulaq*, s. 152.

² *Rovue des Deux Mendes*, s. 157-158.

tajat tekevät muinaisaikaiseen historiaan nähden saman kuin termitit rakennuksiin nähden Intiassa. Nykyajan arkeologit – joita tulevaisuudessa tullaan pitämään maailmanhistorian ”auktoriteetteina” – ovat vielä vaarallisempia kuin termitit, sillä he yrittävät valmistaa vanhojen kansojen historialle saman kohtalon, joka on tullut monien temppealien osaksi trooppisissa maissa. Michellet sanoi: ”Historia tulee kaatumaan kumoon ja pirstoutumaan atomeiksi 20. vuosisadan huomassa, itse historioitsijoiden tuhotessa sen viimeisiä perustuksiaan myöten.” Heidän yhteisponnistustensa avulla sille piankin voi käydä samalla tavalla kuin Pohjois- ja Etelä-Amerikan rauniokaupungeille, jotka ovat hautautuneet syvälle läpipääsemättömiin aarniometsiin. Historialliset tosiasiat pysyvät salattuina uudempien hypoteesien, epäysten ja skeptisyyden selvittämättömän viidakon sisällä. Mutta onneksi *todellinen* historia toistuu, sillä se etenee niin kuin kaikki muukin aikakausittain. Kuolleet tapahtumat, jotka on tahallaan hukutettu aikamme skeptisyyden valtamereen, nousevat kerran vielä ja ilmaantuvat pinnalle...

Teoksemme II osa, joka pyrkii olemaan filosofiaa ja selvittämään mitä syvimpiä ongelmia, alkaa seuraamalla ihmiskunnan kehitystä aina niistä olennoista, joita *on* pidetty ylikuonnollisina – *henkinä*. Tämä seikka jo yksin tulee yllyttämään pahansuopaa kritiikkiä. Ne, jotka uskovat salaiseen oppiin ja kannattavat sitä, tulevat kuitenkin kestämaan hulluuden syytökset ja *vielä pahemmatkin* yhtä filosofisella mielellä kuin tämän tekijä jo vuosikautia on kestänyt. Aina kun teosofia syytetään mielettömyydestä, hän voi vastata Montesquieu’n sanoin (*Lettres Persanes*, [Persialaisia kirjeitä]): ”Avaamalla auliisti mielisairaalansa oletetuille mielenvikaisille ihmiset koettavat vain vakuuttaa toisilleen, etteivät he itse ole mielenvikaisia.”

I OSAN LOPPU